

هنوز در حسرت کتاب نامه آثار فارسی

گفت و گو با احمد منزوی، فهرست نگار

احمد منزوی فرزند دوم شیخ شهاب نامدار بزرگ، شیخ آقا بزرگ تهرانی (آیت الله محمدحسن منزوی) در سال ۱۳۰۲ در سامرا متولد شد. در مکتبخانه‌های اهل سنت و عرب زبان قرآن را آموخت. فارسی را نزد عموی خود محمد ابراهیم بهشتی پور خواند و کلاس ششم ابتدایی را در مدرسه علوی ایران در نجف گذراند. در بیست سالگی به تهران آمد و دیپلم ششم امی را در دارالفنون گرفت. سپس در دانشکده معقول و منقول به تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۳۷ که فارغ التحصیل شد تا سال ۱۳۵۵ به تدریس ادبیات فارسی و عربی در دبیرستان‌ها مشغول بود. وی در سال اولین تصحیح خود را به چاپ رساند. وی تا امروز به فهرست نویسی نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌ها، فهرست نویسی مشترک نسخه‌های خطی فارسی پاکستان و تدوین فهرستواره آثار فارسی در کتابخانه‌های ایران، هند و پاکستان پرداخته است، اما هدف اصلی وی یعنی کتاب نامه آثار فارسی محقق نشده است. منزوی حالا پس از چند دهه تلاش در این راه از بی مبری به آثار فارسی شکوه می‌کند و می‌گوید: «از اینکه کارم به ثمر برسد مایوس شدم.»

گفت و گو

جام شکسته از نزدیک

عبدالمجید معادیخواه

روایتگری انقلاب

گزارشی از وضعیت موسسات پژوهشی تاریخ شفاهی انقلاب و ایران

برندگان جایزه جهانی کتاب سال

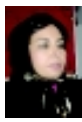

تدوین تاریخ های محلی انقلاب اسلامی

گفت و گو با محمدجواد مرادی نسا طرح تدوین تاریخ های محلی انقلاب اسلامی سال ۱۳۷۷ در مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی شکل گرفت. در مرحله اول این طرح حوادث انقلاب اسلامی در سه شهر اصلی داده‌ساز قم، اصفهان و تبریز مورد بررسی قرار گرفت و در حال حاضر کار تدوین تاریخ انقلاب اسلامی تهران نیز آغاز شده است. تاکنون تعدادی از کتاب های این طرح تدوین و تألیف شده که بزودی منتشر می‌شوند. درباره مراحل انجام و ویژگی های طرح تدوین تاریخ های محلی انقلاب اسلامی با محمدجواد مرادی نسا، مسؤول طرح - که کتاب «خمین در انقلاب» را نیز در کارنامه خود دارد - گفت و گو کرده‌ایم.

یک دهه تلاش برای معرفی ۲۰ هزار عنوان کتاب

طرح ترجمه و انتشار فرهنگ آثار فرانسوی از سال ۱۳۶۸ به سرپرستی دکتر رضا سیدحسینی در انتشارات سروش آغاز شد و ابوالحسن یحقی، احمد سیمین گیلازی و اسماعیل سعادت به همراه سیدحسینی هیأت علمی این طرح را هدایت کردند و پیش از ۲۰ ترجمه به ترجمه مقالات و مطالب مربوط به رشته های مختلف این فرهنگ پرداختند و در مدت ۲۰ سال ترجمه، تدوین و تنظیم این فرهنگ انجام شد. جلد اول این فرهنگ در نمایشگاه بین المللی کتاب سال ۱۳۶۸ عرضه شد و تا امروز چهار جلد فرهنگ آثار منتشر شده است و جلد پنجم این فرهنگ همزمان با نمایشگاه کتاب و جلد ششم آن در اواسط سال آینده منتشر خواهد شد.

این فرهنگ

نباید بر زمین بماند

گفت و گو با هما بینجانی درباره فرهنگ جهانی زیانه علوم انسانی آریاناپور

معرفی یک اثر تازه

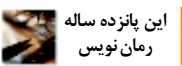
انتقال تکنولوژی

مدیریت استراتژیک در کشورهای رو به توسعه

فنون ایجاز و کوتاه نویسی

نگارش یک داستان موفق

این پانزده ساله

رمان نویسی

گفت و گو با داوود بخش علمی کتاب های کودکان و نوجوانان

داوران هرگز تحت فشار نبوده اند

گفته‌ها و ناگفته‌های دبیر کتاب سال جمهوری اسلامی درباره جایزه کتاب سال

چرا نگاه برگزارکنندگان کتاب سال

به کتاب های کودکان و نوجوانان واقع بینانه نیست

گفت و گو با داوود بخش علمی کتاب های کودکان و نوجوانان

انتشار علمی و فرهنگی

بیتسوییل

<p>داستانهای دوشنبه</p> <p>انگوشن توره: انطس نفیس قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال</p>	<p>داستانهای مادانگاسکاری</p> <p>رنه وانی سعیدا: انطس نفیس قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال</p>	<p>داستانهای سنگالی</p> <p>آندره تروین: انطس نفیس قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال</p>
---	--	---

مجموعه توزیع انتشاراتی شرکت باورنگار کتس - قم - ۱۳۸۵ - ۰۲۱ - ۳۳۰۰۰۰۰
میراثگاه شماره ۱۱ جویان تهران - بندهدف: تیر علمی دانشگاه آریانا - قم - ۳۳۰۰۰۰۰
مادانگاسکاری: داستان قرینة - چهارراه میهن گوندک - گروه انتشار - خوارک - قم - ۳۳۰۰۰۰۰
قیمت کتاب فرانسوی های منتشر سراسر کشور

دهه فجر

جشنواره شعر و قصه

جشنواره شعر قصه غیر با حضور شعرا و ادیبی کشور، ۲۳۳۳ه‍.ق بهمن در سالن غیرمقیم برگزار می‌شود. احمدی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم با اعلام این خبر همچنین از رانندازی سایت شاعران قم و گشتایش در کانون فرهنگی و هنری در جمع‌ریه و جنت آباد قم خبر داد.

نمایشگاه کتاب های برجسته فزنی

همزمان با ایام الله دهه مبارک فجر، نمایشگاه نقوش و کتاب های برجسته فلزی با ارائه آثار از حسین رضوانی از روز ۱۳۱۱ه‍.ق بهمن در کلازی شماره ۳ فرهنگسرای هنر وادری می‌باشد.

به گزارش روابط عمومی فرهنگسرای هنر، در این نمایشگاه آيات قرآن کریم و اسما، جلاله و احادیث معجزه(ع) به همراه نام مبارک ایشان در جلوه‌ای تازه عرضه شده است.

نشست ۲۵ سال شعر و داستان

کانون ادبیات ایران با همکاری فرهنگسرای دانشجو (دفق)نشست و روژه ۲۵سال شعر وداستان را تحت عنوان صبح ادبیات برگزار کرد.

در این نشست جمعی از شاعران، منتقدان و داستان‌نویسان معاصر از جمله: مشفق کاشانی، علی موسوی گرمادویی، طبرضا قزوه، هادی سعیدی کبیری، محمدرضا محمدی نیکو، منصوره نیکوگفتار و پدram باقآین حضور داشتند و به قرائت نمونه‌هایی از شعر و داستان امروز پرداختند. نشست مذکور عصر روز پنجشنبه ۱۶بهمن در محل آغلی تئاتر فرهنگسرای شفق برگزار شد.

کتاب و فرهنگ

مطهفه غرب سازمان فرهنگی- هنری شهرداری تهران، با پیش از ۵۰ عنوان دوره فرهنگی و هنری در سطح مراکز تحت پوشش خود به استقبال یک ربع قرن پیروزی انقلاب اسلامی رفته است.

برگزاری مسابقه مقاله‌نویسی و خاطره با موضوع انقلاب و... از ویژه برنامه‌های این ایام است. برپایی ایستگاههای فرهنگی هنری در طول مسیر راهپیمایی باشکوه روز ۲۲بهمن، برپایی نمایشگاه بزرگ کتاب‌هایمان یک ویژه انقلاب با تفکر دینی، جشن بچه‌های انقلاب و جنگ شادی، از جمله برنامه‌های این ایام است و در برنامه‌های هجده مبارک فجر ارسال چند تن از شاعران کشورمان در شب شعرى تحت عنوان شب شعر انقلاب، سروده‌های خود را به این مناسبت قرائت خواهند کرد.

شعر و قصه

به گزارش روابط عمومی فرهنگسرای بانو همزمان با فرارسیدن ایام مبارک دهه فجر، ویژه برنامه ادبی-دگرگونی و تحول شعر و قصه پس از انقلاب اسلامی یکشنبه ۲۲بهمن ساعت ۱۷ برگزار شد. گفتنی است در این نشست میراثیابی، لایلا صادقی، شمس آقاجانی و محمد آزر م حضور داشتند.

برنامه هشتر کتاب

شهر کتاب از ۲۵ لی۷ بهمن همزمان با بیست و پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، کتاب‌های خارجی خود را با تخفیف ویژه عرضه می‌کند. همچنین مشرکین شهر کتاب نیز از تخفیف ویژه‌ای برخوردار هستند. نمایشگاه اختصاصی نیز از ۱۵ بهمن ماه در فروشگاه مرکزی شهر کتاب در حال برگزاری است. در این نمایشگاه ۱۰ هزار عنوان کتاب خارجی در موضوعات علوم انسانی، کامپیوتر، هنر و ادبیات عرضه می‌شود.

برندگان یازدهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران

اسامی برگزیدگان یازدهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران اعلام شد.

به گزارش دبیرخانه این جایزه اسامی کتاب‌ها و مؤلفان (یا مترجمان) نامزد و سال انتشار آنها به این شرح است:

حوزه مطالعات ایرانی:

۱-حوزه اروپا - آمریکا: فراسوی حجاب (زنان مسلمان ایران) مؤلف: مری کلود لوتران، بهجت یزدخواستی، هارمانان، ۲۰۰۲

۲-حوزه خاور دور: ترجمه زاپنی «رسالة التوحید و الواح»

مجموعه هستی‌شناسی ایران (ترجمه دو رساله عرفانی از جامی و جرجانی)، مترجم: آکی رو ماتسونو، ۲۰۰۲

۳-حوزه جهان عرب - فلسفهٔ تصوف و الدعوة الی الله فی کتاب مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد - محقق و مترجم: دکتر علی احمد اسماعیل، قاهره: ابراک للنشر و التوزیع، ۲۰۰۲

۴-حوزه آسیای مرکزی -تئاتر سنتی تاجیکان نظام نور جان اف، دوشنبه، ۲۰۰۲

۵-حوزه روسیه و قفقاز - زیانشناسی ایرانی و اسلامی: روابط تاریخی مؤلف: بای ایلمان، استنبول

زمان‌شناسی آکادمی علوم روسیه، ۲۰۰۲

۱-حوزه اروپا و آمریکا فعل هستی: فلسفه وحی نزد ملاصدرا

مؤلف: کریستین ژامه، قاپادو، ۲۰۰۲

۲-حوزه جهان عرب الموسوعة الشاملة فی تاریخ الجروب الصلیبیه

مؤلف: دکتر سهیل زگار، دارالفکر بیروت، ۲۰۰۲

پژوهشگر برگزیده:

طه جابر العلوانی

همچنین در گزارش دبیرخانه جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی گفتیبری ایمن ای دوره به همراه معرف‌های آنان به شرح زیر است:
آرینه آرایاجان سفارت چ.پاریس در مسکو) و محمد کاتر (از کشور ترکیه (استاد آهوشه،

رقابت ۶۶۳ عنوان کتاب از حوزه های مختلف

پدیدآورندگان است.

وی افزود: در حال حاضر می توان ادعا کرد در حوزه های علوم انسانی و موضوعات مرتبط با فرهنگ کشورمان اتفاقات قابل توجهی در نشر کتاب افتاده است.

معادن امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین درباره وضعیت آثار مورد ارزیابی در جایزه جهانی کتاب سال خاطر نشان کرد: آثار جهانی که طی سال های گذشته در حوزه های مطالعات اسلامی و ایرانشناسی بارگروه مواجه بودند به رشد قابل توجهی دست

رقابت ۶۶۳ عنوان کتاب از حوزه های مختلف، مراسم برگزاری بیست و یکمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران با معرفی برترین آثار

یافته اند که می توان نقش جایزه جهانی کتاب سال را نیز در این زمینه تأثیرگذار دانست. در ادامه این نشست مرتضی شعبی شکیب، مسؤول دبیرخانه کتاب سال جمهوری اسلامی درباره تعداد آثار مورد داوری و مراحل انتخاب آثار گفت: مجموع کتاب های چاپ اول سال ۸۱ به ۱۰ هزار و ۲۰۹ عنوان می رسیده که با حذف کتاب های کمک آموزشی و اقس به ۹ هزار و ۸۰۲ عنوان تقلیل پیدا کرده و پس از داوری مرحله اول، ۶۶۳ اثر به مرحله دوم داوری راه یافتند. شعبی شکیب در ادامه تعداد آثار را یافته به مرحله نهایی داوری را اعلام کرد که تعداد این آثار به تفکیک حوزه ها عبارتند از: کلیات ۷ عنوان، روانشناسی و فلسفه ۳۷ عنوان، دین ۲۹ عنوان، علوم اجتماعی ۹۲ عنوان، ادبیات ۶۲

برگزیده کتاب سال از سوویه.

دریافت جایزه از دست خاتمی افتخاری بزرگ است

سهیل زکار محقق، نویسنده و استاد تحصیلات عالی رفته، تاریخ دانشگاه دمشق که به عنوان یکی از برگزیدگان جایزه جهانی کتاب سال ایران معرفی شده، دریافت جایزه از دستان سیدمحمد خاتمی رئیس جمهوری اسلامی ایران را افتخاری بزرگ برای خود دانست.

زکار گردآورنده دایرة المعارف ۸۰جلدی جنگ های صلیبی به عنوان مؤلف اثر برتر مطالعات اسلامی در حوزه کشورهای جهان عرب در یازدهمین دوره اعطای جایزه جهانی کتاب سال ایران برگزیده شده است.

وی در گفت وگو با ایرنا تأکید کرد که توجه جمهوری اسلامی ایران به این کتاب نشان داد که ایران اسلامی همچنان سرزمین تمدن و فرهنگ است و اهتمام خاصی به مسائل فرهنگی و ادبی در جهان دارد. دکتر زکار تصریح کرد: گردآوری این دایرة المعارف بیش از ۴۰ سال وقت برده است و در مدت ۱۰ سال ۵۵ جلد آن چاپ و منتشر شده و در آینده ۲۵ جلد باقیمانده آن نیز چاپ و منتشر خواهد شد.

عنوان، تاریخ و جغرافیا ۱۸ عنوان، زبان ۱۶ عنوان، علوم خالص ۳ عنوان، علوم کاربردی ۹ عنوان، هنر ۲۶ عنوان، کودک و نوجوان ۲۵۲ عنوان، مسؤول دبیرخانه کتاب سال همچنین در مورد داوری کتاب های الکترونیکی (e-book) و تعداد آثار مورد داوری گفت: مجموع کتاب های الکترونیکی که از ۱۵ سال پیش تولید شده بودند جمع آوری شد که تعداد این آثار به ۱۵۰۰ اثر رسیده است. متأسفانه از آنجا که هیچ مرکزی برای ثبت این آثار وجود نداشته است، دستیابی به کل آثار منتشرشده ممکن نیست. از این رو آثاری که در سال های آینده شناسایی شوند قطعاً در دوره های بعدی داوری، لحاظ خواهند شد.

وی افزود: خوشبختانه از سال آینده مقرر شده است که کتاب های الکترونیکی هم برای انتشار در خانه کتاب ثبت شد و شایک دریافت کلیات است پیش از این نیز برخی از این آثار در بانک اطلاعاتی خانه کتاب ثبت شده بودند که تعداد آنها بیش از ۳۰۰ عنوان نیست و از این رو نامی نداشتیم به این

تعداد از آثار برای داوری اکتفا کنیم. شعبی شکیب همچنین مجموع داروران گروه های مختلف را ۵۰۰ نفر اعلام کرد که این افراد از میان استادان حوزه علمیه، دانشگاهها، مراکز و مؤسسات علمی و فرهنگی کشور انتخاب شده اند.

وی مجموع کتاب های برگزیده در داخل کشور را ۲۰ عنوان اعلام کرد و در پاسخ به پرسش خبرنگاران مبنی بر اینکه آیا اسامی در حوزه ادبیات کتاب برگزیده وجود دارد یا خیر، گفت: اسامی متأسفانه در حوزه ادبیات اثری

به عنوان اثر برگزیده انتخاب نشده است. در ادامه این نشست محمدرضا وصفی دبیر دفتر مجامع و فعالیت های فرهنگی نیز درباره آثار مورد داوری در جایزه جهانی کتاب سال گفت: اسامی از میان آثار منتشرشده در سال ۲۰۰۲ نهایتاً به ۲۵۰ اثر دست پیدا کردیم که در میان این آثار سرفرازمه ها و مقالات جایگاهی نداشته و آثاری که جنبه آکادمیک، علمی و پژوهشی دارند مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت.

وی در ادامه در مورد خصیصه بارز و قابل توجه آثار خارجی گفت: قابل توجه ترین آثار مربوط به حوزه علوم قرآنی و مطالعات اسلامی در کشورهای آلمان هلند و فرانسه منتشر شده اند و برعکس آثار ایرانی که در آنها شاخصه ترویج پژوهش غلبه دارد، در این کشورها ترویج پژوهش بر ترویج غلبه دارد.

گفتنی است مراسم بیست و یکمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی یازدهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال امروز در تالار وحدت با معرفی برگزیدگان برگزار خواهد شد.

رده‌بندی

مسابقه کتابخوانی

کتابخانه مرکز آموزش و توسعه نیروی انسانی منطقه شرق سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران به مناسبت فروردین‌بیسست و پنجمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران و در راستای ترویج فرهنگ کتابخوانی با مشارکت شورای فرهنگی اجتماعی منطقه ۱۳قدهام به برگزاری مسابقه کتابخوانی فجر انقلاب اقدام نموده است.

لاا محالهٔمدان جهت کسب آگاهی بیشتر وشرکت در این مسابقه می‌توانند به نشانی:تارنگ،تهران،کهنه کهنستان،جنب پارک سنجانات،کوچه شهید گلستان، شماره ۱۲۸ مراجعه و یا با شماره تلفن های ۰۲۱۸۸۳۳۳۵-۰۲۱۸۳۳۳۵تماس حاصل نمایند.

بیسست و پنجمین فجر انقلاب

در فرهنگسرای انقلاب
فرهنگسرای انقلاب همزمان با آغاز جشن های بیست و پنجمین سالگرد انقلاب اسلامی برنامه های خاصی را اجرا خواهد کرد.

به گزارش روابط عمومی فرهنگسرای انقلاب برنامه های دهه فجر اسامال با توجه به تقارن با حادونه دلخراش روزانه هم حال و هوای خاصی داشته سعی شده است تا در این برنامه ها علاوه بر آدین بندی و جلوه های طقوسی به محتوا بعد معنوی نیز توجه ویژه شود.شاید ذکر این است این برنامه ها شامل، نمایش ارتقای منزلت زن،تسبیح شعر،یک کتاب یک نویسنده، کتابخوانی یک واقعه،جشن های مذهبی ایران و نظیر آگان با نال شادی وسایقات کربلاگون خواهدبود که شهروندان عزیزجهت کسب اطلاعات بیشتر علاوه بر مراجعه حضوری با شماره تلفن های ۰۲۱۹۰۵۷۹-۰۲۱۹۰۵۷۹ تماس حاصل نمایند.

یادآوری می شود فرهنگسرای انقلاب در تقاطع بزرگراه نواب و خیابان کمیل واقع شده است.

۱۲ کتابخانه مسجدمدر استان تهران

همزمان با بیست و پنجمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ۱۲کتابخانه در تعدادی از مساجد استان تهران افتتاح شد.

در شهرستان های ری،هاکرمیم، شهریار،اسلامشهر، فیروزکوه،شمیرانات،ماوند،شهرری و پاکدشت هر کدام یک کتابخانه و در شهر تهران نیز چهار کتابخانه مساجد به مناسبت دهه مبارک فجر گشایش یافت.

۲۵کتابخانهکتاب به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

در تعدادی از مساجد تهران و شهرستان های تابعه استان تهران برپا شده است.در دهه مبارک فجر اسامال ۱۶کتابخانه زیر پوشش دبیرخانه هیأت نظارت بر کتابون های فرهنگی و هنری مساجد استان تهران تجهیز می شوند.

شاعران و فرهنگسرای انقلاب

در شهرستان های ری،هاکرمیم، شهریار،اسلامشهر ویز گشتگان،حاجیمنا،تاریخی جیمی و شاعران انقلاب در محلیش شعر آفتاب،بزرترین سروده های خود را وقت کردند.گفتنی است علی شاهزاده،علیالحاجر تاکالی،اسعد عزیزی،کورس احمدی و... در این مراسم حضور داشتند.مهاش یک روزه شعر آفتاب پنجمین گذشته در فرهنگسرای انقلاب برگزار شد.

نمایشگاه کتاب از فجر تا عاشورا

نمایشگاه کتاب از فجر تا عاشورا روز پنجمینه به مناسبت ایام دهه فجر در مدرسه علمیه جنتیه قهرور شد. مسؤل نمایشگاه و گفت وگو با پایا گفت: در این نمایشگاه یک هزار و چهارصد عنوان کتاب در زمینه های تاریخی،فلسفی،سیاسی،اجتماعی و مذهبی در معرض دید علاقه مندان قرار گرفته است. محمد موسوی روز افزود: محصولات فرهنگی صوتی و تصویری از قبیل سی دی و توارهای مذهبی نیز در این نمایشگاه عرضه می شود.

ثبت نام رایگان متولدان ۵۷در کتابخانه رازی

همزمان با فرارسیدن بیست و پنجمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی مولانا اقدام به برگزاری مسابقه «حافظه نویسی» کرده است.

به گزارش روابط عمومی مدیریت مراکز فرهنگی -هنری منطقه غرب، شهروندان گرامی جهت شرکت در این مسابقه می‌توانند خاطرات خود را با موضوع روزهای پیروزی انقلاب تا تاریخ ۸۷/۱۳/۳۰ نامی فرهنگسرا، کتابخانه ها و خانه های فرهنگ مناطق ۰۳-۰۴-۰۵-۱۰-۱۱-۱۲ارسال و یا به نشانی شهرک قدس، بلوار پونگ باختری، مجتمع تجاری سپهر، طبقه دوم، کتابخانه مولانا مراجعه نمایند.

به همین مناسبت کتابخانه رازی نیز در نظر داره و به صورت رایگان از مراجعه کنندگان متولد ۱۳۵۷ تا م به عمل آورد.بر اساسی این گزارش متولدین این سال می‌توانند از تاریخ ۱۲بهمن لغایت ۲۵بهمن ماه به فرهنگسرای ورزش واقع در میدان قزوین،خیابان قزوین شهرهای منطقه ۱۱پارک رازی فرهنگسرای منطقه ۱۲۱۳۷۲۲۷ تماس حاصل نمایند.

۱۲ کتابخانه مسجد در استان تهران افتتاح شد

همزمان با بیست و پنجمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، ۱۲ کتابخانه در تعدادی از مساجد استان تهران افتتاح شد.

در شهرستان های ری،هاکرمیم، شهریار، اسلامشهر، فیروزکوه، شمیرانات، ماوند،شهرری و پاکدشت هر کدام یک کتابخانه و در شهر تهران نیز چهار کتابخانه مساجد به مناسبت دهه مبارک فجر گشایش یافت.

۲۵کتابخانهکتاب به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در تعدادی از مساجد تهران و شهرستان های تابعه استان تهران برپا شده است.

در دهه مبارک فجر اسامال همچنین ۱۶کتابخانه زیر پوشش دبیرخانه هیأت نظارت بر کتابون های فرهنگی و هنری مساجد استان تهران تجهیز می شوند.

نمایشگاه محصولات فرهنگی بنیاد شهید در سراسر کشور

همزمان با فرارسیدن بیست و پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی وبع فرن انقلاب اهم برنامه های معاونت پژوهشی و تبلیغات بنیاد شهید انقلاب اسلامی شرح شد.

بازارده معاون پژوهش و تبلیغات این نهاد در صبح خبرنگاران برنامه های این

معاونت در ایام دهه فجر عزیز نام.

بازارده افتتاح ۳۳ پروژه گزارا شهیدا در ۱۶ استان و همچنین افتتاح ویدامان شهید در شهرهای بتاریخ چهارم را یادآور شد وگفت:در این ایام ۲مرکز فرهنگی گزارا شهیدا و ۱۳حسینیه شهیدا در چند استان افتتاح می‌گردد و پیش از ۱۳۵۷پانوازه

پایان جشنواره «پژوهش، ادبیات و هنر دینی و قرآنی»

آیین پایانی دهمین جشنواره «پژوهش، ادبیات و هنر دینی و قرآنی» دانشجویان سراسر کشور ۱۲بهمن ماه همزمان با جشن های بیست و پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران در مجتمع آموزشی ولی عصر(عج) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری فرآنی ایران آخرین مرحله مسابقات دهمین جشنواره پژوهش، ادبیات و هنر دینی تحت عنوان جشنواره تئاتر دینی و قرآنی، چهاردهم و پانزدهم بهمن ماه برگزار شد و مراسم پایانی نیز به منظور معرفی نقرات برتر در رشته های مختلف جشنواره شانزدهم بهمن ماه برگزار گردید.

بانک اطلاعاتی آمار نخچنگان کشور

جشنواره ریع قرن انقلاب در آیینه هنر، ادبیات و پژوهش با تجلیل از ۸۰۰نخبه و برگزیده هنری ادبی و پژوهشی کشور ۲۰ بهمن ماه از سوی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، در دانشگاه تهران برگزار می شود.

محمد علی کیلی، رئیس ستاد برگزاری این جشنواره در نشست مطبوعاتی با اعلام این مطلب افزود: این جشنواره با همکاری وزارتخانه های علوم و بهداشت، دانشگاه آزاد و سازمان بسیج دانشجویی و کمیته دانشجویی ستاد دهه فجر برگزار می شود.

رئیس ستاد برگزاری این جشنواره، ایجاد زمینه های طرح نظریات و دیدگاه جوانان فریخته در خصوص انقلاب اسلامی، استفاده از دیدگاههای دانشجویان در کمک به پیشبرد انقلاب اسلامی، بسترسازی برای توجه دانشجویان به تاریخ انقلاب و دوران مبارزات و آشنایی دانشجویان با ستاوردها یا موانع فرآوری انقلاب، ایجاد زمینه طرح خرافات و زمینه احساسات دانشجویان در عرضه های مرتبط با انقلاب اسلامی در قالب ادب و هنر را از اهداف برگزاری این جشنواره اعلام کرد.وی گفت:

این جشنواره با محورهای ادبی، هنری و پژوهشی ویژه تمامی دانشجویان مراکز آموزش عالی و مقاطع مختلف تحصیلی و نیز کارمندان دانشگاهی دانشجویان مسلمان ایرانی خارج از کشور و دانشجویان فارغ التحصیل است. ویکی با اشاره به ارسال ۲ هزار و ۸۰۰ اثر مختلف به دبیرخانه این جشنواره گفت: در این جشنواره از ۲۰۰نخبه و ۱۰۰برگزیده که در مراحل مختلف المپیادهای موفق به کسب مدال طلا شده اند، تجلیل خواهد شد.

منوچهر آنتشی مطرح کرد شعر بعد از انقلاب و زیباشناختی دینی

منوچهر آنتشی، شاعر گفت: شعر بعد از انقلاب گرایش زیادی به عرفان ظریف داشته و در بر حس زیباشناختی دینی استوار است.منوچهر آنتشی در گفت وگو با خبرگزاری فارس درباره تحول شعر بعد از انقلاب گفت: شعر بعد از انقلاب بخصوص غزل و برخی از شعرهای نو دگرگونی قابل توجهی داشته که به عکس با اندیشه چندان ارتباطی ندارد. اما سبکات از نوعی حافظه تکرمی تکدیوی انزوا، گرایش به عرفانه، بهترین تحول شعر بعد از انقلاب است.و این گرایش هستی به عرفان از نوعی عرفان ظریف شده و قابل درک امروزی می‌باشد. این گرایش دینی استوار بوده و در همین بیشتر بر حس زیباشناسی دینی استوار بوده و در همین سده هم به این حس عرفانی، لطافت پیوسته است.

بنیاد شهید در سراسر کشور

بنیاد و مراسم بزرگداشت شهیدان را خواهیم داشت. معاونت پژوهشی و تبلیغات بنیاد شهید، در بخش دیگری از مصاحسه از برگزاری نمایشگاه محصولات فرهنگی در سراسر کشور به عنوان برنامه دیگر این نهاد در ایام دهه فجر یاد کرد.

بازارده در پایان به فعالیت شش ساله این معاونت اشاره کرد و گفت:مهمترین برنامه و فعالیت این معاونت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت است که تاکنون هفت هزار و پانصد برگ از آثار مختلف و به جامانده است نوشته های شهدایجنگ اوری شده و در مکانی تحت عنوان مرکز اسناد و مدارک شهیدا نگهداری می‌شود.

عبدالعلی دستغیب، جنبه فرهنگی انقلاب اسلامی، مانع قهرمان سازی است

انقلاب اسلامی نوعاً انقلاب های دیگر تفاوت دارد و جنبه فرهنگی آن که از آغاز بوده، تا حدودی مانع قهرمان سازی می‌شود و یکی را مشخص نمی‌کند؛ بلکه ایده را مشخص می‌کند.

عبدالعلی دستغیب، منتقد، با اعلام این مطلب افزود: البته در زمان رویداد حوادث هم آن سیزدهای جنگ گفته شد، به انقلاب و بعداً درباره آن سیزدهای جنگ گفته شد، به دلیل حاد بودن وقایع خیلی شایزه و احساساتی بود. وی با اشاره به اینکه در انقلاب های دیگر هم هیچ اثر ادبی هنگام وقوع انقلاب تدوین نمی‌شود، یادآور شد: در شرایط بحرانی انقلاب، جنگ پیش آمد که دیگر مجال برای نویسندگان، نگذاشت. جنگ فرصت آفرینش اثر هنری شایسته ای را ندارد و دانماً نویسندگان تمایلی به قهرمان یا ضدقهرمان سازی داشته اند.

کتابخانه تخصصی «فرهنگ و هنر» در کردستان

و برنامه های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تشکیل ستادبزرگداشت دهه فجر در مرکز کردستان و شهرستان های تابعه، افتتاح و راه اندازی کتابخانه تخصصی فرهنگ و هنر؛ در محل مجتمع فرهنگی فجر و برپایی نمایشگاه آثار مکتوب استان است، طرح کرده است. برگزاری شب شعر، نشست های پژوهشی در زمینه علوم قرآنی و فرهنگی، نمایش فیلم افتتاح نگارخانه و چهارصد عنوان کتاب در هنری شهرستان میوان همکاری در تهیه و تدوین ویژه نامه دهه فجر به منظور انعکاس خدمات یادشده به مردم در طول ایام مبارک دهه فجر از دیگر برنامه های تدارک دیده شده به همین مناسبت است.

نخستین همایش «سینما، افتخار، چالش‌ها و راهکارها» که از سوی مرکز تحقیقات، آموزش و فناوری ستاد مبارزه با مواد مخدر برگزار شده است، امروز (شنبه) به کار خود پایان می‌دهد.

کودکان و نوجوانان مغول در جشنواره پیامان سربا کتابخانه فرارنگ که به افترا هندی و مغول خدمات ارائه می‌دهد، آنتنا می‌شنودن این جشنواره تا ۳۳همین ماه در مرکز آفرینش‌های فرهنگی و هنری تکون پرورش تکروی کودکان و نوجوانان واقع در خیابان حجاب برگزار می‌شود.

۳۵ مجلد شامل شرح حال استادان، توابع خوشنویسی و شاگردان دارا فرزان، آنها باعظمت‌نگار ستان هریکس و حمایت سازمان فرهنگی، هنری شهرداری تهران به چاپ می‌رسد.

مراسم سالگرد فرورج فرخواد شاعر معاصر ۲۶همین ماه در دفتر انجمن مهرجام با حضور جمعی از شاعران و نویسندگان برگزار می‌شود.

مراسم برگذاشت صادق هدایت ۲۸همین ماه همزمان با سالگرد تولدین نویسنده در خانه هنرمندان برگزار می‌شود.

مدیر عامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، از واکلاری مراکز این کانون به بخش خصوصی افتخار کرد. مهندس حسن چینی‌فرشان در جلسه خصوصی اشتراک سراسری نمایش مردمی مراکز این کانون در ازای گفتند. مراکز فرهنگی و هنری، دو سراسر کشور، همبل پرورش و تربیت نسل فردی، جامعه به‌شمار می‌روند و واگذاری آنها به بخش خصوصی، خطای غیر قابل جبران است.

از سوی دفتر آفرینش‌های ادبی حوزه هنری استان مرکزی جلسه نقد و بررسی داستان کوتاه کشک شد. در این نشست، ۲ داستان کوتاه از اعضای انجمن مورد نقد و بررسی قرار گرفت.

جلسه شعرخوانی در حوزه هنری استان مرکزی تشکیل شد. در این نشست، شعر آدم‌های روی بل از واسپووا شیمورسکا، شاعر لهستانی و نیز سروده‌های شامزی از شاعران جوان خوانده شد.

نخستین نمایشگاه تخصصی کتاب پزشکی و پیرایشکی در مرکز همایش‌های علمی «فرهنگی دانشگاه علوم پزشکی اهملهان برگزار شد. در این نمایشگاه که تا شانزدهم بهمن برپا بود، بیش از ۳ هزار عنوان کتاب در گروه‌های مختلف نمایشگاهی، داروسازی، پرستاری، بهداشت و تغذیه به علاقه‌مندان عرضه شد.

منتخبی شد

بخارا

سی و دومین شماره بخارا منتشر شد.

در این شماره آثاری از موجد، عزت‌الله فولادوند، محمدرضا شفیعی کدکنی، ایرج افشار، آیدین آغداشلو، جلال سناری، هرمز همایون پور، عبدالحسین آذرنگ، علی بهزادی، شهرتوش پارس‌پور، سید فرید قنصی، حسن لاهوتی و… را به همراه سروده‌هایی از سیمین بهبهانی، منصور اوجی، ادیب برومند، محمد گلین و… می‌خوانید.

جنب آقای محمود رضاطوفعی و سرکار خانم پازخانه ای قدم راهاخانم مبارک کتاب هفته

تیهه میکروفیلم از نسخ خطی اهدایی مقام معظم رهبری

رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی گفت: از تمامی نسخ خطی نفیس اهدایی مقام معظم رهبری به کتابخانه مرکزی این آستان میکروفیلم تهیه شد.

به گزارش ایرنا دکتر علی محمد بردوان رفیعی این نسخ خطی را شامل قرآن‌های نفیس، جزوه‌های خطی و عکس پانچ بر ۵۰۰۰عنوان ذکر کرد. وی گفت: از این نسخ ۱۰۷ هزار و ۳۳۷توم میکروفیلم تهیه و پس از بازیابی و ویت در آرشیو نگهداری می‌شود. او با اشاره به نحوه حفاظت و نگهداری از این میکروفیلم‌ها افزود: تعداد ۲۰۰۰ حلقه میکروفیلم از نسخه‌های بسیار نفیس در فایل‌های نسوز حفاظت و نگهداری می‌شود. وی افزود: تلاش برای بهره‌برداری سریع و صحیح محققان از منابع موجود در کتابخانه همچون مساحف کتب، وقفنامه‌ها، میکروفیلم‌ها و نسخ عکس و گردآوری کتب خطی از جمله وظایف اداره محفظات سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و اسناد آستان قدس رضوی است.

آمار صدور مجوز کتاب در هفته منتهی به ۸ بهمن

در هفته منتهی بر ۸۷۷۸۸مجوز قبل از چاپ ۵۹۸ عنوان کتاب توسط هیأت نظارت بر اجرای ضوابط نشر کتاب داده شد. این آمار رشد ۲۱۳ درصدی را نسبت به هفته قبل نشان می‌دهد. براساس گزارش دبیرخانه هیأت نظارت بر اجرای ضوابط نشر کتاب، آمار عمومی کتاب‌های مجوز گرفته به شرح زیر است:
کتابک درسی - آموزشی ۳۳۸۸ درصد، ادبیات ۱۹۸۹ درصد، دین و نشر کتاب اعلام وصول شده است.

ضرورت تبدیل متون ادبی به فیلم و نمایش

آثار کلاسیک ادبی در همه کشورهای دنیا تبدیل به فیلم و نمایش می‌شود. اما در ایران متأسفانه این کار به صورت جدی صورت نمی‌گیرد. محمود دولت‌آبادی در گفت‌وگو با مهره گفت: بیشتر کسانی که در کشور این کار را انجام می‌دهند توانایی آن را ندارند. مگر افرادی مانند بهرام بیضایی که تاندر هستند.

وی تصریح کرد: برای تبدیل یک متن کهن به فیلم یا نمایشنامه باید کار را به اهل فن سپرد، نه اینکه به کسی سپرده شود که توانایی به تصویر کشیدن آن چه در متن ادبی آمده است را نداشته باشد.

این آثار باید، بهانه‌ای باشد برای استفاده‌های موسمی و پرکردن وقت‌های خالی.

دولت‌آبادی که سابقه نوشتن نمایشنامه فیلمنامه، راپیز و کارنامه خود دارد، اظهار داشت: برای مثال، در به تصویر کشیدن آثار بزرگی مانند شاهنامه فردوسی باید از افراد توانمند در عرصه‌های شاهنامه‌شناسی و از توانایی‌های موجود برای نمایشنامه نویسی و فیلمسازی استفاده کرد. اما

متأسفانه در ایران، تاکنون، از نویسندگان و افراد توانمند در عرصه نمایشنامه نویسی و فیلمسازی خواسته شده است، که برای بازنویسی آثار، کتب‌های آذرباگ ادبی کاری کنند.

ژاله آموزگار در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی

انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، برنامه برگذاشت مامانه خود را به ازآله آموزگار، اسطوره شناس و متخصص زبان‌های باستانی اختصاص داده است.

در اطلاعیه این انجمن آمده است: به پاس کوشش در تدریس و تحقیق و تألیف و ترجمه، بانوی فرهیخته، اسطوره‌شناس و متخصص زبان‌های باستانی «دکتر ژاله آموزگار» استاد گروه فرهنگ و زبان‌های باستانی دانشگاه ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی مجلس بزرگداشتی برای ایشان برگزار می‌کند تا از خدمات علمی و فرهنگی این استاد گرامی تقدیر به عمل آورد. شایان ذکر است این مجلس بزرگداشت روز چهارشنبه ۲۹ بهمن ماه از ساعت ۱۷:۳۰ الی ۱۷:۴۰ در تالار اجتماعات انجمن آثار و مفاخر فرهنگی برگزار می‌شود.

حضور فعال ایران در نمایشگاه کتاب قطر

مدیر کل مجامع و فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از فراهم شدن شرایط مناسب برای حضور فعال ناشران ایرانی در برخی کشورهای حوزه خلیج فارس خبر داد.
به گزارش فارس، امجدرضا وصفی با اشاره به حضور ناشران ایرانی در نمایشگاه کتاب قطر در هفته گذشته اظهار داشت: الحلال اداره سانسور و نظارت

بهترین داستان‌های بچ در دو بخش

هزتر ماندگاری هر لحظه را تصمیم می‌کند و داستان نویسان نیز هم را در آثار خود زنده می‌کنند. حسن فرهنگی رئیس خانه داستان ایران با بیان مطلب فوق افزود: خانه داستان از تمام نویسندگانی که درد مردم بچ و خاطره مرگ بچ را به تصویر کشیده، ادعوت می‌کند تا داستان‌های خود را جهت چاپ در مجموعه نفیسی به این مرکز ارسال کنند.

وی در ادامه درباره نحوه چاپ این آثار گفت: بهترین داستان‌ها در بخش نویسندگان نامدار و نویسندگان جوان منتشر خواهند شد.

حسن فرهنگی در پایان گفت: علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را حداکثر تا نوزدهم اسفندماه به خانه داستان ایران واقع در خیابان شرعی، رویه‌روی خیابان بهار شیراز، خیابان کاج، پلاک ۲۲ ارسال کنند.

آمار و علم سنجی در کتابداری و اطلاع رسانی

در ادامه سلسله سخنرانی‌های ماهانه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران، برنامه این ماه با عنوان «آمار و علم سنجی در کتابداری و اطلاع رسانی» ۱۸ بهمن ماه (امروز) برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران، در این برنامه، دکتر فریده عصاره و دکتر علیرضا هویدیه با ترتیب با موضوعات آموزش‌ها و کاربردهای علم سنجی در ارزیابی اشارات علمی و کاربرده آزمون‌های آرماری در مدیریت کتابخانه‌ها، سخنرانی خواهند کرد.

این برنامه از ساعت ۱۶ تا ۱۹ امروز در دانشکده علوم دانشگاه تهران برگزار می‌شود.
علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن ۸۸۸۸۲۸۵ تماس بگیرند.

کارگاه آموزشی برای مؤلفان کتاب‌های درسی

کتاب‌های درسی از این پس به صورت غیرمتمرکز یعنی با محوریت‌های مختلف و متناسب با شرایط اجتماعی، اقلیمی و فرهنگی هر منطقه یا استان تألیف می‌شوند.

علی زرافشان مدیر کل دفتر تألیف و برنامه ریزی وزارت آموزش و پرورش با اعلام این مطلب به خبرنگار ایران افزود: مجوز انتشار کتب درسی از این پس به ادارات این وزارتخانه در مراکز استان‌ها واگذار می‌شود.

زرافشان اظهار کرده‌هم اکنون کمیته‌ای در وزارتخانه مشغول به تهیه جاب‌چوب و خط مشی اصلی تولیدات است و با ایجاد یک کارگاه آموزشی وظیفه تربیت و آموزش مؤلفان را در سراسر کشور برعهده گرفته است.

درس‌های فلسفه، منطق

و دین‌شناسی در مؤسسه

معرفت و پژوهش

مؤسسه معرفت و پژوهش دوره‌های درس‌های خود، در موضوعات فلسفه، منطق و دین‌شناسی را از اوایل بهمن آغاز خواهد کرد.

به گزارش خبرنگار کتاب هفته در این دوره دکتر فرزان سجودی (شاه‌شناسی)، دکتر سروش باغ (فلسفه اخلاق)، خشیار ذبیحی (مومن پیامنده (اکا گاد) ترجمه متون فلسفی، دکتر شیا، موجد (صورت‌های منطقی)، حسین جیبی (درآمدی بر منطقی)، هومن بهشتی (خواندن و درک متن فلسفی به انگلیسی) و خشیار ذبیحی نیز فلسفه سیاست درس می‌دهند. همچنین مجموعه‌های سخنرانی دکتر علی اکبر احمدی با عنوان دین‌شناسی هده ۱۷۰۰ تا عمر زکری آلان و آرای عبدالکریم سروش، محمد مجتهد شبستری و مصطفی ملکیان برگزار خواهد شد.
علاقه‌مندان، می‌توانند تا ۲۳ بهمن به نشانی میدان انقلاب، ۱۶ آذر، کوچه بهنام، پلاک ۲۶، طبقه دوم مراجعه و با یا تلفن ۹۳۰۲۶۳۰۲تماس بگیرند.

۲۰ مقاله در همایش سالمرگ

نسیم شمال

کتاب ماه ادبیات و فلسفه همایش دو روزه‌ای را در سالمرگ نسیم شمال برگزار می‌کند. همایش دو روزه نسیم شمال به مناسبت هفتادمین سال درگذشت سیداشرف‌الدین گیجاش (۱۱۱)مقدن به محت کتاب ماه ادبیات و فلسفه برگزار می‌شود. در این همایش، مقالات ارائه شده با محوریت درون‌مایه اجتماعی و سیاسی از نظر نسیم شمال، زن و خانواده از دیدگاه وی، نسیم شمال و ادبیات کودک مورد بررسی کمیته‌داوری قرار خواهد گرفت. اعضای کمیته داوری همایش باقر صدری نیا، ولی‌الله درویان، علیاکبر عابدی، علی‌اصغر محمدعائنی، حجت‌الله اصل و احمد یوسویج هستند. تاکنون ۲۰ مقاله به دبیرخانه همایش (کتاب ماه ادبیات و فلسفه) رسیده است.

کتاب و زندگی

زهرآ سراج محمدی

هر سال کلیه آثار منتشرشده در همان سال براساس فهرستی که مؤسسه خانه کتاب آن را تدارک می‌یابد، مشروط بر آنکه کتاب چاپ اول باشد،‌است نامزد و در طبقه‌بندی کتاب‌های تک‌مدرس و آموزشی قرار گرفته، در بهار خانهٔ جاویه کتاب سال جمهوری اسلامی می‌برد بوسی قرار می‌گیرد. ترکیب از هیأت داوران که از میان دانشگاهیان، مدرسان و اساتید حوزه‌های علمی و دانشگاهها، مراکز پژوهشی و تحقیقاتی، نویسندگان، مترجمان، کتاب‌شناسان و دیگر صاحبنظران در مراحل و گروه‌های مختلف به بررسی و ارزیابی آثار می‌پردازند تجزیه برگزار می‌کنند کتاب سال جمهوری اسلامی ایست و یکمین دوره خود را پشت سر می‌گذارد اسامی مرشدی طبیعی شگفت‌هاات بی‌بیروانهٔ امور اجرایی این طرح را همه‌دهوار است، با فورست و رفیقتهٔ ۱۰این کار و پس از آنکه کلیه تصمیمات و نشست‌های نهایی کتاب سال برگزار شده بود، به گفت و گو نشستیم. اسامی ۹۸۹عنوان کتاب در موضوعات مختلف به بیروخانه ارسال شده بود که در رشته‌های ده‌گانه و بر اساس رده‌بندی دهدهی دبوی مورد بررسی و داوری قرار کردند.

به عنوان پیرشت اول فقط به شرح کلیات اجرایی این طرح در دور بیست و یکم، بیان فهرست آامری از آثار و داوران، تجزیه داوری، مراحل منتهی داوری و نهایتاً آثار منتخب برای معرفی به عنوان کتاب سال می‌پردازیم. داوری و انتخاب کتاب‌ها این کار بوده است که در هر موضوع با تشکیل هیأت‌های داوری خاصی از موضوعی، کتاب‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرند، ابتدا دو تن از داوران بررسی‌های اولیه را انجام می‌دهند و کتاب‌های فاقد شرایط و امتیازات لازم را کنار می‌گذارند و باقی‌مانده کتاب‌ها را به داوران می‌سپارند، جمع داوران اسامال که از میان اساتید و پژوهشگران مراکز آموزشی، دانشگاهها و حوزه‌های علمی، انتخاب شده‌اند، به ۵۰تن می‌رسید. آرای هر کدام از داوران درباره هر کتاب در هر مرحله دوم با توجه به امتیازات ثبت شده در برگه‌های داوری جمع‌آوری شده و کتاب‌های در خور تشریح و ممتاز شناسایی می‌شوند. اسامال از جمع ۹۸۹کتاب رایافته به مرحله اول، ۶۶۳ عنوان کتاب، در موضوعات کلیات، فلسفه و روانشناسی، دین، علوم اجتماعی، زبان، علوم خاص، علوم کاربردی، هنر، ادبیات، کودک و نوجوان و تاریخ و جغرافیا بررسی می‌شوند. اسامال همچنین جدول نخستین بار کتاب‌های الکترونیکی از سوی داوران صاحب‌نظر در این حوزه مورد بررسی قرار گرفت. کلیه کتاب‌های الکترونیکی منتشرشده در ۵۰ساعت اخیر گزاراوری شد که تعداد آنها به حدود ۵۰۰ عنوان می‌رسد. در پایان بیست و یکمین دوره مجموعاً ۲۱ عنوان کتاب در گروه‌های مختلف به عنوان کتاب ممتاز برگزیده شد است.

محضور شما حتی به عنوان دبیر این دوره اخیر آیا با برنامه‌ریزی و سیاست‌های خاصی نیز همراه بوده است؟ اگرچه مسؤولیت شما در این حوزه در سال‌های گذشته غیر قابل انکار است اما اسامال به چه دلیل این مسؤولیت را پذیرفته‌اید؟

تخت‌بینی نود کتاب سال در سال ۱۳۹۶

شد. از میان زمان شده نیز به عنوان یکی از بنیانگذاران این حوزه در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی فعالیت داشته‌ام و تشر دوره هم دبیر این جایزه بوده‌ام. بعد

کار را در دوستان دیگری ادامه دادم، به تدریج حرکت‌هایی با همین رویکرد در دیگر حوزه‌های علمی و فرهنگی کشور آغاز شد. از جمله جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران که در سال ۷۳ تأسیس شد و ۱۴ورم هم در این کار مسؤولیت دبری داشتم. کتاب سال در واقع هادی است که به تدریج زمینه ساز تأسیس چند جایزه فرهنگی شده است. کتاب

گفته‌ها و ناگفته‌های دبیر کتاب سال جمهوری اسلامی درباره جایزه کتاب سال

داوران هرگز تحت فشار نبوده‌اند

سال دانشجویی و کتاب سال ولایت نیز به نأسی از همین جریان فرهنگی در کشور شکل گرفتند.

با این حال، هر وقت از تأثیرگذاری یک جریان ملی مثل کتاب سال در کشور سخن به میان می‌آید، بعضاً با انتقادهایی نیز مواجه می‌شویم. اینکه این طرح تا چه اندازه توانسته زمینه‌ساز رشد فرهنگی کشور باشد، چه اندازه در پراکنشایی قوت‌ها و ضعف‌های فرهنگی کشور یأثیرگذار بوده است؟ از سؤالاتی است که گاه پاسخ‌های دقیقی برای آنها نمی‌توانیم بیاپیم؟

کتاب سال در عصر ۲۱ساله خود در بین اهل قلم، مترجمان، مؤلفان به خوبی توانسته جای خود را باز کند. به حاصل این کار به عنوان کارنامه کتاب کشور توجه می‌شود و طبیعی است که مثل هر نهاد فرهنگی دیگر کتاب سال نیز متأثر از شرایط و اوضاع و احوال کشور بوده است.

بعضی ادوار بسیار مثبت بوده و البته بعضی اوقات هم با کم‌کاست‌هایی مواجه بوده است. طبیعی است توقعی نیست که از کتاب سال به عنوان یک جریان تأثیرگذار می‌رود هرگز مانند توقعی نیست که از نشر منکوب

کشوری می‌رود. کتاب سال کارنامه کتاب کشور است، کسانی که زمینه‌ساز رشد و توانایی فرهنگ کشور هستند تنها صاحبان کتاب‌ها و محققان هستند. طبیعاً اگر آثار آنها از رشد کلی و عمومی در خور توجهی برخوردار باشد، کارنامه آنها هم پر خواهد بود. در غیر این صورت گاه اتفاق می‌افتد که به دلیل نبود کتاب‌هایی شایسته در برخی رشته‌ها ما فاقد کتاب برگزیده و ممتاز باشیم. نباید فراموش کنید که کتاب سال مؤسس نیست، بلکه ایده‌آیی است از وضع کتاب در کشور، حال هر چه این وضع روشن‌تر باشد، تصویر آن در آینده هم شفاف‌تر خواهد بود. در این جهت کتاب سال اهمیت بسیار دارد و دلیل آن هم استقبال است که به اهل قلم کتاب سال داشته‌اند طبیعی است. وقتی کاری مؤثر نباشد حتی نمی‌توان نسبت به آن اتفاق داشت. در مجموع کتاب سال توانسته تغییر مفید و مؤثری ایفا کند.

اما در شرایطی این احساس وجود داشته است که کتاب سال از یک جریان خاص در فصل حکومت ریشه گرفته است. این اتفاق گاه در اظهار نظرهای داوران نیز نمود پیدا کرده است. آیا که از انتخاب شده اما بیروخانه آن را قبول نکرده است و با انتقائی مشابه آن.

آنجا که در جریان کار بوده و هشتم به نظر نمی‌آید هیچگاه از جانب شخصی یا جایی، فشاری به داوران وارد آمدنی باشد که در موضوعی کتاب خاصی را انتخاب کنند یا خیر. البته مطلقاً اشتکالات موجود را نمی‌توانیم. اما در مجموع از کار دفاع می‌کنم. از حسن نظر و نیت و توجهی که داوران براساس آن داوری را آغاز می‌کنند، دفاع می‌کنم. از حرکت ارشاد در راه‌اندازی جریان کتاب سال نیز دفاع می‌کنم.

طبیعی است که اگر به گزارش‌های کتاب سال رجوع کنیم، ملاحظه می‌کنیم در بعضی رشته‌ها انتقائی نداشته‌ایم. یعنی هیچ نبوده که حتماً ما در هر گروه کتاب داشته باشیم. گاهی حتی محکوم به سخت‌گیری در انتخاب شده‌ایم.

منظورم همهٔ گیری نیست، بلکه وجود یک جریان سیاسی و ملاحظاته سیاسی فوس پرده است؟

این را باید یکنم. ممکن است داوران اول با سلیقه

و جهت‌گیری علمی خاصی داوری را انجام داده باشند و ما بنا بر نظر داوران است که گزینش‌ها را انجام می‌دهیم و سعی هم کرده‌ایم که هر سال بر یکبیت داوری بپردازیم. البته تعدادی داوران رای به دلیل اثرنایی که به موضوع دارند، نمی‌توان نادیده گرفت. آیا اسامال از طرف دبیرخانه در گزینش کتاب خاصی دخالت شده است و نمونه‌ای را می‌توان در این زمینه نام برد؟

اینها باید این توضیح را بدهم که چون این جایزه در طرف نظرهٔ اده می‌نمود که بخش خصوصی، پس طعم‌دولت‌ها و محدودرو معدودیت‌هایی دارد. حتی اگر کتابی میوز نشیر بگیرد اما نویسنده به لایال خود سیاسی یا اصلاحی مشکلاتی داشته باشد. طبیعی است که دبیرخانه به آن توجه می‌کند. چون انتخاب یک کتاب یعنی باید یک الگو در حوزه کتاب و قوتی کتابی انتخاب می‌شود. طعم‌الگوی اثر دیگری می‌شود و بدینیی است که هر نظامی این ملاحظاتی را دارد. این روش به یک معنا قوت این کار را هم نشان می‌دهد یعنی داوران برای ارائه نظر تحت فشار نبوده‌اند. آنها فقط خود را براساس معیارهای موجود می‌دهند و تصمیم نهایی در ارتباط کامل گزینش‌ها با معیارها و ضوابط آیین‌نامه کتاب سال یا دبیرخانه است. گمان نمی‌کنم در هیچ دوره‌ای دبیرخانه به رأی داوران احترام نگذاشته باشد. حتی در مواردی که رأی داوران قوت کافی نداشته. دبیرخانه به رأی آنها کاملأ احترام می‌گذاشته است.

اما اشاره شما به یا مورد خاصی در آثار اسامال بود. بله، با چنین موردی برخورد نکریم، اما نه به دلایل حداد سیاسی و اخلاقی، در یکی از گروه‌ها سه کتاب به دست ما رسید که به دلیل تعدد مخاطبات و عدم انتشار تعریفی مجددات آنها، داوران اظهار نظر و رأی ندادند. آنها را به سال آینده و کتاب کامل مجدلات کتاب‌ها، واکار کردند. در غیر این صورت در هیچ موردی از چنین مشکلی مواجه نبوده‌ایم. البته باید مآکثر شوم در حوزه ادبیات معاصر مآسفاً کتاب ممتاز نداشتیم.

از انتقادات وارده بر نحوه داوری،ها، انکائی داوری و رده‌بندی دبویی که سال‌هاست تقاضای آن روشن شده است بفرود در مورد کتاب‌های بی‌رشته‌ای یا آثاری

که می‌توان آنها را در گروه‌های مختلفی جای داد؟ این انتقادات قابل توجه است؛ نمی‌گویم وارد است. می‌گویم قابل توجه است. به نظر می‌رسد رده‌بندی دبویی همه شاخه‌های فرعی را پوشش نمی‌دهد؛ یا دست کم چون بعضی کتاب‌های بی‌رشته‌ای هستند، این مشکل پیش می‌آید. فردان ذات کتاب در یک موضوع ممکن است ما را به مقصود برسانند. مثلا کتابی را شاید بتوان هم در حوزه دین و هم در حوزه کلیات بررسی کرد. در همین دوره هم نمونه چنین آری را داشتیم. به همین دلیل سعی کردیم کتاب که از داوران نشود بررسی کنیم، به هر روی روشن است که این کار یعنی نوع طبقه‌بندی، نیاز به بررسی و بازنگری دارد. به نظر من کتاب سال پس از ۲۱سال سابقه و یک دوره ادبیات‌حالی که در آن شده، امروز نیازمند اصلاحات محکمی و صوری است. اسامال نیز به دلیل اینکه تنها دو مبل از اعلام چاپ، مسؤولت این کار به من سپرده شد. فرصت و مجالی برای این کار وجود نداشت. این تغییر نیاز به مشورت با کتاب‌شناسان و کارشناسان حوزه‌های مختلف کتاب سال دارد. یا در حوزه ترجمه آثار فری لازم است که نگاه دیگری به کار شود و یا در حوزه کتاب‌های کودک و نوجوان، به دلیل اینکه متن امتیاز بالایی نسبت به تصویر دارد، بازبینی امتیازها ضروری است این تغییرات ضروری است اما نیاز به زمان دارد.

نحوه تنظیم برگه‌های داوری نیز از جمله همین مشکلات است. اطلاعات ناکارنده هم در این برگه‌ها گاه با جمهوری آثار تطبیق کامل ندارد. برای این برگه‌ها هم باید تفویض شود. بلد این هم مطلب درستی است. این امتیازاتی‌ها چند بار بازبینی شده است. اما در ضمن کاتر، بخصوص درباره بعضی کتاب‌ها، خودمان به این نتیجه رسیدیم که این امتیازتی‌ها در تطبیق کامل با متن را ندارند که این هم باید در فرصت مناسبی بررسی شود.

جایزه جهانی کتاب سال و سهم شهرستان‌ها

همه‌ساله انتخاب برترین کتاب‌های منتشره و تقدیر از مؤلفان و پژوهشگران عرصه فرهنگ

مکتوب، تأثیر قابل توجهی بر جامعه کتابخوان، ناشران و اهل قلم می‌گذارد. از سوی دیگر، معرفی آثار برتر در حوزه‌های مختلف موسوعی و تقدیر از پدیدآورندگان آثار، برانگیز گزینشی رسمی و تعیین کننده از سوی دولت در بخش فرهنگ است.

تا جایی که نگارنده این ستور، مطلع است، کار جمع آوری آثار و داوری از ماه‌ها قبل از برگزاری این مراسم، آغاز می‌شود و گروه‌های تخصصی گروه هم می‌آیند تا مرحله به مرحله، کتاب‌ها را از نظر بگذرانند...

تعملاً بزرگترین اتفاق که در عرصه فرهنگ مکتوب در کشور رخ می‌دهد، احادی جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی است.

هر سال، کارشناسان، مؤلفان، ناشران و سایر کسانی که در این عرصه، همت می‌گذارند، مایلند بدانند که آیا اصولاً آثار آن‌را نیز به زوینت می‌رسد... که البته دستیابی به پاسخ، چندان هم مشکل به نظر نمی‌رسد. طبیعاً باید دبیرخانه این مراسم، اطلاعات کافی را در اختیار کسانی که سؤالات و ابهاماتی از این قبیل دارند، قرار دهد...

اما آنچه می‌خواهم بگویم، فراتر از این موضوع است. به هر حال، این جایزه باید به صاحبان آثار برگزیده داده شود و معدل کلی یک سال تلاش اهل کتاب، تعیین کننده ایند. معیارهای داوری و مستنجب آثار در حوزه‌های مختلف موضوعی چگونه است و احتمالاً برخی به آن متفقد هستند. هدایای دیگر معتقد، نکته دیگری است و از زوایای مختلف قابل بررسی است و...

اما چرایش از گذشت سال‌های شماری از هدایای این جایزه، کمتر پیش آمده است که در مجموعه اهل قلم و متصدیان نشر کشور با این جایزه اتفاق خاصی بیفتد، باینکه داوران، جدلی‌تر گرفته‌شود، مؤلف و مترجم و ناشر هر یک به انتقادی اموری که در پیش گرفته‌اند، تصمیم تازه‌ای اتخاذ کنند...

این اتفاقات، در بدنه نشر شهرستان‌ها نیز قابل تحقیق است. اما ناگهائی از ساختیق و گویائی این نکته است که جایزه کتبی است. در حد یک اتفاق ثبت شده است و کمتر پیش آمده که یک مؤلف برگزیده شهرستانی، از سوی مؤسسه یا ناشری در شهر خود، ما مورد توجه کاری و تأیید آرای شود... البته در کشور ما، سالانه جایزه‌های مختلفی به کتاب‌ها داده می‌شود که بخش مهمی از این رسمیت، جامعیت و خبرسازیه جایزه جهانی کتاب سال، انتظار دیگری می‌رود...

آنچه مسلم است، اهمیت این جایزه جهانی در روند کتابسازی، ادبیته محوری و اهتمام رو به گسترش جامعه فرهنگی در کشور است.

بخصوص آنکه آن را عنوان جهانی نیز داده‌اند. به این مفهوم که در خارج از کشور نیز چنین بیرونی دارد و بدینیی است که در دورن کشور نیز از اعتبار ویژه‌ای برخوردار است. اما همین اندازه، انتقار می‌رود که تعیین همه‌ی باشد و صد البته همه آثار، هم از تهران و شهرستان‌ها مورد داوری و ارزیابی علمی قرار بگیرند.

دانش

شبن سین‌پور

طرح ترجمه فرهنگ آثار فرانسوی از سال ۱۳۶۸ به سرپرستی دکتر رضا سیدحسینی در انتشارات سروش آغاز شد و ابوالحسن نجفی، احمد سمیعی گیلانی و اسماعیل سعادت به همراه سیدحسینی هأت علمی این طرح اهدافی کردند و پیش از ۲۰ مترجم به ترجمه مقالات و مطالب مربوط به رشته‌های مختلف این فرهنگ پرداختند و در مدت ۱۰ سال ترجمه، تدوین و تنظیم این فرهنگ انجام شد. جلد اول این فرهنگ در نمایشگاه بین‌المللی کتاب سال ۱۳۷۹ عرضه شد و تا امروز چهار جلد فرهنگ آثار منتشر شده است و جلد پنجم این فرهنگ هم‌زمان با نمایشگاه کتاب و جلد ششم آن در اواسط سال آینده منتشر خواهد شد. هنرمندان فرهنگ آثار جهان اسلام فرهنگ ادبی کیندلرز دالمنی ترجمه و معرفی شده است و در کنار آن طرح تدوین فرهنگ آثار ایرانی و اسلامی در حال انجام است.

اثر شش جلدی فرهنگ آثار دایرة المعارفی است که حدود ۲۰هزار عنوان کتاب از فرهنگ‌ها و کشورهای مختلف را معرفی، تحلیل و تقد می‌کند. این فرهنگ با مقالاتی دربارهٔ کتاب‌های رشته‌های مختلف ادب و فلسفه، حقوق، علوم تجربی، علوم انسانی، تاریخ و هنر، ۲۰۰۰ اثر از پژوهشگران و متخصصان ایتالیایی و فرانسوی در هر رشته نگاشته شد و در سال ۱۹۵۳ میلادی چاپ و منتشر شد. این فرهنگ با راه‌آبدون تغییر تجدید چاپ شد تا اینکه چهار دهه پس از چاپ اول در سال ۱۹۹۲ فرهنگ جدید آثار با تغییرات و معرفی و تقد آثار جدید تا سال ۱۹۹۰ و آخرین آثار مهم فرهنگ جهانی منتشر شد و به این لحاظ فرهنگ آثار یکی از روزآمدترین دایرةالمعارف‌هاست. این فرهنگ، ابزار و وسیله‌ای است که مخاطبان و خوانندگان را برای کشف و راهمایی می‌کند.

طرح ترجمه فرهنگ آثار

در پیشتر کشورها فرهنگ آثار نویسندگان و متفکران جهان وجود ندارد. در کشور ما هم عزیزان فهرست این ندیم و الذریعه‌ای تصانیف شیعه -اثر عظیم شیخ آقاآزورگ تهرانی -کتاب دیگری به صورت فرهنگ آثار وجود نداشت. با توجه به این ضرورت و نیاز در سال ۱۳۶۸ طرح ترجمه و انتشار فرهنگ آثار از سوی احمد سمیعی گیلانی، ابوالحسن نجفی و اسماعیل سعادت به انتشارات سروش پیشنهاد شد و مورد پذیرش قرار گرفت. این افرا به عنوان هیأت علمی این طرح به همراه دکتر رضا سیدحسینی عضو چهارم هیأت علمی و سرپرست طرح فعالیت خود را آغاز کردند. در ابتدا مترجمان زبان فرانسه در رشته‌های مختلف فلسفه و ادب، علوم تجربی، علوم انسانی، تاریخ

و هنر، آثار مذهبی، عبادات، رمان، شعر و… انتخاب شدند و به ترجمه متن فرانسوی فرهنگ آثار پرداختند و در مدت پنج سال مطالب فرهنگ آثار به طور کامل ترجمه و آماده انتشار شد. اما چاپ‌های دویاره این فرهنگ بدون تغییر، موجب شده بود که فرهنگ آثار از جریان‌های فرهنگی جهان در آن سال‌ها عقب بماند. بنابراین وقتی در سال ۱۹۹۲ نسخه جدید فرهنگ آثار در فرانسه با مقالات و مطالبی در معرفی و تقد آثار جدید انتشار یافت، ترجمه فرهنگ آثار جدید نیز در ایران آغاز شد.

دکتر رضا سیدحسینی، سرپرست طرح فرهنگ آثار درباره این فرهنگ می گوید: فرهنگ آثار یک دایرةالمعارف کتاب است که به معرفی، تحلیل و تقد حدود ۲۰ هزار جلد کتاب متعدد از فرهنگ‌های گوناگون و رشته‌های مختلف می‌پردازد که با مطالعه آن می‌توان پایه‌های آثار در هر رشته‌ای آشنا شد و در عین حال برای انتخاب کتاب‌های مناسب، ناشران، مترجمان، مخاطبان و خوانندگان ضرورت دارد. این فرهنگ توسط بیش از ۲۰۰ تن از نویسندگان و پژوهشگران فرانسوی و ایتالیایی تهیه و تألیف شده است که مانسخره فرانسوی آن را برای ترجمه تهیه کردیم. کار ترجمه چاپ اول این فرهنگ انجام شد. اقامتی در سال ۱۹۹۲، فرهنگ جدید آثار در فرانسه منتشر شد. کار ترجمه وی فرهنگ جدید صورت گرفت و پس از ۱۰ سال یعنی در سال ۱۳۷۸ ترجمه، تهیه و تنظیم فرهنگ آثار به طور کامل پایان یافت و جلد اول آن در نمایشگاه بین‌المللی کتاب سال ۱۳۷۹ عرضه شد.

سیدحسینی درباره گستره این طرح می گوید: گستره فرهنگ آثار از آغاز پیدایش کتاب از جمله آثار یونانی که چایی نبوده‌اند تا سال ۱۹۹۰ است و آثار نویسندگانی را شامل می‌شود که پیش از نیمه دوم قرن بیستم (تا سال ۱۹۵۱) متولد شده‌اند. بنابراین بیشتر آثار این فرهنگ معرفی و تحلیل شده است. در واقع فرهنگ آثار همه کتاب‌ها و آثار ماندنی را تا سال ۱۹۹۰ در بر می‌گیرد.

وی با اشاره به ویژگی‌های این فرهنگ می‌گوید: فرهنگ آثار در متن فرانسه به ترتیب الفبایی عناوین فرانسوی آثار تنظیم شده که در فرهنگ آثار وجود نداشت. با توجه به این ضرورت و نیاز در سال ۱۳۶۸ طرح ترجمه و انتشار فرهنگ آثار از سوی احمد سمیعی گیلانی، ابوالحسن نجفی و اسماعیل سعادت به انتشارات سروش پیشنهاد شد و مورد پذیرش قرار گرفت. این افرا به عنوان هیأت علمی این طرح به همراه دکتر رضا سیدحسینی عضو چهارم هیأت علمی و سرپرست طرح فعالیت خود را آغاز کردند. در ابتدا مترجمان زبان فرانسه در رشته‌های مختلف فلسفه و ادب، علوم تجربی، علوم انسانی، تاریخ

کتاب

حقوق بین‌الملل

حقوق بین‌الملل عمومی (مبدا اول) که تألیف تکوین کک دین، پاتریک دیه و آن پله، ترجمه، مقدمه و پیوست‌ها از حسن حبیبی، مؤسسه اطلاعات، چاپ اول، ۱۳۸۲- ۱۳۵۰ نهمه، ۱۲۰۰۰ تومان

جلد اول کتاب حقوق بین‌الملل عمومی پس از مقدمه مترجم - که به گفته وی بیشتر درباره چگونگی استفاده از کتاب است - در برگیرنده سه بخش اصلی مقدمه عمومی، شکل‌گیری حقوق بین‌الملل و جامعه بین‌المللی است.

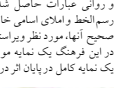
در بخش مقدمه عمومی، مفهوم حقوق بین‌الملل، تاریخ حقوق بین‌الملل و نظریه حقوق بین‌الملل بررسی می‌شود. در بخش شکل‌گیری حقوق بین‌الملل، کلیات شکل‌گیری کنفرانس‌وی و شکل‌گیری غیرکنفرانسیوی بیان می‌شود و بخش «جامعه بین‌المللی» در برگیرنده سه فصل تعریف دولت، در حقوق بین‌الملل صلاحیت‌های دولت‌ها و شکل‌گیری و تغییر شکل دولت است.

پیوست‌ها و فهرست مطالب جلد اول پایان‌بخش این کتاب است.

طرح ترجمه و انتشار فرهنگ آثار

یک دهه تلاش برای معرفی ۲۰ هزار عنوان کتاب

شاعران جهان نیز آمده است. برای شخصیت‌های تاریخی و اسطوره‌ای که آثار متعددی درباره آنها نوشته شده است، ابتدا اسامی شخصیت‌های به ترتیب الفبا و بعد عناوین آثاری که درباره آنها نوشته شده آمده است. در ترجمه فارسی فرهنگ آثار به خاطر تنوع مطالب در رشته‌های مختلف و نثرهای متفاوت مترجمان، زبان یکدستی حاصل نشده است. البته خود متن اصلی نیز به خاطر تنوع نویسندگان یکدست نیست و یک اثر فلسفی یا یک رمان یا شعر زبان یکسانی ندارد و در ویراستاری مطالب، صحت و روانی عبارات حاصل شد و یکدست کردن رسم‌الخط و املای اسامی خارجی با توجه به تلفظ صحیح آنها، مورد نظر ویراستاران فنی بوده است. در این فرهنگ یک نمایه موقت برای هر مجلد و یک نمایه کامل در پایان اثر در جلد شش قرار گرفته

حال برای انتخاب کتاب‌های مناسب، ناشران، مترجمان، مخاطبان و خوانندگان ضرورت دارد. این فرهنگ توسط بیش از ۲۰۰ تن از نویسندگان و پژوهشگران فرانسوی و ایتالیایی تهیه و تألیف شده است که مانسخره فرانسوی آن را برای ترجمه تهیه کردیم. کار ترجمه چاپ اول این فرهنگ انجام شد. اقامتی در سال ۱۹۹۲، فرهنگ جدید آثار در فرانسه منتشر شد. کار ترجمه وی فرهنگ جدید صورت گرفت و پس از ۱۰ سال یعنی در سال ۱۳۷۸ ترجمه، تهیه و تنظیم فرهنگ آثار به طور کامل پایان یافت و جلد اول آن در نمایشگاه بین‌المللی کتاب سال ۱۳۷۹ عرضه شد.

سیدحسینی درباره گستره این طرح می گوید: گستره فرهنگ آثار از آغاز پیدایش کتاب از جمله آثار یونانی که چایی نبوده‌اند تا سال ۱۹۹۰ است و آثار نویسندگانی را شامل می‌شود که پیش از نیمه دوم قرن بیستم (تا سال ۱۹۵۱) متولد شده‌اند. بنابراین بیشتر آثار این فرهنگ معرفی و تحلیل شده است. در واقع فرهنگ آثار همه کتاب‌ها و آثار ماندنی را تا سال ۱۹۹۰ در بر می‌گیرد.

وی با اشاره به ویژگی‌های این فرهنگ می‌گوید: فرهنگ آثار در متن فرانسه به ترتیب الفبایی عناوین فرانسوی آثار تنظیم شده که در فرهنگ آثار وجود نداشت. با توجه به این ضرورت و نیاز در سال ۱۳۶۸ طرح ترجمه و انتشار فرهنگ آثار از سوی احمد سمیعی گیلانی، ابوالحسن نجفی و اسماعیل سعادت به انتشارات سروش پیشنهاد شد و مورد پذیرش قرار گرفت. این افرا به عنوان هیأت علمی این طرح به همراه دکتر رضا سیدحسینی عضو چهارم هیأت علمی و سرپرست طرح فعالیت خود را آغاز کردند. در ابتدا مترجمان زبان فرانسه در رشته‌های مختلف فلسفه و ادب، علوم تجربی، علوم انسانی، تاریخ

جلد ششم فرهنگ نیز که نیمی از آن مقالات و مطالب معرفی آثار و قسمت دیگر آن نمایه کامل شش مجلد است، در حال تدوین است که تا اواسط سال آینده منتشر خواهد شد. و انتشار فرهنگ آثار به طور کامل پایان می‌یابد و پس از انتشار کامل فرهنگ آثار مکتوب، ۵۵۰ این فرهنگ نیز منتشر می‌شود.

وی درباره مشکلات و موانع این کار می‌گوید: برای تدوین فرهنگ آثار به یک سازمان و اداره ایجاد تکریم و یافراد محدودی کار هماهنگ و انجام شد. از لحاظ اداری گرفتاری و مشکلی وجود نداشت و انتشارات سروش و مدیران آن در این چند سال به خوبی با فرهنگ آثار همکاری کرده‌اند.

مترجمان فرهنگ آثار

در ترجمه متن فرانسه فرهنگ آثار حدود ۴۰ مترجم فرانسه و در ترجمه فرهنگ ادبی کیندلرز آلمانی، شش نفر از مترجم آلمانی براساس رشته تخصصی خود به ترجمه مطالب و مقالات پرداخته‌اند. به طور مثال مقالات فلسفی را دکتر سیدجواد طباطبایی و مقالات حوزه ترجمه را دکتر اسماعیل سعادت ترجمه کرده است و ابوالحسن نجفی، مهشید نوبهاری، سوسن ذکا و رضا سیدحسینی رمان‌ها، داستان‌ها و اشعار جدید را به فارسی برگردانده‌اند. جلال‌اکار فرهنگ آثار پایان یافته و در آستانه انتشار کامل است اما چند تن از مترجمانی که در راه ترجمه این فرهنگ کوشیده‌اند از جمله مرحوم محمدجعفر پوینده، محمد قاضی، احمد آرام، عبدالله توکل و… از یادگار کتاب‌کرده‌اند اما نام آنها یا این فرهنگ پایدار خواهد ماند.

تدوین فرهنگ آثار ایرانی و اسلامی

در اجرای طرح ترجمه فرهنگ آثار این نقص مشاهده شد که به آثار ایرانی و اسلامی توجه نشده‌از هزاران اثر معتبر در حوزه‌های گوناگون که طی قرن‌ها در ایران و جهان اسلام پدید آمده و بسیاری از آنها شهرت جهانی دارند، فقط شمار اندکی به صورت محدود معرفی شده است. برای جبران این نقص در کنار فرهنگ آثار ترجمه‌ای، تدوین و تألیف فرهنگ آثار ایرانی و اسلامی آغاز شد. به این منظور ابتدا فهرستی از مدخل‌ها شامل آثار مکتوب و مقالات جهان اسلام عمدتاً به زبان‌های فارسی و عربی در رشته‌های مختلف معارف اسلامی، فلسفه، عرفان، ادبیات، تاریخ، زندگی‌نامه، جغرافیا، طب، نجوم، کیمیا و در مورد آثار جدید تحقیقات ادبی، علوم انسانی، ادبیات داستانی و شعر تنظیم شد و پس از تدوین، بازبینی و اصلاح برای تألیف مقالات تکمیل شد. در این طرح یک همکاری بسیاری از محققان با تجربه و پژوهشگران جوان تاکنون مقالات جلد اول شامل حروف ا، ب، پ، ن، نوشته، پراش و بیشتر آثار حروف نگاری است شده که در نمایشگاه بین‌المللی کتاب سال ۱۳۸۳ عرضه خواهد شد. در جلد دوم نیز برای نیمی از مدخل‌ها، مقاله نوشته شده و مقاله‌های مدخل‌های باقی‌مانده نیز سفارش داده شده است.

مدخل‌های فرهنگ آثار ایرانی و اسلامی، دوران پیش از اسلام و عصر اسلامی را در بر می‌گیرد که سهم عصر اسلامی بیشتر و غنی‌تر است و در میان آنها آثار مهم بسیاری که کمتر شناخته شده‌اند دیده می‌شود. در زمینه آثار ایران‌شناسان نیز آثاری که به زبان فارسی برگردانده شده‌اند، معرفی می‌شوند. در این فرهنگ اثر که به طور جامع معرفی و جایگاه آن در میان تألیفات مشابه تعیین و اطلاعات نسخه‌شناسی و کتاب‌شناسی آن بیان می‌شود. بنابراین انتشار فرهنگ آثار ایرانی و اسلامی به جامع و گسترده‌ای از فرهنگ و تمدن ایران و همچنین جلد آن نیز در نمایشگاه بین‌المللی کتاب سال ۱۳۸۳ عرضه خواهد شد.

عقید، دیرینه‌سال و بی‌شروع آثار خواهد شد.

دکترانسی

بهار و رضا نویسی

هما بیهیانی همسر مرحوم دکتر امیرحسین آریابویر است. با او در یک معادای ظهرسرد زمستانی در منزل اجاره‌ای شان قرار مصاحبه می‌گذارم. تقدان همسری دانشمند و مهربان که بنا بر گفته‌های نزدیکانش در رعایت اخلاق هم کند نظیر بود. در اگرچه سخت و حیران‌نشدنی است ولی خانم بیهیانی می‌دازد در فرای دکتر آریابویر در حالی که می‌باید تنها فرزندش هم در خارج از کشور است. کارگری که حداقل پنجاه سال تحقیق و پژوهش بوده بر زمین نماند، فرهنگ علم انسانی چهار زبان - دکتر آریابویر-.

در نماز گزارش زیر آقای باهنی سمنانی و بیوه و اربابان نثاروی‌آده همراهی قابل توجهی دادندند که از من سوادم و در آنبیروزها منزل به آقای آریابویر خدمت می‌کردیم

با وجود تأخیری که در زمان ملاقات داشتم، وارد منزل که می‌شود به گرمی استقبال می‌کند. چند ثانوی نقاشی بزرگ نصب‌شده بر دیوارها و عکس بزرگ مرحوم آریابویر، ادبانی چیزی است که ترشحم را جلب می‌کند. روی مثنای مقلان عکس می‌نشیند. «ملائتهایی راحس نمی‌کنم و توغش را بریده‌ام و اینکه می‌توانم در تمام کار علمم آقای آریابویر فرهنگ چهارزبانه آموزش باشد به من بیروی یادمی دهد... در واقع نصف وقت روزانه‌ام را با کار می‌گیرم و خوشحالم که...»

برخلاف تصور اولی‌ام فکر می‌کردم هما بیهیانی هم مانند بسیاری دیگر از زنان ایرانی است بیوه‌زنان بزرگانی چون دکتر آریابویر که بعداز مرگ همسر چهار اسیرتی‌ها و مشکلات زیادی می‌رویند. اما ظاهراً سراسر مصمم است و حرف‌هایش را اعتقاد بنده نمی‌فروان خود می‌دهد. یادمان نیست دربارهٔ خودش صحبت کند. من می‌سوام و رو-

مؤسسه مبارزاتی جامعه‌شناختی دکتر امیرحسین آریابویر که به تازگی فعالیت خود را آغاز کرده، در کام اول قصدداره به گردآوری و آماده‌سازی آثار و کارهای علمی آن مرحوم بپردازد و آماده‌سازی و تنظیم فرهنگ علم انسانی چهارزبانه وی به عنوان اولین و اصلی‌ترین دستور کار این مؤسسه است. دربارهٔ ایده تأسیس آن بیهیانی می‌گوید: «قبل از هر چیز لازم می‌دانم که دوستان و علاقه‌مندان دکتر امیرحسین آریابویر به خاطر ابراز لطف بی‌درختان تشکر کنم...

در واقع طیف وسیع دوستانان او در داخل و خارج کشور پوشده می‌نشند؛ اما به‌شهادت تأسیس مؤسسه با چیزی نیسند بنیاد امیرحسین آریابویر را مطرح کردند. ایجاد مؤسسه مبارزاتی‌های جامعه‌شناختی دکتر امیرحسین آریابویر؛ پاسخگی به این درخواست‌ها بود.

او می‌افزاید: «این مؤسسه در تاریخ چهاردهم دی ماه سال چهارصد و یک به‌تاسیس شد. همسر آریابویر، هما بیهیانی، فرزنددانش آریابویر و دکتر محمد سمنانی، به تزیب رئیس، مدیرمقر و عضو بنیاد مدبره هیات‌مدیره، او همفکر و مشاورت مدبران او بنیستندگان، روشنفکران، اساتیدان و پژوهشگران و مدبران مؤسسات فرهنگی و اساتیدگان و دوستان آریابویر و بخصوص پشتیبانی همه‌جانبه گروهی از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های مختلف و محضرهأ دانشکده، سازمان گرامر - که زمانی دکتر در آنجا تدریس می‌کرد - برخواستار است.

همچنین تعدادی از دوستان استاد که قبول مسوولیت کرده‌اند، به صورت هیات امنا از تدوین سیاست‌های مؤسسه، در چارچوب اهداف تعیین‌شده در اساسنامه، شرکت دارند و برای حل پرواهای مشکلات اجرایی و جلب حمایت‌ها، مؤسسه را پشتیبانی می‌کنند که جلپ چهره‌های شناخته‌شده‌ای مثل خانم‌ها پروین دولت‌آبادی، دکتر شیوا دولت‌آبادی و دکتر نوش‌آفرین امصاری و آقایان عبدالله آوار، پرویز شهپاری، دکتر امیرشرف آریابویر،دکتر خسرو پارسا،هرمز امصاری و دکتر امیرحاکمی در میان آنها هستند.

سازاری از کارکنان و دوستان آریابویر نیز برای انجام امور اجرایی و دستوری و کمک مالی اعلام‌آمدگی کرده‌اند. وجود این همه‌هیاهای مطرح برای اعتبار مؤسسه بسیار بار ارزش است. بیوه‌زنان اسزیر و بسیار دوست‌داشتنی، دکتر شیوا دولت‌آبادی که در زمان دانشجویی خاطر،

شیرین کلاسی با ایشان را هیچگاه فراموش نمی‌کنم... به‌فازصافه ثبت مؤسسه که نیکه می‌کنم دارایی آن «یک میلیون ریال» آمده است. یاد زندگی دکتر آریابویر می‌افتم. دانشمندی که حتی از کمک‌های مالی به دانشجویان شهرستانی‌اش هم دریغ نمی‌کرد.دکتر آریابویر لیسانس فلسفه و علوم تربیتی، لیسانس علوم سیاسی، لیسانس ادبیات فارسی، لیسانس علوم اجتماعی، دکتری علوم سیاسی و اجتماعی، دکتری ادبیات فارسی و نیز دکتری فلسفه و علوم تربیتی داشت که برخی را از دانشگاه‌های خارج از کشور، اخذ کرده بود. او با وجود تمامی ماسب‌، مشاغل و دام‌آمدگی‌های که حداقل از حق تألیف کتاب‌های از‌نشدند و ماندگارکش کسب کرده، اکنون برای همسر و تنها فرزندش یک خانه کوچک اجاره‌ای به کار گذاشته. «جامعه‌شناسی هزاره، در آستانهٔ رستاخیز، «آین بزودها»، «پسین آشوبگرایی»، «فره‌پدیس و عرفان» و زمینهٔ جامعه‌شناسی» تنها بخشی از آثار تألیفی او را تشکیل می‌دهند.

از نشانی خاطرات و آثار و کتاب‌ها که بیرون می‌آیم، خانم بیهیانی را می‌بینم که در پیه‌روم نشسته و آرام و ششورده به درخی سؤالاتم جواب می‌دهده. آقای آریابویر می‌گفتن آزمانی که در ستر بسیاری بود؟ همیشه فکر می‌کردم ووتر

نیز ما بر تدوین فرهنگ تنها به امکانات مالی نیستیم ماهه یاری‌های معنوی و فرهنگی مردم بیشتر نیاز داریم

از شما می‌روم چون شما قوی هستید اصلاً بگراَن نبودم؛

می‌توانم سرچانه به کار کنم است... وقتی به بهداری وقوس که رسید، احساس رفشه، از آقیبهٔ افواقت جاهلی اش در آین پنهانی می‌پرسم. می‌گوید: «مرتب مشغول مطالعه در زمینه‌های مختلف هستم. به آنان کم که سایده می‌بینند دور تا دور می‌روم گفتار، یادداشت است. البته دوستان و آشنایان هم می‌آیند. اسکرِت(بالاخره زمانی می‌گذرد...»

او کتاب‌های کتر هم استفاده می‌کند؟

از نمی‌توانم سراغ آن کتاب‌ها بروم. شهادت ندارم. چون می‌دانم ایشان بچقدر زحمت کشیده‌اند که آنها را نوشته‌اند... اسکرِت(اشک)حسب می‌دانم که «میر» بچقدر برای این -

این اولین و آخرین باری بود که بیهیانی در دقلاقی که خودش درمیونه‌های فعالیت مؤسسهٔ می‌گوید، «مؤسسه خلق اهداف تعیین‌شده، در اساسنامه، به پژوهش و مطالعه در اکثر زمینه‌ها می‌بوزد، حوزه‌های علوم انسانی است. در شکل‌های خود می‌تواند همچنان کارکن پژوهشی و فرهنگی مستقلی در خدمت بهسازی فرهنگ جامعه باشد. البته در ابتدای کار، پیگیری نشر و تجدید چاپی‌ها و یادگاری‌ها و گردآوری و تنظیم نوشته‌ها و سخنرانی‌ها و یادگاری‌ها و نیز بازنگری و یادآوری تأثیر عمیق او بر چند نسل از روشنفکران و دانشجویان و نقش‌مثر او در معرفی ونشپرد علوم اجتماعی و تربیتی، در اولویت خواهد بود. سخنرانی‌های ایشان را هم در آینده در نوازکتبر خواهیم کرد.

گفت و گو با هما بیهیانی درباره فرهنگ چهار زبانه علوم انسانی آریابویر

این فرهنگ نباید بر زمین بماند

امادبیهی است که انجام این وظایف نیازمندان مبارز علاقه‌مندان فرهنگ و دانش علم انسانی است». **صورت گرفته و اکنون اولویت با چه کاری است؟** بسیاری از کتاب‌های ایشان جدید چاپ شده یا در حال چاپ‌اند. کتاب‌هایی مثل زمینهٔ جامعه‌شناسی، جامعه‌شناسی هزار بزرگ‌هزارن تاریخ، سیر فلسفه در ایران، ایسین آشوبگرایی، «مدرس مردم و آیین پژوهش جلپهٔ چاپ‌شده‌اند و سراسر آثار او مانند مجموعه مقالات، روش‌شناسی از دیدگاه و واقع‌گراوی، در آستانه رستاخیز... در دست انتشارند و یکی دو ماه دیگر وارد بازار می‌شوند.

مهمترین بخش کار ما که در اولویت برنامه‌های مؤسسه قرار داده، فرهنگ چهارزبانه علوم اجتماعی است که باید برای انتشار، آماده‌سازی شود. بعد از اعلام آغاز به کار رسمی مؤسسه مبارزاتی جامعه‌شناختی دکتر آریابویر، اولی‌ای آسان‌گفته‌بود که اعلام شد این مؤسسه در کام اول، تنظیم فرهنگ چهارزبانه را در دستور کار خود دارد. ظاهراً این رنگ‌ها هم اولین به‌صورت پیش‌های نوشته‌شده توسط آریابویر، وجود دارد ولی مناسب‌تره به خاطر گستردگی کار، عظیم‌تر نگارش مقدمه (این فرهنگ) فرصت تنظیم و تدوین آن را نیافتد. اثری که حاصل پنجاه سال جست‌وجو و تحقیق اوست، به‌صورت ناآدم مانده و به خاطر دقت حساسیتی که در آن وجود دارد، اکنون تنظیم آن نیاز به کار فراوان دارد.

از بیهیانی که دربارهٔ این رنگ‌های پرسم می‌گوید: «ترجیح می‌دهم توجه‌ام بیشتر دربارهٔ اثر اثر استادان و متخصصان فلسفه، ریاضیاتی و علوم اجتماعی آنها را بکنم. من فقط سخنرانی‌ها نگاشتم و کسب که سال‌ها با آریابویر زیسته‌ام است. می‌توانم بگویم که این یک فرهنگ معمولی نیست؛ بلکه تحقیقی است تألیفی در زمینه فلسفه و هر و روانشناسی و جامعه‌شناسی و علوم انسانی که با واژه‌سازی و معادل‌گذاری‌های برگرفته از ادبیات و فرهنگ ایران توأم است.

خوشخانهٔ پس از بررسی‌ها و مشورت‌های فراوان، مقدمات انجام این کار بزرگ فراهم شد. نرم‌افزار ویژه‌ای برای ورود اطلاعات و ثبت پیش‌نمان نوشته‌اند و نیز نظیر استندارت‌گوا چندان‌آئی فکر تحریری قرار شده‌اند. این پیش‌ها طبقه‌بندی‌شده و یادداشت‌های پرانگده به سامان آیند تا در مرحله بعدی برای انتشار آماده شوند»

فرهنگ چهارزبانه آریابویر، فارسی، آلمانی، انگلیسی و عبری است و در مواردی هم عربی که لازم بوده به ریشه وواژه‌ای اشاره شود از زبان‌های لاتین، یونانی، روسی و چینی هم استفاده شده است. ساختار این فرهنگ بدین صورت است که در مقابل سه واژه خارجی یکسر معادل نوشته شده و از میان آنها یک معادل اصلی است. این‌ها به غیر از تعریف‌ها، شرح‌ها، شواهد... می‌باشد. در واقع هزاران کار واژه‌سازی انجام شده و در کسبجه وظیفگی ادبیات کلاسیک فارسی هم بوزده شده است. اما آنچه به این فرهنگ که تمامی حوزه‌های علم انسانی را در بر می‌گیرد ویژگی استثنایی خبیده، آن است که مترجمان تاکتور برای واژه‌های خارجی معادل‌های مختلفی به کار برده‌اند که به شکل بیانی شده و بسیاری نیستند اما دکتر آریابویر ضمن تفکیک واژه‌ها معادل پیشنهادی خودش را هم مطرح کرده است. شرواق این اثر صرفاً یک واژه‌نامه نیست.

فرهنگ مذکور ظاهراً از ۱۹۵۶ پلا منتشر خواهد شد. همسر دکتر آریابویر دربارهٔ مرادها می‌گوید: «تاکتور در روزهای پیش‌بینی شده است. فاز اول طبقه‌بندی موضوعی شش‌های آقای آریابویر و یادداشت‌های ایشان است. الان به کدام از یادداشت‌ها در یافتن خودش است. و مواد اولیه و محارری آنها گردآوری شده است. این یادداشت‌ها باید هر کدام سرچهای خودشان قرارگیرد و وارد کامپیوتر شود. او می‌افزاید: «در مورد فاز دوم فعالیت‌ها در انتظارند. دقیقاً کرد چون تا کل کار جمع‌نشده و کار مشخص نیست. ۳۰۰ هزار یادداشت حاوی ۳۰ هزار مدخل داریم، فعالیت‌همه‌داریم که پیش‌ها یادداشت‌ها را با کمک (معالصیم داردی که پیش‌ها یادداشت‌ها را با کمک (معالصیم داردی که پیش‌ها وارد کامپیوتر کنیم تا کارهای علمی از داخل و خارج کشور) به‌کار آزرسی و تشخیص دهند که چگونه باید تدوین نهایی کردی. برای کارهای علمی این مجموعه خیلی‌ها هم اعلام‌آمدگی کرده‌اند.

بیهیانی به خاطر جالبی هم در مورد این فرهنگ اشاره می‌کند: «او وقتی با آقای آریابویر آشنا شدم می‌گفتند شش ماه دیگر فرهنگ آماده می‌شود و این شش ماه ظاهراً به ۵۰ سال رسیده است.»

بیهیانی که می‌گوید، «تدوین فرهنگ کاری است بسیار دشوار و پرهزینه، می‌رسد؟

منابع مالی برای تدوین فرهنگ نیز اوزر مؤسسه چگونه تأمین می‌شود؟
مؤسسه مزبور تا حالا چندین نادرول باید یادگارهای تأمین منابع را در سطح کارهای خود قبل دریافت پیش‌پرداخت برای کتاب‌ها، گرفتن وام‌های کم‌بهره و... اما مقدم بر همه این‌ها، به مبارزات علاقه‌مندان آریابویر دل بسته‌ایم. ما حمایت مردم و جامعه فرهنگی و روشنفکری را سرمایه اصلی خود می‌دانیم و همین کار همه کسانی که برای کمک به این پروژه فرهنگی مؤسسه آریابویر اعلام‌آمدگی کرده‌اند، بسیارگاری می‌کند.

تیز ما در تدوین فرهنگ‌ها تنها به امکانات مالی نیست. ما به یاری‌های معنوی و فرهنگی مردم بیشتر نیاز داریم. مؤسسه برای جلپ حمایت‌های مادی و معنوی چه برنامه‌هایی داره؟

مؤسسه هم به این منظور به هم‌پیش‌ها به خاطر آشنا کردن جوانان با میراث معنوی آریابویر، برنامه‌هایی را در نظر دارد. برگزاری مراسم گرامر آیدامدثت و نمایش‌ها و جلسات سخنرانی دربارهٔ آثار آریابویر و گردآوری آثار و یادگاری‌ها او از این جمله‌اند.

حصین جا ملیم توجه علاقه‌مندان را به راه‌اندازی سایت اینترنتی امیرحسین آریابویر جلب کند که نشانی آن این است: www.amirhosein.com. این سایت می‌تواند در داخل و خارج کشور، برقرار سازد و نیز امکان تبادل‌نظر بین آنان را فراهم آورد.

از همه کسانی که نامه، عکس، مستند، نشانه، نواز سخنرانی و فیلمی از آریابویر در اختیار دارند، خواهش می‌کنم برای غنی‌تر ساختن این سایت، آنها را در اختیار مؤسسه قرار دهند.

همچنین از کسانی که خاطراتی از ایشان دارند یا مطلبی به نظر نظر فرمورد آثار آریابویر هستند، خواهش می‌کنم مطالب خود را از طریق سایت یا با شمارهٔ تلفن

۰۹۰۲۹۸۱۶۰ به نشانی دفتر مؤسسه اعلام کنید. بیهیانی می‌خواهم که اگر چیزی باکتاب‌ها می‌دانده مدنظر دارید بیورده در مورد دکتر آریابویر به عنوان همسرش بگوید.

این سیرت برابرم تقاضای‌کننده چهره‌های بی‌گناهی هم اندوهمیزاند. هم فروردین آقای آریابویر به جزاتی که پیرامون او گرد می‌آمدند با دنگی شش‌های ماندگار می‌داد، درس روشنگری می‌پراوی، بست‌کنشکی، بیوسری و غازی‌سری، او آموختیم که هیچ‌کس نیستندنی راست‌پندارو هیچ اندیشه‌ای را نهایی نمانیم. به عقیده او حضور پندار جامعه‌انسانی بالیانی از اطلاعات اجتماعی برده‌ست؛ انسانی است معنوی یا وارسته برخواستار او علم حلال و بلندپرواز و طغیان‌گراخی و معلاخ‌کن‌گردار و نفق‌مشتر و بعد از لحظاتی سکوت صبر می‌کند تا باز هم بگوید:

فرزانگانان می‌گویند مردم از فقدان فرزند استند... اسکرِت(بزرگترین مشغولیت ذهنی‌ام، دفع‌هغه درست درمان‌کار فرهنگ است... در حال حاضر نه‌هستیم، پرسم هم که حاج آقا کثور است... ما فقط برای سامان دادن به کارها گرفتار کارهای اداری هم نیستیم. چه‌جا کار اداری داشتند و الان می‌بینم که بچقدر سخت است...»

کتابخانه شماره ۱۶۶، شنبه ۱۸ خرداد ۱۳۹۲

ریشه ها

مریم حبیبی

نگارش یک داستان موفق گاهی در نظر مخاطب چنان می‌نماید که بدون هیچ کوشش و جد و جدیدی صورت پذیرفته است. شخصیت‌ها و ساختار، سبب حقیقی و داستان در قبال باورتین حالت ممکن بیان شده است. بنابراین مخاطب کاملاً از حضور نویسنده در حلال لغات بی‌خبر است. لیکن نگاشتن این مطالب ساعت‌ها زمان و کار سخت را پشت سر گذاشته و تمرینات بسیاری نیز در پس خلق اثر نهفته است.

نویسنده‌گانی که در عین حضور، از پیش چشمان خواننده پنهان هستند مسلماً هنر نگارش حقیقی را فرافکرفته‌اند. داستان‌هایی که توسط این دسته از مؤلفان ماهر و باصطلاح «واقعی‌نویس» نگاشته می‌شوند، همواره مطلب بسیار جذابی را آیدون به کارگیری لغات و عبارات پیچیده و دشواری برای خواننده به همراه دارند. در اینجا به برخی از تکنیک‌هایی که به نگارش حقیقی، کمک می‌کنند، می‌پردازیم:

در ابتدا روانستن تر توجه ویژه به پندهای آغازین هر نوشتار که نقش اساسی در طرز پیش‌زمینه‌نگاری مخاطب ایفا دارند. از اهمیت بسیاری برخوردار است. در عین حال می‌توانی به گروه سنی مخاطبان از اعتبار و تأثیر گذاری برخوردار گشت. بنابراین پندهای اول و دوم هر داستان، چهارچوب سخن نگارنده را در طول قصه تنظیم خواهند کرد. لیکن ضروری است که نویسنده در بخش‌های مذکور به معرفی شخصیت‌ها، درازاوی دهد. ساختار کلی و هرآنچه فکر خواننده را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بریزاد.

چنین توضیحاتی باید در یک یا دو بند خلاصه شوند و هرگز دریا سه صفحه کتاب را به خود اختصاص ندهند. مؤلف باید مخاطب را توسط این مژاموت پیش از آنکه ذهن وی در فرگر مسائل جانی و خوانشی داستان شود، جذب نماید. همچنین مکالمات را همانگونه که در ذهن طراسی نموده به رفته تحریر درآورد و به خاطر داشته باشد که یک گفت‌وگزی خوب همواره باید جوهر و اصل سخن

و آنچه و لغاً لازم است به خواننده انتقال دهد. پس نویسنده باید بدون جمله و دستپاچگی مکالمات حساب‌شده‌ای را در کنار توصیفات قصه جانی دهد.

هر گفت‌وگر باید بیانگر احساس و شخصیت ویژه گردیده بود و در امتداد حالات مذکور، به پیش برده شود. به کارگیری صنایع ادبایی به شرط عدم پیچیدگی و دشواری عبارات داستان می‌تواند مؤلف را در ایجاد لحن دلنشین و جذب هر چه بیشتر خواننده یاری دهد. یک نویسنده محرب همواره سعی می‌کند که نوی‌سای گذاری اصملا و حرکات پلنی و عکس‌العمل‌های فیزیکی در خلال مکالمات طولانی از یکتواخت شدن مطلب و کوفتگی ذهن خواننده جلوگیری نماید. وی و اعمال و گفت‌وگوهای هر فرد را به عنوان مخاطب در زندگی حقیقی روزمره‌اش در نظر می‌گیرد و بدین ترتیب این موارد را به عنوان کلیه و سررشته نگارش اثرانش قرار می‌دهد تا در طراحی موقعیت‌های تکان‌دهنده و حالات مهیج از آن استفاده کند.

انتخاب خردمندانه اعمال یکی از مسائل مهم در نگارش حقیقی محسوب

می‌شود. برگزیدن فعل مناسب درانتقال یک معنی مستحکم و دلخواه از امر است. همچنین شناخت کامل گزارنده از ساختار کلی آنچه می‌نویسد جان‌اهمیت می‌یابد. بنابراین هر گاه به موجب ساختار مناسب یک نوشتار، نقش اصلی و پایه داستان خوبی ایفا شود، نمایانگر توجه نگارنده به جزئیات و روحیات و بازی ماهرانه وی خواهد بود. جزئیات نمایانگر توجه اصلی نویسنده در داستان و به جریان آوردن زندگی در آن بازی خواهد داد.

نویسنده باید تنها آنچه را که لازم است مخاطب بداند به وی بگوید و این مسأله باید در مورد همه داستان‌ها و کلیه گروه‌های سنی رعایت شود اما اغلب در متون کتب معصور شاهد عدم توجه به این مسأله هستیم. لیکن هر مؤلف باید تنها شخصیت‌هایی را که حضورشان برای شکل‌گیری چارچوب اصلی داستان و بیان هسته مطلب لازم است، خلق نماید.

نویسنده، همانگونه که صحبت می‌کنند، این قافله را نیز می‌توان در زمره اصول لازم برای مینمایی و سبک نگارش حقیقی قلم برد. این بدین معنی است که نگارنده نباید برای تنظیم مکالمات در یک لغتی که هرگز در ملاقات روزمره استفاده نمی‌شوند، باشد.

پیچیدگی و تکلف بیش از حد من، به کارگیری عبارات مضبوط و پرداختن به حواشی بروج جزئیاتی برای مخاطب نخواهد داشت. بنابراین هر نویسنده می‌تواند در جریان اصلاح و تجدید نظر از اش با دقت بیشتر به گزینش کلمات بریزاد و برای یافتن جایگزین‌هایی مناسب از خود استفاده کند که کدام لغات را در مکالمات روزمره و زندگی حقیقی مورد استفاده قرار می‌دهد؟

در پایان باید بدانیم که استفاده از تمامی اصول مذکور، ساده‌ترین راه برای ایجاد و اختصار هر نوشتار خواهد بود و سبب می‌شود که نگارش کتاب تک لغات، عبارات و پندها به صورت کاملاً حساب‌شده انجام پذیرد.

نگاهی به پنج گفت‌وگو با جنگیز بهلوان

خمودگی روشنفکری در ایران

هم‌پوستگی در تمدن خاور میانه می‌داند، ما امروز با عربان و شیعیان سوریه در بسیاری از چیزها اشتراک داریم. چون خوزه این تمدن در طول تاریخ رستخیز شده با محدودتر شده، ما امروز نمی‌توانیم نسبت به سرنوشته شیعیان لبنان بی‌علاقه باشیم.» او حتی تمدن غرب را نیز ریشه گرفته از دین می‌داند؛ افکر می‌کنم محور تمدن غرب توسط مسیحیت بوده است و در مسیحیت نوعی نوعی سبب شد؛ تا تمدن غربی و اروپایی شکل امروزی خود را پیدا کند.

طرفه آنکه، بهلوان حتی ایرانپس را هم نشأت گرفته از دین می‌داند و این را که محور تمدن غربی، انسان‌گرایی است، کنار می‌گذارد و می‌گوید: سرچشمه تفکر ایرانپس، دین است. اصولاً هیچ تمدنی نسبت به بنیان دینی نداشته باشد. تمدن رومی از ۱۹۷ می‌گشاید بنیان غیر دینی ایجاد کند. ولی به محض اینکه کشور شوراهافر و می‌یزد، معلوم می‌شود که زیربنای آن تمدن، ارتدوکس رومی است.»

جنگیز بهلوان همچنین معتقد است که لسان تا آخر دنیا به دین احتیاج دارد. یعنی انسان تا زمانی که با مسأله مرگ روبه‌رو است، با پرسش و پاسخ‌های دینی مواجه است. از طرف دیگر، دین به عنوان پاسخ‌دهنده مسأله بنیادی مسامهت‌ها، همواره مورد توجه است. آه‌هکاری که او برای فرهنگ دینی ارائه می‌دهد، به کارآمدی دین برمی‌گردد؛ اگر دین برخواجهد حیات خودانامه دهد، باید معنای زندگی را برای انسان کینند. دینی که معنای خوشحلی و مسامهت را از دستن کدهد، موفق نخواهد بود.»

نگاه تاریخی و برداشت از تاریخ، یکی دیگر از دغدغه‌های جنگیز بهلوان است. او معتقد است که روشنفکران ایرانی، خیلی کم به تاریخ کشور پرداخته‌اند. در سطح فکر طبقه متوسط (و به پایین فرار می‌گیریم) و سه از فرهنگ بسته‌منحرف است و فکر می‌کنند این فرهنگ میراست و از بین خواهد رفت. فکر بهلوان در مورد فرهنگ ملی غربی در ایران، به این است: اینکه استفاده ازده، از این‌ها، حاصل ماست که تجربه دولت، ملت را پشت سر گذاشته‌اند و از این حیث، دارای تجربه بیشتری نسبت به کشورهای اروپایی هستند. او اشاره به جنگ تحمیلی ایران و عراق، معتقد است که دوره جنگ، ما را وارد یک دوره کامل ملی کرده است و در این دوره بود که همه ایرانی‌ها، صرف نظر از عقیده، مذهب، فرهنگ و شکل باورشان نسبت به حکومت، برای دفاع از یک صورت ملی می‌جنگیدند.

بهلوان، یکی از نکاتی که در گفت‌وگو با اکبر کنجی بیان می‌کند، این است: «تفاوتی است که نسبت به گروه‌های سیاسی و روشنفکری در ایران دارد. او در نقد ملی، «مذهبی‌ها می‌گوید که آنها می‌خواستند به جیب‌هایش درون پیدا

کنند، اما پاسخ برمی‌ی به چپ دارند و آنها نتشر شدند.» و به همین دلیل است که درویشان تندترین گروه‌های چپ به‌وجود می‌آید.

او همچنین در نقد روشنفکری چپ در ایران، به اصل تعارض درونی در آن اشاره می‌کند و می‌گوید: «ایهام روشنفکری چپ در جریان تجاوز عراق به ایران، بیشتر افزوده می‌شود. این جریان نمی‌تواند از تجاوز عراق دفاع کند، زیرا می‌بیند که تجاوز آشکاری است و در مذاکرات ملی، ما تجاوز شده و از طرفی نمی‌تواند در جنگ شرکت

عیق فکری داشته باشد؛ زیرا جنگ را امام گزیده می‌داند. بایدبهدد داند؛ نگران آن است که اگر کاری انجام دهد، باید با قلع دین یا به قلع ملی گریز تمام می‌شود، بنابراین، سخت گرفتار نقد فکری است.»

جنگیز بهلوان، همچنین روشنفکری در ایران را خودم می‌داند؛ در توضیح این مسأله می‌گوید که، چندین سال از فروپاشی شوروی گذشته است، اما یک تحلیل قابل توجه توسط روشنفکر ایرانی صورت پذیرفته است. یکی از مهمین نکاتی که بهلوان را به ملی‌مذهبی‌ها می‌گوید می‌کند: تفکر و عقیده او در مورد مذهب است. او دین را جزئی از تمدن ما می‌داند و آن را عامل مهمی در به

اوسرطوط را آغاز نگاه تاریخی می‌داند. معتقد است که بعد از این دوره بوده که ما نگاهی به تاریخ باستان ایران داشته‌ایم.

جنگیز بهلوان، در مواجهه با مسائل سیاسی روز ایران، اعتقاد دارد که ایران دارای دو نوع شهروند است. در گفت‌وگوئی سبب کتاب «پنج گفت‌وگو که با روزنامه ایران انجام شده، بهلوان ابتدا مفهوم شهروندی را تعریف می‌کند و سپس به پرسش آن می‌پردازد. ما در جامعه از نظر نظام حقوقی و چارچوب قانونی، افراد برابر داریم. به عبارت دیگر، همه در برابر قانون یکسان هستیم.»

امام‌رحمان حبیبی یکی از مسئولانی که در ایران داریم، این است که عملاً دو نوع شهروند در نظر حقوقی فعلی ایران وجود دارد. یک نوع شهروند دست اول که در مطبوعات و نوشته‌ها و اظهارات و می‌سوزان، خصوصیات را راجع به آنها می‌خوانیم یا می‌نویسیم و تصور عده‌ای بر این است که بزرگی این دسته از شهروندان، تعهد به نظام است. آن‌ها، بزرگتر، شهروندان دسته دوم هستند که از حقوق اجتماعی محرومند؛ مثلاً این شهروند دست دوم عملاً حق ندارد که خودش را نامزد نمایندگی مجلس شورای اسلامی بکند؛ چون در چارچوب آن تعریفی که برخی از می‌سوزان و قانونگذاران از تعهد مطرح می‌کنند، نمی‌گنجد.

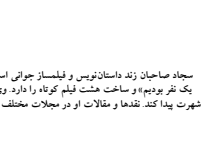
او نکته پائینی که می‌خواهم به آنها اشاره کنم، از گفت‌وگویی است که علیرضا رحیلی با بهلوان انجام داده است. بهلوان معتقد است که بحران همواره به ضعف فروپاشی نمی‌انجامد، بلکه نگاه می‌تواند محور سبب قدرت شود.

از طرف دیگر، ناآشنی تریون توسط تمام گروه‌های ایزیدین داخلی، سبب می‌شود که آنها نتوانند متحد شوند و این به قلع نظام نیست. فعلاً کشور به همه محور استاز مطبوعات نمی‌دهد. در نتیجه یکی از احساسات‌های کزینی این است که نظام سیاسی نمی‌تواند سبب‌های خود تمام دارند؛ یا بیرون از نظام اراطم برقرار می‌کنند. بنابراین دولت خود را مخالفان خود را امتحان می‌کند و این کاری بود که پیش از انقلاب هم صورت گرفت.»

نکته‌ای را که باید در مورد صورت حسی تمام گفت‌وگوهای این کتاب گفت این است که مسأله‌ها کمتر فزون گفت‌وگو در آنها لحاظ شده است. سؤال‌ها اغلب برانگیزه جدایی از هم هستند. کمتر سؤالی است که با توجه با پاسخ ارائه شده، مطرح شده باشد و همین نکته‌های سبب از انگیزگی گفت‌وگوها می‌شود، نکته‌ای که امیدوارم در کنار گفت‌وگوها، به آن هم پرداخته شود.

کارتک

اولین قرن ۱۸، کشد، نوشتن کوش زهدای، خودش را به ساحل نزدیک کرد داخل کشتی چیره‌های عجیب و غریب بود که مردم سوادسی‌باشند آنان چه کشد، کسی تحقیق نور دریا دیده‌باشند، قهقهه‌ای که بید آنها را به غذای آماده کشد. اما نوری این سیمای ماده قهوه‌ای رنگی هم وجود داشت و واقعاً نمی شد. مردم استفاده اش را فهمید. مردم اسکاندیایان اول چای خشک را سز کرده‌ند. بعد به عنوان ادره روی غذا ریختند. و اما هیچکدام از آنها نتوانست اهمیت چای را متوجه کن. حتی غذای از چای برای رنگزری بهره گرفتند. اما چند سالی گذشت تا توانستند از راه آموزش یک مسافر غربی، چای دم کنند.

نگرمی کم این قهوه در مورد ادبیات هم مصداق داشته باشد. خیلی از وام‌ها، نظیر که آن نوازسی‌باشند، چای دم کنند. نمی‌توانیم شعر بخوانیم، در نتیجه آن را بر مصرفا حس می‌کنیم. در صورتی که اگر بنویسیم، مصروف این کالا را حس کنیم. حتی ایضاً تصدیق نخواهیم بود.

یکی از مشهورین دلایلی که سبب این مقاومت می‌شود، مفادیمی که هرگونه تئوری را مستحکم می‌کند. عدم آموزش حالی که در عصر اینترنت، سینما، تئویرون جهانی و… به سر می‌برد. انگه به شاعر معاصر، که در فضایی معاصر نفس می‌کشد. اغراض می‌کند که بر امانفهوم است. شاعر هم اغلب شکایت از نهمینانی می‌کند. هیچ‌کسی هم به عنوان مباحث تلاش نمی‌کند. که زبان این دورا برای هم ترجمه کند. مخاطب شعر امروزه، با به علت نداشتن وزن و قافیه و مصراع‌های سراسری آن را به نامی در می‌کند. با نمی‌تواند صنایع دیگر شعر فارسی، مثل کایه، استعاره، تضاد، تشبیه و… را در آن بیابد. در می‌تریب او دچار اهمه چی یا هیچ چیز می‌شود.

میسیونسی» که دست کم در حیطه حذف فعل در

شوا مقالاتو مولد ۱۳۵۴ اولین ترجمه خود را با عنوان «زندگی شهری» که مجموعه داستانی از دونالد بارلتی است به فارسی چاپ کرده است. او فوق لیسانس کارگردانی سینما است و تا به حال سه فیلم کوتاه ساخته است. پایان‌نامه فارغ‌التحصیلی اش با عنوان «بست تمپیس و سینما» که نگاه انتقادی بر جوان زنان جهان به هیچ‌گیری‌های فمینیستی‌های افراطی نسبت به سبک‌های پورپی چاپ خواهد شد. روی از سال ۷۷ با مجلات مختلفی مانند تنیاس سخن، فکر روز و کارنامه همکاری دارد و ترجمه دیگرش که گفت‌وگو با شش مفکر معاصر فرانسوی در مورد ازیفاد میان ادبیات و فلسفه است، بزودی چاپ خواهد شد. گفت‌وگویی زیور به‌عنوان چاپ اولین ترجمه او انجام شده است.

بعضی از داستان‌های بارلتی به صورت روانه در نشریات ادبی چاپ شده‌اند. چه انگیزه‌ای از چاپ یک مجموعه مستقل داشتید؟
تقسیم لذت خوانند من با دیگران و گفتن اینکه این اتفاقا هم در داستان‌نویسی جدید خنود است. در جامعه ما اکثر علاقه‌مندان ادبیات معاصر جهان با تئوری‌های ادبی جدید آشنایی‌اند اما خود این ادبیات چیز زیادی نخوانده‌اند، مثلاً قواعد سبک‌مدن را می‌شناسند. اما داستان‌هاش را خیر. ترجمه‌های پرآکنده هم خوب است اما کافی نیست. این کتاب پیشنهاد و نقد آنگای پیام برادرچای بود که او هم همین فداست را داشت. فکر کردیم تجربه‌ی بعضی خواهد بود. چرا نام مجموعه را زندگی شهری گذاشته‌اید؟

این نام روی جلد امیل کیلیوسی اثر است و انتخاب خود بارلتی است. بارلتی را یک نویسندهٔ مستبدمن دانند. می‌شود واضح به خصوصیات پیستمردنیستی مجموعه توضیح دهید؟ آیا شخصاً به پیستمردنیسم معتقدید؟

در این کتاب با داستان‌های متأخره‌ای روایی‌روسیه‌یک پیش از همه، به نوعی فاصله‌گذاری عددی با ذهن مخاطب دست می‌زنند و این گسست‌های نامنتظر

معنی را زبانی یافت می‌دهند. در لندن داستان کلاسیک مورد نظر می‌شود. فضای این داستان‌ها چه جای پندام چه چیزی برنمی‌تابد. فضای زندگی‌باشند یا ماجراجوی چندانه همه‌شأن یک مرمزآزادی‌سپهر را پذیرفته‌اند. تعاقبات تاریخی است و آنجانب آنها با عاشق‌فکافی و کشفقاتشان به عصر معاصر. بعد هم بخش‌بندی کردن داستان‌ها. عنوان گذاری، شکل‌گیری، کج‌نویسی، تک‌جمله‌نویسی و…

اینکه اکثرشان پایان روشنی ندارند؛ پایان مسأله مهمی است.

در چند دهه اخیر رویدگر مغلطاری نسبت به چگونه دیدن جهان و مسائل

جهان به وجود آمده است. خسته شدن از مردنیسم، خسته شدن از سنت، به این

که این ارتباط در شعرهای پیش از آن کمتر به چشم می‌خورد. مسئولانه کسی در آن دوره نبود که این نکته کوچک را به مخاطب، به‌ویژه، شاعرها هم که اغلب مخاطبی اجباری و خودرسانه‌ی بودند.

مسئله‌ها در شعر امروز هم این مشکلات وجود دارد. کنترتخلیگر ادبی، به آموزش فرایند خویش شعر می‌پردازد. همین علت سره و تا سره در شرایط مسواری گرفتار نوعی

لذت متن چیزی است که فقط و فقط با آموزش به دست می‌آید، هم برای شاعر و هم برای مخاطب

نهمینانی می‌شوند. مخاطب شعر امروز، با توجه به آموزش کتاب‌های درسی، بیشتر فراز اشع، گل و پوره‌ناراد، در حالی که در عصر اینترنت، سینما، تئویرون جهانی و… به سر می‌برد. انگه به شاعر معاصر، که در فضایی معاصر نفس می‌کشد.

اغراض می‌کند که بر امانفهوم است. شاعر هم اغلب شکایت از نهمینانی می‌کند. هیچ‌کسی هم به عنوان مباحث تلاش نمی‌کند. که زبان این دورا برای هم ترجمه کند. مخاطب شعر امروزه، با به علت نداشتن وزن و قافیه و مصراع‌های سراسری آن را به نامی در می‌کند. با نمی‌تواند صنایع دیگر شعر فارسی، مثل کایه، استعاره، تضاد، تشبیه و… را در آن بیابد. در می‌تریب او دچار اهمه چی یا هیچ چیز می‌شود.

میسیونسی» که دست کم در حیطه حذف فعل در

نگاهی به عدم آموزش خویش شعر

همه یا هیچ

سجاد صاحبان زند داستان‌نویس و فیلساز جوانی است که در کارتک‌ها هتري خود یک مجموعه داستان به نام «شام آخر شهزاده» یک مجموعه شعر به نام «ما از اول هم یک نفر بودیم» و سامت مشتک فیلم دارد. وی کارشنامه سینما یا گرایش کارگردانی است ولی علاقه واثر او به ادبیات باعث شده است که عنوان یک منتقد ادبی شهرت پیدا کند. ندعاه و مقالات او در مجلات مختلف ادبی و روزنامه‌های چون شهرویی، یاس نیز خوانده و. کارتک‌ها او را برپرتاب کرده است. مقاله او حوالی نکته جالب توجه‌ای است که خواندن آن عالی از لطف نیست. رسانی یک قطعه شعر تو را چگونگی باید بخیرایم؟

ادبیات فارسی سابقه‌ای دیرینه دارد. امروزه جهان دبیر بخران شده که برخی آن را نوعی توهین و تزهاجم حساب می‌کنند. خواهد این حلقه به فریفته لفظی بودند. خواص به فریفته معنوی، به این صراع معروف حفظ دقت کنیم.

دل می‌رود ز مستم، صاحبانللا خدا خارا
خدا را در قلم‌ها حاشی مافا دارم و معنی آخندایم دارم.
یک معنی ایبه فرامد برس» از انتهای مصرع حذف شده است. این جمله معترضه‌ای که حدس زنتش خندان دشر اولیوست. از

این دست اسیدنویسی‌ها عاذر شعر فارسی کم نیست. اما حافظ یازبوع خود، شعرش را به گونه‌ای پیش می‌برد که اگر کسی

هم به اسید، خوئی‌های عاایش توجه نداشته باشد، تمام شعر را از دست نمی‌دهد. فقط حدثن او را نمی‌بیند.

در شعر معاصر ما از آنجایی که نگریزیم دست این تکنیک برای خواننده و شاعر مشخص نیست. براه‌ها، گاه مسیر را بر سرعش دشوار می‌کنند. ویلزکد تکنیکی اسیدنویسی؛ تقییل به نوعی اشعار، شمره شده است. در صورتی که یک منتقد آگاهی می‌تواند با واکنشی این ابراز کار را بر خواننده آسان کند. شاعر و گاه، که خود خوانشگرهن است. راحت‌تر می‌تواند بر سطح کاغذ خود را به نمایش بگذارد.

در مورد بقیه تکنیک‌های شعر، هم این مشکل وجود دارد. به هم ریختن نحوه هم که زمانی به واسطه لسانی زبانی روز، شعر را زینتاتر جلوه می‌داد. امروزه در حال و وریشی است که به همان صورت حفظ توجه کنیم.

دل می‌رود ز مستم، صاحبانللا خدا خارا
که اگر خوبام آبیات آبیات را از مورد این مصرع

به کار ببریم، چنین خواهد شد.

خدا را، دل ز دستم می‌رود. صاحبانللا اکثک کنیا

که البته یکی از شیوه‌های خویش این مصرع است و

حدن‌آخویش‌های دیگری هم می‌توان این صرع اوله داد. می‌بینم که حافظ صلاً یا به هم ریختن ازان جمله، چند کار را از آن‌ها نهاده است. اول آنکه، هم می‌توانی موعوسی را

نشت شعرش گزده دوم اینکه نوشته‌اش به بقمه معانی

به شعرش پیشند. در مرحله آخر اینکه، او نوشته شعرش را از بند تک‌معنایی بودن در بیرونید.

این ابزار هم‌وزن در دست شاعر امروزی وجود دارد. غیر حرفه‌ای از این تکنیک، آن را روز به روز، ضعیف تر می‌کند و دیگر به هم ریختن ازان جمله، به نفع موسیقی

چند معنوهی، فرم و تقلم و تا آخر در شعر نمی‌شود. تخلیل‌های

باصورت دقیق اقدام به آن است. اما کار او چندان

را از بند تک‌معنایی بودن در بیرونید.

در شعر معاصر ما از آنجایی که نگریزیم دست این تکنیک برای خواننده و شاعر مشخص نیست. براه‌ها،

گاه مسیر را بر سرعش دشوار می‌کنند. ویلزکد تکنیکی اسیدنویسی؛ تقییل به نوعی اشعار، شمره شده است. در صورتی که یک منتقد آگاهی می‌تواند با واکنشی این ابراز کار را بر خواننده آسان کند. شاعر و گاه، که خود خوانشگرهن

است. راحت‌تر می‌تواند بر سطح کاغذ خود را به نمایش بگذارد.

در مورد بقیه تکنیک‌های شعر، هم این مشکل وجود دارد. به هم ریختن نحوه هم که زمانی به واسطه لسانی زبانی

روز، شعر را زینتاتر جلوه می‌داد. امروزه در حال و وریشی است که به همان صورت حفظ توجه کنیم.

دل می‌رود ز مستم، صاحبانللا خدا خارا
که اگر خوبام آبیات آبیات را از مورد این مصرع

به کار ببریم، چنین خواهد شد.

خدا را، دل ز دستم می‌رود. صاحبانللا اکثک کنیا

که البته یکی از شیوه‌های خویش این مصرع است و

دستور زبان جدید طوری کنار هم بگذارشان که به هر دو وفادار بنایم؛ به آنچه

نظر او بوده و به زبان مادری خودم.

داستان شایسته متری»، که به **نظم از بهترین‌های مجموعه است»**، تنها داستانی است که با **حروف اپیالیک چاپ شده چرا؟**

در اصل کتاب این طوری بود، به نظم بارلتی خواسته با این داستان- از پیش

بقیه قافیه ردایوط علی درون‌منش است- به خواهرهای خودش آبیست بخشند.

تنبیه صحیح‌های سیاه و سفید روایا دیدن کارتک‌ها در فیلم‌های رنگی است؛

صحنه‌های غریب و غیرعربط با منطق به گانت گشت…

عقل روزی، قطع مدح و… می‌روند. چندان آفریننده

نورنه می‌شد و قصه، هم‌کوتاهی‌های و… به فروزنگری

مذمت بیاد. چیزی است که فقط نقد با آموزش

دست می‌آید، هم برای شاعر و هم برای مخاطب؛ چرا که

شاعر کمی بعد از نوشتن، خود تبدیل به یکی از مخاطبان

الزش می‌شود.

آیندگان

فرید امین الاسلام

گفت وگو با شیوا مقالاتو

مترجم کتاب زندگی شهری اثر دونالد بارلتی

تقسیم لذت خواندن متن

با دیگران

ویولرکد که نتیجه گزینش‌پذیر ورود به عصر

است‌خدا است و فراخ از بیانی خاص خودش را

هم در عرصه هنر و ادبیات دارد. معتمد و درمشش

دارم و با کنجگذاری دناش می‌کند. ولی البته در

حیطه‌های اقتصادی یا اجتماعی نمی‌شود همه

چیز را مسالکی با یک «ایسم» توضیح داد

زبان و ترجمه شما ساده است. این سادگی

آتمکس تریا بارلتی است یا سبک خود شما و

آیا در کل در ترجمه به متن وفادار بوده‌اید یا

خیر؟ اصلاً به نظران ترجمه، یک آفرینش ادبی مجدد است یا انتقال صرف متن

از زبانی به زبان دیگر؟

بله، به سبک او وفادار ماندیم. اما ترجمه تکنیکی هم نگردام. زبان بارلتی

خت و ساده و فراخ از پیچیدگی‌های فرمی است. او پیچیدگی را در کلمات فرود

معنا و اجرا می‌آورد. بیدار بوداها و ترکیب‌بندی‌هایی را انتخاب می‌کرد که در

فارسی این سادگی را رساندند.

ترجمه ادبی قطعا آفرینشی است. البته نمی‌خواهم وارد بحث تئوریک

مؤلفه متن و خواننده شوم و اینکه حتی با خواندن یک متن به زبان مادری

خودمان هم آفرینشی تو از آن ایجاد می‌کنیم. اما معتمد یک نویسنده یا کاتبی را

برای انتقال معانی برگزیده و آنها را با آرایش مورد نظرش کنار هم چیده، خلا من

باید اول روح این چپش را درک کنیم، بعد، واژه‌های خود را انتخاب کنیم و بعداً

به چاپ رساند. وی تا امروز به فهرستی‌نویسی نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌ها، فهرست‌نویسی مشترک نسخه‌های خطی فارسی پاکستان و تدوین فهرستواره آثار فارسی در کتابخانه‌های ایران، هند و پاکستان پرداخته است، اما هدف اصلی وی یعنی کتاب‌نامه آثار فارسی محقق نشده است. متزوی حالا پس از چند دهه تلاش در این راه از بی‌مهری به آثار فارسی شکوه می‌کند و می‌گوید: «از اینکه نامم به‌کمتر برسد»

مکتبخانه‌ای از اهل سنت و عرب‌زبان قرآن را آموخت. فارسی را نزد عموی خود محمد ابراهیم بهشتی‌پور خوانند و کلاس ششم ابتدایی را در مدرسه علوی ایران در نجف گذراند. در بیست سالگی به تهران آمد و دیپلم ششم ادبی را در دارالفنون گرفت. سپس در دانشکده معقول و منقول به تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۲۷ که فارغ‌التحصیل شد تا سال ۱۳۵۵ به تدریس ادبیات فارسی و عربی در دبیرستان‌ها مشغول بود. وی در سال ۱۳۳۷ اولین تصحیح خود را به چاپ رساند. وی تا امروز به فهرستی‌نویسی نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌ها، فهرست‌نویسی مشترک نسخه‌های خطی فارسی پاکستان و تدوین فهرستواره آثار فارسی در کتابخانه‌های ایران، هند و پاکستان پرداخته است، اما هدف اصلی وی یعنی کتاب‌نامه آثار فارسی محقق نشده است. متزوی حالا پس از چند دهه تلاش در این راه از بی‌مهری به آثار فارسی شکوه می‌کند و می‌گوید: «از اینکه نامم به‌کمتر برسد»

درصده تهیه کتابنامه آثار فارسی هند، این کتابنامه دهه ۱۳۳۰ تصمیم گرفت کتابنامه آثار مکتوب زبان فارسی را از آغاز تا دوران قاجار یعنی پایان چاپ سنگی تهیه کند. با چاپ سربی، فرهنگ ایرانی اصالت را که داشت، از دست داد و با فرهنگ جهانی آمیخته و تکامل یافته شد.

علوم، مانتد طب و عرفان به اروپا رفت و به صورت تکامل یافته برگشت. داستان نویسی ما متحول شد.اصالت نسی آثار فارسی ناپایان چاپ سنگی حفظ شد و بعد از آن تمدن آمیخته ایران باستان، اسلام و اروپای غربی محصول تازه‌ای ساخت که در این کتابنامه مورد توجه نیست. ما باید ببینیم فرهنگ نسبتاً امیل فارسی در هرم تمدنی چه نقشی داشته است. هرم تمدنی که رأسی آن حقوق بشر است و حقوق بشر آمیخته‌ای از برخورد اندیشه‌ها، کردارها، شعر و فلسفه و… است.

برای اینکه بدانیم چه سهمی در زیربنای این هرم داریم، خود را بشناسیم و بشناسانیم، ناگزیریم به فرهنگ ایرانی بپردازیم و کتابنامه کتاب‌های فارسی را تهیه کنیم. از سال ۱۳۳۰ که زنده‌یاب حسن قزوینی دههٔ سالهٔ تهیه کتابنامه آثار فارسی را مطرح کردند تا امروز هنوز به آن توجه نشده است. حتی رژیم گذشته که ملی‌گراتر بود و بیشتر به فرهنگ ایران باستان توجه داشت، باور نداشت که چه آثاری و نقش داشته‌بم. سال ۱۳۳۵ بحث تأثیر گفته‌های قزوینی زاده، محمدتقی دانش‌پژوه و ایرج افشار سازمان یا مسؤولیت دکتر محمد امین ریاحی از سوی دکتر پرویز نائل خانلری که رئیس فرهنگ آن دوره بود. تشکیل دادند تا کتابنامه کتاب‌های ایرانی (فارسی) را تهیه کنند. این سازمان پس از یک سال فعالیت با مشکلاتی مواجه شد. ریاحی به مؤسسه شاهنامه بازگشت اما من کار پژوهش و تألیف آثار را در راه یک

فهرستواره یک کار تمام‌شدنی نیست

هدف یعنی کتابنامه آثار فارسی ادامه دادم. پیش از این کتابنامه‌ای از آثار فارسی توسط استوری تدوین شده بود.

چند جلد از آثار استوری چاپ شده بود اما ما حتی به ترجمه آثار استوری نپرداختیم. در شیوری شخصی به نام یو.ایرگل آثار استوری را در ۳ مجلد به نام ادبیات فارسی برمنیای تألیف استوری ترجمه کرد. سپس این ۳ مجلد برای ترجمه فارسی در اختیاریحیی آریابویر، سروسرودی و کریم کشاورز قرار گرفت. دو جلد اول اثر این‌ها دوام جلد سوم در آنها و تحلیل من منتشر شد. اما مجلد سوم به خاطر بیماری کریم کشاورز روی زمین ماند. بعد از انقلاب هم ارزش‌های جدید و تقدیمی که برای زبان عربی قابل می‌شدند، باعث شد مجلد سوم تکمیل نشود تا اینکه ده سال پیش دکتر پروین متزوی - برادرزاده‌ام - مجلد سوم را با یک ترجمه و تحلیل جدید برای چاپ به کتابخانه ملی داد. اما در آنجا به چاپ نرسید. بعد به میراث مکتوب سپرده شد، چند سال هم در آنجا بود تا اینکه من در مظللی که در کتاب «حدیث عشق» آمده است، از این وضعیت اظهار تأسف

احمد متزوی فرزند دوم شیبه‌شناس نامدار بزرگ، شیخ آقا بزرگ (آیت‌الله محمدحسین متزوی) در سال ۱۳۰۲ در سامرا متولد شد. در مکتبخانه‌ای از اهل سنت و عرب‌زبان قرآن را آموخت. فارسی را نزد عموی خود محمد ابراهیم بهشتی‌پور خوانند و کلاس ششم ابتدایی را در مدرسه علوی ایران در نجف گذراند. در بیست سالگی به تهران آمد و دیپلم ششم ادبی را در دارالفنون گرفت. سپس در دانشکده معقول و منقول به تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۲۷ که فارغ‌التحصیل شد تا سال ۱۳۵۵ به تدریس ادبیات فارسی و عربی در دبیرستان‌ها مشغول بود. وی در سال ۱۳۳۷ اولین تصحیح خود را به چاپ رساند. وی تا امروز به فهرستی‌نویسی نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌ها، فهرست‌نویسی مشترک نسخه‌های خطی فارسی پاکستان و تدوین فهرستواره آثار فارسی در کتابخانه‌های ایران، هند و پاکستان پرداخته است، اما هدف اصلی وی یعنی کتاب‌نامه آثار فارسی محقق نشده است. متزوی حالا پس از چند دهه تلاش در این راه از بی‌مهری به آثار فارسی شکوه می‌کند و می‌گوید: «از اینکه نامم به‌کمتر برسد»

گفت وگو با احمد متزوی، فهرستگار

هنوز در حسرت کتاب‌نامه آثار فارسی

کردم و این باعث شد تا مجلد سوم آن اثر برای انتشار در اختیار کتابخانه مجلس قرار بگیرد که الان زیر چاپ است. چه ضروری موجب شد شما بعد از تهیه فهرست مشترک نسخه‌های خطی فارسی پاکستان، به تهیه و تدوین فهرستواره آثار فارسی بپردازید؟

سال ۱۳۶۱ در مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان مشغول تهیه فهرست مشترک نسخه‌های خطی فارسی پاکستان بودم. برای نگارش آن به کتابنامه‌ها، تذکره‌ها و فهرست‌های دیگر در ایران و نقاط دیگر و فهرستی از فهرست‌ها و منابع در دسترس، نیاز بود. بنابراین در این سال در مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان فهرستواره تشکیل دایه آن گذاشته شد. فهرستواره در واقع کتابنامه نیست بلکه فهرست الفهارسی است یعنی فهرستی برای سرشماری از کتاب‌های فارسی از اولین آثار زبان فارسی تا پایان چاپ سنگی. قسمت‌هایی از فهرستواره به صورت مختصر چاپ شد. از جملهٔ آنها در ادامه داستان‌ها در جلد ششم، فهرستواره داستان‌ها و در مجلد نهم فهرستواره‌ای از دیوان‌ها چاپ و منتشر شد. وقتی در سال ۱۳۶۹ از اسلام‌آباد به تهران آمدم برای انجام کار فهرستواره به مراکز مختلف سرزدم. پیش رئیس کتابخانه ملی آن دوره رفتم و برنامه فهرستواره را تشریح کردم. آنها به، چه چه کردند اما اهل این کار نبودند و نتیجه نبود. وقتی در اسلام آباد بودم با عطاءالله مهاجرانی آشنا شدم. پس از بازگشت به تهران در منزل شخص ثالثی با مهاجرانی دیدار و کار فهرستواره را مطرح کردم. مهاجرانی مرا به موسوی ججنوردی، رئیس مرکز دایرة‌المعارف بزرگ اسلامی معرفی کرد. ججنوردی ابتدا تهیه فهرست کتاب‌های جهان اسلام را مطرح و پیشنهاد کرد اما وقتی استقلال کردم که ابتدا باید فهرست کتاب‌های فارسی را بنویسم و کتابنامه کتاب‌های جهان اسلام به خاطر عدم شناخت

زبان آثار جهان اسلام توسط ما عملی نیست، پذیرفت که فهرست کتاب‌های فارسی جهان و اسلام تهیه شود. بنابراین ادامه آثار فهرستواره در مرکز دایرة‌المعارف اسلامی آغاز شد و از طریق وزارت امور خارجه و سفارت ۱۰۰ هزار برگه تهیه شد برای فهرستواره آثار اسلام‌آباد به مرکز دایرة‌المعارف اسلامی انتقال یافت. سه جلد اول فهرستواره به توصیه مهاجرانی و با هزینه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توسط انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در زمان مدیریت سیدکمال حاج سیدجوادی منتشر شد که حق‌التألیف این سه جلد را هم من پرداخت کردند. جلد چهارم و پنجم فهرستواره هم در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی انتشار یافت اما حق‌التألیف آن را پرداخت نکردند و انتشار جلد ششم به بعد در مرکز دایرة‌المعارف اسلامی تاوام یافت. تاکنون چه حیمی از کار فهرستواره انجام و چه موضوعاتی از آن تکمیل شده است؟

فهرستواره یک کار تمام‌شدنی نیست، چون مدام فهرست‌های تازه چاپ می‌شود و هنوز نمی‌توان از کار فهرستواره باقی نماند است. کار فهرستواره با ۵۰۰ مجلد شروع شد. فهرست‌هایی که به مرور منتشر می‌شوند شامل مطالب جدیدی است در فهرستواره اقدام می‌شود. تاکنون ۵۵۰ مجلد فهرست شده و (شده) یک حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار برگه (چاپ شده و نشده) نوشته شده است. تاکنون هشت جلد فهرستواره آثار فارسی منتشر شده که (داستان‌های قدیمی و افسانه‌ها)، تاریخ کتابت و قاره اختصاص دارد و موضوع جلد سوم تاریخ پیامبران و امامان، زندگینامه‌زندگان، ایران و بزرگان است. جلد چهارم به ریاضی، زعفراری، ستاره‌شناسی و اخترشنی اختصاص دارد و جلد پنجم موضوعات پزشکی، داروسازی، علوم طبیعی و کیمیا را شامل می‌شود. موضوع جلد ششم فلسفه، حکمت و اخلاق است و دو مجلد هفتم و هشتم فهرستواره، کتاب‌های عرفانی فارسی است.

فهرستواره چه ویژگی‌ها و مشخصاتی از آثار و فهرست‌ها را بیان می‌کند؟

شش عنصر اصلی هر کتاب در فهرستواره بیان می‌شود. ابتدا به نام کتاب، بعد اسم مؤلف یا مترجم، مهدی‌الیه، تاریخ تألیف یا ترجمه، فصل بندی و سرآغاز کتاب اشاره می‌شود. البته در فهراس مختلف دربارهٔ نام اثر، مؤلف، مهدی‌الیه، تاریخ تألیف و فصل بندی اختلاف‌هایی وجود دارد و تحقیق دربارهٔ آنها دشوار است. این ویژگی‌ها به شکلی بیان می‌شود که نمای کلی از کتاب را در برشافته باشد که این بخش کتاب‌شناسی یا موضوع شاخص است. پس از آگاهای‌های ششگانه، منابع (نشانی‌ها) از هدف‌های اصلی فهرستواره است و می‌توان گفت کار اصلی فهرستواره گردآوری معین منابع و تعیین جاهایی است که اثری فارسی در آنها معرفی شده باشد. در واقع این کار یک سرشماری از آثار فارسی برای تدوین کتابنامه است، نه خود کتابنامه، چون در کتابنامه مشخصات نسخه‌های

نگاه مجید فروغی

یک عمر در کتابخانه

مویلی خرید و فروش کند. این به من شوک بزرگی وارد کرد. دچار بیماری افسردگی شدم. می‌دانی افسردگی چه؟ گفته‌ام: «بله! اما نمی‌فهمیدم. گفت: من مانند نشانی هشتم که در محرابی به دنبال آب، سراب می‌بیند، خسته می‌شود و سراب دورتر می‌رود.

متزوی عمر خود را در راه فرهنگ ملی و زبان فارسی در کتابخانه‌ها صرف کرد، یک تنه همه مشکلات را تاب آورد و هنوز در حسرت کتابنامه است اما کو توله‌هایی هستند که به نام فرهنگ، صاحب نام و مال و مقام شده‌اند. راستی چند نفر از جوانان ما احمد متزوی را می‌شناسند یا نام او را شنیده‌اند. چوگانی که با اطلاعات زندگی شخصی کو توله‌ها سرگرم هستند. احمد متزوی تنها در حسرت کتابنامه آثار فارسی است.

کاش مرکز یا مراکزی با استفاده از حاصل عمر احمد متزوی این کار فرهنگی ملی را به نتیجه می‌رساندند به جای اینکه با بودجه‌های بسیار کارهای کوچک انجام دهند. متزوی هنوز در حسرت کتابنامه آثار فارسی است. می‌خواهم بپرسم: مرا در آغوش می‌گیرد و روپوسی می‌کند. متزوی تنهاست. می‌گوید: به علی‌نقی متزوی هم سرزنشید. او وضعش از من بدتر است.

هر اثر به طور کامل نگاشته می‌شود. فهرستواره آثار فارسی به لحاظ زمانی و جغرافیایی چه گستره و آثاری را شامل می‌شود؟

گستره زمانی فهرستواره از آغاز زبان فارسی تا پایان چاپ سنگی است و گستره جغرافیایی آن، قلمرو زبان فارسی است یعنی ایران بزرگ، خراسان بزرگ، آسیای مرکزی، آسیای صغیر، ترکیه، هندوستان و هر جا که زبان فارسی رفته است را شامل می‌شود. در فهرستواره آثار به ترتیب الفبایی آمده اما در کتابنامه ترتیب آثار تاریخی است تا در یک هرم افزایش تألیف آثار در طول زمان و اقتباس آثار از یکدیگر مشخص شود.

آیا فهرستواره فقط به کتاب‌های موجود می‌پردازد، یا آثار نایاب را نیز در برمی‌گیرد؟

این کار روی آثار موجود انجام می‌شود اما این آثار ممکن است فردا موجود نباشند یا موجودی آنها محرز نشده باشد. در واقع اصل کار روی کتاب‌های موجود است اما این کتاب‌ها خط جداگانه‌ای با کتاب‌های ناموجود ندارند. چون بسیاری از کتاب‌های کتابخانه‌های ایران غارت شده و فقط اسم و فهرست آنها باقی مانده است. در حال حاضر کدام موضوع در فهرستواره در حال تدوین و تهیه و در چه مرحله‌ای است؟

آلان موضوع کلام و عقاید تا حرف «ق» زیر چاپ است و با بررسی قسمت دیگر آن یک جلد فهرستواره با موضوع کلام و عقاید منتشر می‌شود. بر که‌های فهرست منظمه‌ها نیز توسط شاکردانم اقدام شده است که باید آنها را بررسی کنیم.

همچنین ادغام برگه‌های فهرست دیوان‌ها در حیلان انجام است. البته ترتیب موضوعات فهرستواره علمی نیست بلکه ترتیب آسانتر موضوعات تهیه شده است اما در کتابنامه آثار فارسی باید ترتیب علمی موضوعات رعایت شود. استاد منوچهر، در واقع شما به تنهایی کار دشوار و بزرگ کتابنامه آثار فارسی را شروع کردید. در این راه چه مشکلاتی را متحمل شدید و آیا برای هدایت فر حوزۀ فهرستکاری و کتابشناسی در این سال‌ها راهی را پوروش داده‌اید؟

مشکل من، دستیار است. من متأسفم که نتوانستم شاکردانی ترتیب کنم. البته این مشکل از سوی من نبوده، بلکه مشکل فرهنگ و ساختار فرهنگی ما بوده است. سال‌هایی که در اسلام آباد بودم، چند شاکرد در زمینه فهرست‌نویسی پوروش دادم. دکتر عارف نوباهی و خاتم‌انجم حمید فهرست‌نویسی را آموختند، اما فرهنگ ما آنها را طرد کرده است و آنها در اختیار فرهنگ پاکستان یا سعودی هستند. اخترا‌های از همکاران من بچه، جامعه دانشگاهی قلمر سعودی است. چون ما در مسائل ایدئولوژیکی کار می‌کنیم نه درباره فرهنگ، بنابراین فرهنگ را به اعراب پاسخیدم. در صورتی که میدان مبارزه ما در اینجا باید فرهنگ باشد. فرهنگ ما غیر تر است و تا وقتی مبارزه صورتی که میدان مبارزه ما در اینجا باید فرهنگ باشد. فرهنگ کار تک‌ریم و عقب‌انقدیم و سعودی‌ها شبه قاره هند و پاکستان را گرفتند. پس باید کار اساسی روی فرهنگ انجام شود. من در اسلام‌آباد چند شاکرد پرپوروش دادم، اما در ایران نتوانستم. سال ۱۳۷۸ جوانی ذراع‌التحصیل ادبیات دانشگاه شیراز که فارسی‌شعر، خط و عربی را بخوبی می‌دانست پیش من آمد که

فهرست‌نویسی بیاموزد. گفت می‌خواهم فهرست مشترک نسخه‌های خطی فارسی هند را شبیه فهرست مشترک نسخه‌های خطی پاکستان تهیه کنم، اما ساختار و جامعه توانست این جوان بااستعداد را که می‌خواست فهرست مشترک هند را بنویسد، در خدمت کار فرهنگ ملی نگه دارد و حالا موبایل خرید و فروش می‌کند. از سوی ارزش‌ها هم تغییر کرده است. جلد اول فهرستانگن نسخه‌های خطی حدیث و علوم حدیث شیعه منتشر شده که کار خوبی است. این فهرستانگن در ۱۵ جلد آماده شده و منتشر می‌شود. به این کار حسرت می‌خورم. کاش این بودجه و این کتابشناسی همراه من بود. اما چون بازار و ارزش‌ها آن طرف است، کسی نمی‌آید برای فهرستواره آثار فارسی همراه و همکار من باشد.

استاد منوچهر، هدف اصلی شما کتابنامه آثار فارسی است و در جهت این هدف به تدوین و تهیه فهرست نسخه‌های خطی و فهرستواره آثار فارسی پرداخته‌اید. پس از این‌همه سال تلاش در کتابخانه‌ها، تا چه حد به هدف اصلی خود نزدیک شده‌اید؟

من مثل نشسته‌ای هستم که در صحرایی به دنبال آب، سراب می‌بیند و می‌دود و به خستگی‌اش افزوده می‌شود و سراب عقب تر می‌رود. من کتابنامه آثار فارسی را یک‌تنه نمی‌توانم پیشانم. کار شایسته کردن کار یک نفر نیست. من از اینکه کارم به ثمر برسد، مأیوس شدم. رفتن آن جوان که می‌خواست فهرست مشترک نسخه‌های خطی فارسی هند را تدوین کند و بسیاری سرطان‌عظیم که تا زمان سلانی‌اش برای اینکه من نگران نشوم، از من پنهان کرده بود، شوک‌هایی بود که به من وارد شد و دچار افسردگی و فراموشی شدم. ناچار شدم کارهای اصلاح فهرست‌ها را که عرصها تا نیمه شنب در منزل انجام می‌دادم، به شاکردانم بسپارم. کتابنامه کاربردیکی است که من به تنهایی توان تهیه آن را ندارم. باید مؤسسه‌ای یا بودجه مشخصی برای این کار تشکیل شود. سربوری داشته باشد و با تفکیک علوم برای هر رشته دبیر تعیین شود و این مؤسسه در کنار دایرةالمعارف، کتابخانه ملی یا مرکزی که دارای کتابخانه عظیمی از نسخه‌های خطی باشد، فعالیت کند و در آس آن مرکز افرادی باشند که به ارزش‌های ملی بها می‌دهند. در مراسمی پیشنهاد کردم که چون مرکزی نداریم که کار کتابنامه را به طور کامل تعهد کند، کتابنامه تقسیم شود: علوم طبیعی و پزشکی را به دانشکده پزشکی بادیهیم، علوم مثبت به انجمن ریاضیدانان و هر رشته‌ای به مرکز تخصصی آن سپرده شود. چون این سرمایه من نیست، یک کار فرهنگی ملی است. بنابراین چند نفر از سوی مؤسسه تحقیقات تاریخی پزشکی با من قرارداد می‌بستند که در این طرح من فقط سرپرستی و نظارت رایگان را به عهده دارم. این طرح تدوین کتابنامه کتاب‌های پزشکی است که براساس جلد انجمن‌های دیگر رشته‌ها هم بیایند و کتابنامه آثار فارسی مربوط به رشته خود را تدوین کنند. من دیگر نتوانستم و عمرم کفاف نداد. من که ما یوسم. اگر همین فهرستواره را که سرشماری کتاب‌های فارسی است، انجام دهم کافی است. دیگر نمی‌توانم کار کنم. زندگی‌ام تمام شد!

معرفی کتاب

معرفی یک اثر تازه

انتقال تکنولوژی

مدیریت استراتژیک در کشورهای رو به توسعه

نویسنده: دکتر گوین گل

ترجمه: یونس شکرخواه

دکتر گوین گل

الکیزه نگارش این کتاب علاقه من به تلاش برای پل زدن میان علوم نرم و سخت یا نظری و محض بود تا یک چارچوب مشترک تعاملی ایجاد کند.

در دوران تحصیل در رشته مهندسی و همچنین در دوران مرتبط با تجارب شخصی‌ام در تدریس مقرلات مرتبط با تکنولوژی در دانشگاهها شاهد درک محدود از تکنولوژی در میان مهندسان و بازرگانان بودم. بعدها با دنبال کردن مدارک در حوزه‌های اقتصاد بازرگانی، آیدیه‌های آسانی چون «تکنولوژی»، «توسعه» و «کشورهای رویه توسعه» بتدریج به مفاهیمی چندوجهی آن هم با ملاحظات نامحدود تبدیل شدند. این جایی از علوم سخت به سوی علوم نرم افزاری با تجربی که از زیستن در منطقت توسعه یافته آموخته بودم، زیستن در مناطقی که می‌گوئید صرفاً از تکنولوژی‌های خارجی استفاده کند، باعث شد تا به مطالعه جنبه‌های تئوریک و مدیریتی انتقال تکنولوژی از زاویه‌ای تازه بپردازم.

این موضوع فی‌نفسه در بردارنده و پرورداننده مقرلات دشوار و پیچیده‌ای است که در مدیریت و توسعه تکنولوژی جلوه گر می‌شود و این در حالی است که این امر برای سایر رشته‌ها نیز مصداق دارد. علاوه بر این، برای پرداختن به چنین مقوله‌ای منیج که بتوان از آن به عنوان ابزار در حوزه‌های اجتماعی -مهندسی استفاده کرد نیز وجود نداشت. باید افزود که به علت فقدان چارچوب مشخص مفهومی و همچنین فقدان تحلیل جامع از موضوع، عمدتاً می‌بایست در قلمرو آثاری به جست‌وجو می‌پرداختم که غالباً تک بعدی بود و یا ریشه پارگانی - اقتصادی و فنی - مهندسی پیچیده داشت. در این سفر، پیشینه تحصیلی به عنوان یک دارایی به حساب می‌آمد به گونه‌ای که مرا به قلمروهای کشف نشده مدیریت استراتژیک انتقال تکنولوژی، ملاحظات مهم عملی و نظری آن سوق داد. این اثر به طرز عمیقی به بررسی مفاهیم تکنولوژی، توسعه، تغییرات تکنولوژیک، انتقال تکنولوژی و پیوندهای میان آنان می‌پردازد تا یک مدل عملی و ساده را فراهم سازد. این اثر در واقع عوامل عمده مؤثر در کارایی یا شکست در انتقال تکنولوژی را شناسایی می‌کند و به عواملی چون اتخاذ نگرش کلان در طراحی جریان یافتن موفق، ابزارها، رویه‌ها، دستورالعمل تخصص اطلاعاتی و انسانی و نحوه دریافت و انتقال آنها از کشورهای پیشرفته یا شرکت‌های چند ملیتی برای جهان توسعه یافته می‌پردازد.

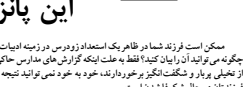
مؤثر بودن تغییرات تکنولوژیک و انتقال دانش، مقوله‌ای پیچیده است که نه تنها عوامل مهندسی بلکه عوامل اقتصادی و سیاسی -اجتماعی را نیز در بر می‌گیرد. هدف من طراحی یک روش شناسی برای مدل سازی مؤثر بوده است که گونه‌ای که این روش شناسی بتواند عوامل پیچیده کمی و نیز کیفی را در بر گیرد. بررسی آثار قبلی در این زمینه حاکی از آن است که این آثار از چندین عامل که مهم بوده‌اند، غفلت ورزیده‌اند و در نتیجه، ادبیات فراهم آمده فاقد راه حل‌های جامع و نظام‌مند در زمینه موضوعات مورد بررسی بوده است. این ضعف ادبیات به گونه‌ای است که حتی مفهوم پایه‌ای تکنولوژی نیز در آنها به درستی شکل نگرفته است. آثار موجود در این زمینه عمدتاً از زاویه اقتصادی به موضوع انتقال تکنولوژی پرداخته و در عین حال به همه انواع تکنولوژی‌ها، به یک چشم نگرینسته‌اند و لذا جنبه‌های ویژه هر تکنولوژی ویژگی‌های کشورهای سفارت و حتی عوامل انسانی را هم نادیده گرفته‌اند. بنابراین ضعف‌های تحلیل این آثار حاکی از آن است که تاکنون تلاش مؤثری برای تدوین یک مدل رسمی برای فرایند پیچیده انتقال تکنولوژی به عمل نیامده است و این در حالی است که برای ارزیابی تکنولوژی و قضاوت برآمون آن به یک مبانی عینی و کیفی به شدت نیازمند هستیم و هدف این کتاب نیز ایجاد چنین مبانی برای رسیدن به راه حل است.

به این ترتیب، با شناسایی عوامل مهم و «مفقوده» دیهیمی است که یک مدل واقعگرایانه و معطوف به جنبه‌های تقاضا برای انتقال تکنولوژی به کشورهای رویه توسعه باید این فاکتورهای مهم و مفقوده را لحاظ کند (به عنوان مثال مقوله بهره‌وری دوسویه را) تحلیل اولیه می‌تواند راهگشای تبیین و توصیف رهنمودهای نظام‌مندی باشد که می‌تواند در طراحی یک مدل مشتعل بر فرایندهای انتقال و حفظ تکنولوژی نقش ایفا کند. این مدل می‌تواند در سطوح ملی یا بخشی (که استراتژیک است) برای ارزیابی تکنولوژی در سیستم یکپارچه مهندسی - اقتصادی مؤثر باشد. تأکید تحلیلی موجود در این اثر این امکان را فراهم می‌سازد تا به نتایج مورد نظر درباره تکنولوژی‌های تلخواه برسیم.

نوعیه می‌شود که از روش شناسی موجود در این اثر در ارزیابی تکنولوژی‌های مختلف (نظیر انرژی، اطلاعات و تولید تکنولوژی‌های مرتبط با بهداشت) در سازمان‌ها، بخش‌ها یا کشورهای گوناگون استفاده شود. هدف دیگر این اثر که راهمهای مدیران ارشد در تقویت توان تفکر استراتژیک آنها در مدیریت انتقال تکنولوژی باشد، توانی که اکنون مؤثرترین و مهمترین عامل در توانش مفهوم سازی قلمداد می‌شود.

زهرا حاج بصدی، محصل گری دولتی، فرهنگی در ایران نشان می‌دهد که تعریف برای هر تولید کنری با اما و اگرهای فراوان روی‌رو بوده است. نحوه گذر از حصرها و حواشی امنیتی، تدابیر، فواید گریز از راههای گریز از کلیشه‌شکنی، همراهی آرا و نظرات و پیامدهای انتقادی، همپوشان عناوین همین اماها و اگرهاست. تجربه دولت در دهه نودانتین چهره‌ای که به حوزه تربیت می‌شود به دلیل برداشتی که متضدیان دولت از مخالفان تصمیمات خود داشتند، دولت را بر آن داشت که در مقاطع مختلف به نقد این جریان از سوی ناظران و دست‌اندرکاران حوزه کتاب بپردازند. جایزه کتاب سال در بخش‌های مختلف (لیته به جز ادبیات) توانست این تجربه را به چشم‌اندازهای روشنی بیرون بزند. اگرچه دولت در سال‌های اخیر تلاش کرده تا در حوزه ادبیات نیز تعاریف خود را از حواشی غیر تربیت با امور فرهنگ و کتاب کسب فراتر بدهد اما این تجربه سال پیش نقطه حرکت در جریان دیگری را بست و آن عبارت بود از جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران. اما این بار هم آن می‌رفت که به دلیل نگاه سیاسی و حصرهای فراوان سیاسی دولت‌های بزرگ در قبال ایران، این گام برداشته نشده، سر جای خود بنشیند. جریان هر چند نامطمئن، اما قدم‌های اول را برداشته. انتخاب موضوع ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی به عنوان دو موضوع و سبب اساسی جایزه جهانی کتاب سال می‌توانست هم‌راکنندگان اول این پست در محافل بین‌المللی باشد، ضمن اینکه پیم آن می‌رفت این اقدام حتی از سوی پژوهشگران و مؤلفان این دو حوزه در خارج از کشور نیز جایگاه

مسکن است. فرزند شما در ظاهر یک استعداد زودرس در زمینه ادبیات نشان دهد، اما شما چگونه می‌توانید آن را بیان کنید؟ فقط به علت گذراندن گرایش‌های مدارس حاکم از آن است که آنها فرزندتان در حال شکوفایی هستند.

اولیا مارلی به سال ۱۳۰۷متخمس شد. که دختری ده‌ساله با نام دهان آسمی دانشجوی سال اول دانشگاه کالج کشید. ساعده برای اولین دریاخت کردن در زمان کود او هنگامی که دانش‌آموز مدرسه‌ای در جنوب لندن بود.در شرح به نوشتن این رمان کرد. در زمان‌هایی که پدر و مادرش فکر می‌کردند که او در حال شکوفایی است، مشغول نوشتن این رمان بود.

آخرین نوجوان با شور و شوق امی، از کشور فرانسه - فلادولیا یاجد بود که نخستین رمان خود را با نام «پیشگویی حواصرت» در سن ۱۲سالگی نوشت. این رمان ماه آینده در انگلیس به چاپ خواهد رسید.واقعی فلادولیا وقتی موجه شدنته که یک ناشر فرانسوی، بیچ ساعده به او داده کتابش عرضه شد.

فلادولیا می‌گوید: من نوشتن را از شش سالگی شروع کردم و والدینم مرا تشویق می‌کردند، اما بعد از آن نوشتن‌های من به نعره‌های کوچک و نوشته‌هایی مثل این محدود می‌شد. وقتی من نوشتن کتاب را شروع کردم، پدر و مادرم به داستان من گوش کرده‌ام. اما هرگز باور نمی‌کردند که این داستان چنان شود.»

فلادولیا تنها فرزند این خانواده رومیایی است. مادرش روانکار و پدرش مجسمه‌ساز است و هنگامی که فلادولیا در سن دهه اوها به پاریس آمد،اما حالا او پانزده ساله است.تاریخا یوزبان از برای سرگرمی همه‌جمله‌اش را به زبان انگلیسی ارائه می‌کند و این در حالی است که او این زبان را فقط به سال در مدرسه مطالعه کرده بود. البته زبان خارجی اصلی او در مدرسه آلمانی بوده‌است

و انگلیسی در حقیقت زبان سو او بوده است.

داستان فانتزی پیشگویی حواصرت،ه بروی سه دختر سیزده‌ساله است. آنها مجبور می‌شوند که به او بفرورند و در واقع او اسیر آزومی سکر کنند. «بالا، به پایین، به پایین» در حقیقت دشمن هستند.

این کتاب سیدصد صفحه‌است که از آن برگرفته از داستان سرخ‌پوش آفری پناه اضافه ساخته‌های جنگ‌های جهانی - دربار - شده‌است.

فلادولیا می‌گوید: من هم کتاب ارباب حلقه‌ها را خواندم، اما هم قلمم آن را دیده‌ام. اما من نمی‌خوامم از چیزی نقله‌کنم. از زمانی که کوچک بودم، همیشه رویایی درباره دنیا‌های دیگر داشتم. می‌خوامم یکی از آنها را بسازم، نه اینکه کاری را انجام دهم که دیگران انجام داده‌اند. اما

روسی پیدا نکنند

با این وجود جایزه جهانی کتاب سال امرو پس از چند دوره شاید بیش و کم توانسته طرحی عمومی از اهداف و چشم‌اندازهای کوتاه مدت و بلند مدت خود در اذهان اهل فرهنگ و علاقه‌مندان به فرهنگ ایران و اسلام در سراسر جهان به‌وجود آورد. طرح میزبانی این جایزه، کیفیت و کمیت آثار و دسته‌بندی آرا و افکار نویسندگان و مؤلفان جهانی در این دو موضوع (ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی) می‌توانست جهانی یک گزارش یا موزیک تخصصی باشد. هر چند آن را با داوران این جایزه در میان نگذاشتیم اما هر کدام به دلایلی عدم حضورشان را در این گفت‌وگو توجیه کردند.

با این وجود دکتر مصطفی محقق تنها داوری بود که دعوت ما را اجابت کرد، ضمن آنکه وعده یک گفت‌وگویی مفصل در حوزه مورد علاقه‌اش را نیز اجابت کرد.

آقای وکتر، با شناسی که از حوزه مطالعاتی شما داریم، قطعاً آثار حوزه اسلام‌شناسی را در داوری مورد مطالعه قرار داده‌اید. ابتدا باید بگفت که وضعیت نگارش و تحقیق این دست آثار در جامعه جهانی را در یک سال اخیر و با توجه به رویدادهای سیاسی این سال مورد تامل قرار دهید و آثار منتشر شده در این حوزه را دسته‌بندی کنید. مهمترین رویداد این سال، حادثه یازده سپتامبر بود. روشن است که پس از این حادثه بسیاری از مؤلفان، نویسندگان و محققان به مسائل اسلام‌شناسی روی آوردند.

و نوشته‌ها و آثار فراوانی در دنیا در این حوزه منتشر شد. آثار منتشر شده در این حوزه را در فضای سیاسی اخیر به سه دسته اصلی می‌توان تقسیم کرد. دسته اول آثاری است که غیر مسلمانان در حوزه معرفی دین اسلام به مخاطبان خود نوشته‌اند. این دسته اغلب به نیازهای بازار کتاب و تصمیم فروش آثار نیز نظری

داوری در حوزه اسلام‌شناسی

در گفت و گو با دکتر مصطفی محقق: داور جایزه جهانی کتاب سال

داشتمند. دسته دوم مسلمانان و دانشمندانی بودند

که از سردلسوزی به معرفی اسلام و ظرفیت‌های آن پرداخته بودند. ذکر این نکته بدینست که اغلبه این مسلمانان قلمب کشورهای غیر اسلامی هستند. عمدتاً به زبان انگلیسی می‌نویسند و تصداً آثار برجی آثار آنها واقعاً در کشور توجه است. دسته سوم هم غیر مسلمانانی را شامل می‌شود که برای مخدوش کردن چهره اسلام و با همین نیت دست به خلق اثر زده‌اند.

در یک توضیح بیشتر می‌توان اینگونه تقسیم‌بندی کرد که غیر مسلمانان گروه اول متناهی با اسلام ندارند اما بازار کتاب و جذب مشتری برای آنان در اولویت اول است. معرفی جنبه‌های تاریخی اسلام، فرقه‌های اسلامی، حرکت‌های سیاسی این فرقه‌ها، نهفت‌های سیاسی اسلام و احزاب، ریشه‌یابی احزاب اسلامی کشورهای مختلف و جنبش‌های سیاسی اسلامی از جمله مقالات مورد علاقه این دسته است.

معارف اسلامی و تحقیق و تفحص در بیان‌های فکری اسلام و مسلمانان کتاب است که محور نگارش گروه دوم یعنی دانشمندان و مسلمانان در حوزه اسلام قرار گرفته است. و مخدوش کردن چهره اسلام و ارائه چهره‌ای سخن و غیر منطقی از اسلام در توجه نویسندگان اسلام و سیاسی این فرقه‌ها، نقد اسلام بوده است. اغلب نویسندگان این آثار را نویسندگان یهود یا یهتبر، یهودیان صهیونیست تشکیل می‌دهند.

با شرح طرفی و رفتی که در حوزه دسته‌بندی آثار سیاسی در حوزه اسلام‌شناسی در جهان ارائه دادیم، آیا می‌توان تصویری از روند نشر این آثار در کشورهای مختلف به‌ویژه کشورهای غیرمسلمان ارائه داد؟ آیا

این فقط یک حکایت سرخ‌پوش نیست، این یک نشانه است و من می‌خوامم مردم را در فکر تمب تا به چیزهایی در دنیا ماک فکر کنند.»

درست است که اولیام آخرین داستان‌های پناه را به زبان اصلی خواندم. اما داستان است. اما معتقد است که یکی از طرفداران بزرگ این نوشته است. امیاز خود این است که از چاپ و تیر و پیکردان است و شدت مخالف چیزهایی است که کودکان قادر به فهم آنها را ندارند می‌گوید: «من می‌خوامم مردم در مورد امیاز آذای و رویا بیندیشند.»

و اضافه می‌کند: مردم با هم فرق می‌کنند. آنها مسکن است و هیچ‌چیز امید قسمت مرکزی زندگی ماست.»

در اصل کتاب او در ابتدا مورد استقبال دوستانش در مدرسه بود. شام نیم طول کشید تا پنازش را ارفایی کند که با یک مرکز نشر امی، تماس بگیرد و فلادولیا می‌گوید: «من فقط می‌خوامم بدانم که آیا چیزی که نوشته‌ام خوب است یا نه، اما ناشر آن مرکز اعلام کرد که این کتاب را نمی‌خواند. اما در واقعاً توضیح‌تدنگ بگوید می‌توانم در ده سال آینده یک نویسنده شوم. وقتی او به من گفت که واقعاً عاشق کتابم شده‌است و می‌خواند آن را چاپ کند، کتابم کشد کلاسیک شده بود.»

او اکنون رمان دوم خود را شروع کرده، اما آیا در آینده، او را معرفی کنید نویسنده بزرگسال خواهید دید؟

تمام نوجوانان نمی‌توانند نویسنده باشند. اما فلادولیا معتقد است تعداد زیادی می‌توانند این کار را انجام دهند به شرط اینکه پشتکار داشته باشند. او می‌گوید: «من فکر کنم نوجوانان زیادی وجود دارند که می‌توانند نویسند و می‌توانند در جایگاه من باشند، اما آنها فکر نمی‌کنند که نمی‌توانند در جایگاه من باشند، آنها فکر می‌کنند که نمی‌توانند و این کار را هرگز نمی‌کنند.»

به نظر شما پدر و مادر در فلادولیا اکنون چه احساسی درباره کار موفق او دارند؟ و ایمنی

می‌دهد، در ابتدا آنها کسی می‌توانستند که این کار را بر من خیلی زود باشد، اما اکنون خودشانند و به من افتخار می‌کنند.»

اطلاعات آماری در حوزه تعداد عناوین و شمارگان این دسته از کتاب‌ها در این کشورها در دست هست و سه دیگر اینکه خوانندگان آثار منتشر شده در حوزه اسلام‌شناسی را چگونه و با چه جاهه‌های می‌توان تقسیم‌بندی کرد؟

امروزه در بسیاری از کشورهای غیرمسلمان به‌ویژه در آمریکا یک خلأ بزرگ حس می‌شود که همان خلأ محویت است. کشور آمریکا برعکس آنچه تصور می‌شود یک کشور دینی است که مذهب مسیحیت در آن رواج گسترده‌ای دارد اما این رواج از بحرانی نشأت می‌گیرد که سال‌های سال گریانگیر لسل‌های مختلف این جامعه بوده است. یک عده زیادی برای پر کردن این خلأ به عرفان و مذهب آمریکایی امروزی شدت شدت محبت است و طبعاً عده زیادی برای پر کردن این خلأ به عرفان و مذهب روی می‌آورند. نویسندگانی هم بوده‌اند که توانسته‌اند به زبان برج‌بازی‌ها یا به معرفی اسلام و عرفان در این کشور بپردازند. به همین دلیل آنها در کار خمیسه موفق بوده‌اند. نباید فراموش کرد که مخاطبان آنان دینی در آمریکا دو دسته‌اند. دسته اول روشنفکران هستند که مطالعات تخصصی و عمیق در حوزه دین دارند و دسته دوم عموم مردم و جوانانی هستند که اهل تحقیق نیستند. به مطالعه منابع و آثار دینی و عرفانی می‌مانند.

ساده‌نویسی و برج‌بازی‌نویسی امروز تخصصی است که نویسندگان در آمریکا در هر حوزه‌ای از آن بهره می‌برند. در کشوری که بزوفن اسلام به زبانی قابل فهم حتی برای کودکان نگارش می‌شود، مسلم است که می‌توان موفقیت نشر کتاب‌های اسلامی و دینی سخن به میان آورد. با وقتی فلسفه برای کودکان نوشته می‌شود همین احساس به آدمی دست می‌دهد. شری‌ها موفق شده‌اند که جهان‌بینی مولانا را به زبان ساده شریین و جذاب به مخاطبان خود معرفی کنند. این موفقیت قطعاً موفقیت در شمارگان را هم به دنبال دارد. به همین دلیل است که آمریکا کشورهای غربی امروز مهم‌ترین بستر نشر کتاب‌های اسلامی به‌شمار می‌روند. به‌ویژه مرکز واشنگتن که روزی بزرگترین مرکز نشر اسلام خواهد بود. و این یعنی مشترکان جهان اسلام باید آگاه باشند.

بهرت است این بحث را در وقت دیگری بررسی و تحلیل نمایم البته با وعده ساعده شما. اما برای اینکه درباره داوری جایزه جهانی حرف زده باشیم، خوب است معیارها و ملاک‌های داوری را دسته‌بندی نمایم. نکته قابل توجه این است که اینجا با سلیقه یک مخاطب ایرانی داوری نمی‌کنیم بلکه این سلیقه جهانی است؛ داوری بر اساس معیارهایی صورت گرفت که

از پیش تعیین شده بود. روش نگارش، داشتن فهرست‌های جدید، استحکام مطالب، فصاحت قلم و استفاده از منابع محکم، محورهای این داوری بودند و طبعاً هر کتاب که نمره ۹۰- نمره می‌گرفت از داوری حذف می‌شد و نمره ۱۰۰ حد تصادب امتیازها بود. البته من به دلیل مطالعات پیوسته‌ای که در این حوزه دارم اغلب آثار را قبلاً خوانده بودم. در نهایت آثار خوب هم در میان آثار رسیده به چشم می‌خورد، فکر می‌کنید این جایزه برای ما اصیل می‌آورد یا برای نویسندگان و محققان این آثار، قرار است کتابکی از دو گروه از آن بهره‌های فرهنگی یا تبلیغاتی بیرون؟ قطعاً جایزه برای ما مهم است نه آنها. ما نیست به شناساندن ایران و اسلام تلاش می‌کنیم و دوست داریم میزان تألیفات آن دو حوزه را در جهان افزایش دهیم.

آقای ناصر، در ابتدا مختصری از زندگی و آثارآن برآمد.میگردید

محمد ناصری هستمن. متولد ۱۳۲۵ تهران. تحصیلتارنا نامتعلق کارشناسی زبان و ادبیات فارسی و کارشناسی ارشد مدیریت امور فرهنگی در دانشگاه تهران به پایان رسانده‌ام. اولین داستانم در سال ۱۳۵۹زمانی که در کلاس سوم راهنمایی بودم در کتاب بچه‌های مسجد، به چاپ رسید. در ادامه شی از ده عنوان کتاب در زمینه ادبیات نوجوان به چاپ رساندم. از میان کتاب هایم سفرنامه حج با عنوان «اجای پای ابراهیم» در سال ۷۲به عنوان کتاب‌باشسته سال وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی انتخاب شد. همچنین گفت و گوهای من با علامه جعفری پیرامون زندگی و آثار وی در کتابی به همین نام در جشنواره رشد برگزیده شد.بیشتر در کنسوت معلمی روزگار گذرانده‌ام و در حال حاضر مدیر بخش آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبان ها در کانون زبان ایران هستم. همچنین اسامال دبیری سومین یادواره انتخاب کتاب سال شهید حبیب غنی پور به عهده اینجانب سپرده شده است.

آقای ناصری کدام شکل فرهنگی این انتخاب کتاب سال را برقرار می‌شد؟

این انتخاب توسط شکل خودجوش نویسندگان بچه‌های مسجد جوادالانمه واقع در جنوب غربی تهران برگزار می‌شود. اگر ممکن است در مورد تاریخچه این شکل فرهنگی صحبت‌هایی داشته باشید.
هسته‌های اولیه این شکل به سال‌های قبل از انقلاب بر می‌گردد در دههٔ شصت به نام مسجد جوادالانمه که در یکی از محلات جنوب غربی تهران واقع است.
انتخاب این کتابخانه در عید فطر سال ۱۳۲۲ بوده و متولی آن فردی به نام هادی علی اکبری که مسئول اولیه کتابخانه بود. وی از همان روزهای اولیه توانست آدم‌های زیادی را به این مکان مقدس و فرهنگی جذب کند. در آن زمان در کنار فعالیت‌های کتابخانه فعالیت‌های فرهنگی دیگری هم به صورت موازی و همزمان شکل گرفت. یکی از این فعالیت‌ها جلسات قصه خوانی بود که آقای امیرحسین فردی آن را پایه‌گذاری کرده، گروه نمایش و سرود را آقای کریم الله سلحشور راه‌اندازی کرد، آقای بهزاد بهزادپور هم گروه قصه گوئی برای بچه‌ها را اداره می‌کرد. گروه‌های دیگری هم در آن زمان شکل گرفت و تداوم یافت که اینجا ذکر آنها شاید ضروری نباشد. اما من ذکر دو نکته را برای خود واجب می‌دانم و آن یادگوری از دو تن از متوفیان آن جلسات اولیه است. حاج آقا مظفری پیش‌ساز مسجد و حاج آقا مبارکی خادم مسجد که واقعاً از ما حمایت و پشتیبانی می‌کردند.

شکل نویسندگان بچه‌های مسجد در آن زمان با چه توفیقی توانست جایگاه خود را بنیستد به سایر گروه‌ها تییست کند و در نهایت به تشکیل یادوم تبدیل شود که امروزه فعالیت‌های نظیر انتخاب کتاب سال دارد؟
حسین یوسف زاده ابراهیم مدخلی، محمدحسین یوسف زاده، ابراهیم مدخلی، علی امیرحسین فردی و… اشاره کرد.
شما به سال ۶۴ به عنوان پیمان دوره دوم جمع نویسندگان بچه‌های مسجد جوادالانمه اشاره کردید. آیا در این سال اتفاق خاصی دیگری افتاد؟
نه به آن صورت خاص. اما بچه‌ها دیگر بزرگ شده بودند و هر کدام به دنبال کارهای اجرایی خاصی رفتند. در ضمن در سال ۶۵ شهید حبیب غنی پور در منطقه شلمچه در عملیات کربلای ۵ به شهادت رسید. البته مسئولیت شورای نویسندگان از جنبه‌های مختلف سنگین تر شد ولی هرگز روال پیشین جلسات بر هم نخورد تا اینکه در نتیجه سال ۶۶ برگزاری اولین دوره یادواره انتخاب کتاب سال شهید حبیب غنی پور حضور جدی این شکل فرهنگی امی را برینگر از قبل به جامعه ادبی معرفی کرد.
محوورها و مشخصه‌های کتاب‌های انتخابی براساس

این شکل تنها با دلسوزی‌های امیرحسین فردی و حمیدزاده‌های قبته اعضا توانسته تا به امروز تداوم بیابد. در روزهای اولیه که می‌شود گفت همه کاره جلسات امیرحسین فردی بود. او هفته‌ای یک قصه انتخاب می‌کرد و برای بچه‌ها می‌خواند. شامی بچه‌هایی که اعضای آن جلسات محسوب می‌شدند مازم بودند نظر ایشان را راجع به آن قصه بگویند. البته قصه‌هایی که ایشان انتخاب می‌کردند در آن زمان یکی نوع قصه‌های سیاسی محسوب می‌شدند. یک‌جوری دو مسیر اهداف انقلاب اسلامی بودند و آن جلسات قصه خوانی نوعی فعالیت سیاسی به حساب می‌آمد. مسجد جوادالانمه در آن منطقه یک مسجد خاص بود. یا بعد نوجوان در آن شرکت می‌کردند و اردوهایش به قدری وسیع بود که با چهارالی پنج اتوبوس می‌رفتند. با شروع انقلاب اسلامی چه تحولی در آن مسجد رخ داد و سر نوشت جلسات قصه‌خوانی چه رویکردی به خود گرفت؟

در سال ۱۳۵۸ جلسات قصه خوانی همچنان ادامه داشت. اتفاق تازه دیگری در آن جمع روی داد و آن شناسایی و شکل‌گیری اعضای ثابت جلسات بود. از اولین روزهای برگزاری جلسات قصه خوانی در هر جلسه تعدادی به آن افزوده می‌شد و همچنین به همین تعداد از آن کاسته می‌شد. اما افرادی در این میان بودند که پای ثابت جلسات بودند. بازمیرحسین فردی بود که روند جلسات را دگرگون کرد. او از اعضای ثابت جلسات می‌خواست که هر کدام خود برای جلسه بعدی قصه‌ای بویستند. آنها که به عنوان پای ثابت ماندند بودند و افعالهم بودند. اولین کتاب از قصه‌های خوانده شده در آن جلسات با عنوان کتاب بچه‌های مسجد در سال ۱۳۵۸منتشر شد.

ناتشر این کتاب کدام انتشاراتی بود و در چه شمارگانی چاپ شد؟

ناتشر اولیه، انتشارات مسجد جوادالانمه بود. با شمارگان پنج هزار نسخه منتشر شد که در عرض سه ماه به فروش رفت. چاپ دوم آن کتاب را حوزه اندیشه و هنر اسلامی (حوزه هنری) منتشر کرد. با حمایت‌های مالی حوزه هنری تا ده شماره زیر نظر امیرحسین فردی منتشر شد و تا چندین جلد آثار خود بچه‌های مسجد جوادالانمه بود که بعدها توسعه پیدا کرد.

در کتاب اول بچه‌های مسجد، آثار داستانی چه کسانی بود؟

شهید حبیب غنی پور، ناصر نازی، محمد ناصری، حافظ رضایی و نبی بابایی.
غیر از کسانی که داستان‌هاشان در کتاب اول بچه‌های مسجد به چاپ شد، بقیه افراد گروه اولیه نویسندگان بچه‌های مسجد چه کسانی بودند؟
حسین جعفر بیگلرو، شهید رضا کنایی، مهرداد غفاریزاده، محمدحسن حسینی، احمد غلامی، محمد شجاعی، مصطفی کرمانی، علی اسفنجعفریان، بیژن قفقازی زاده، علیرضا متولی و…

این گروه جلسات خود را با چه شرایطی برگزار می‌کردند؟

این زمان جلسات روال و نظم مرتبی داشت. دوشنبه شب‌ها در جلسه‌ای که تا جلدی جنبه حرفه‌ای به خود گرفته بود، شرکت می‌کردیم و آخرین داستان‌های نوشته خود را برای بقیه اعضای جلسه می‌خواندیم.

زمانی که جلسات جنبه حرفه‌ای به خود گرفته بود اعضای تازه‌ای هم به آن می‌پیوستند؟

بله. در این زمان یعنی در فاصله سال‌های ۱۳۵۹ تا ۶۲ تعداد زیادی از نویسندگان بزرگوار آن سال‌ها تم اولیه را همراهی می‌کردند که از آن جمله می‌توان به محمدرضا کاتب، شهرام ضعیفی، خسرو باباخانی، احمد دهقان،

حسین یوسف زاده، ابراهیم مدخلی، رسولی، رضا پریزاد، محمدعلی قربانی و… اشاره کرد.
شما به سال ۶۴ به عنوان پیمان دوره دوم جمع نویسندگان بچه‌های مسجد جوادالانمه اشاره کردید. آیا در این سال اتفاق خاصی دیگری افتاد؟
نه به آن صورت خاص. اما بچه‌ها دیگر بزرگ شده بودند و هر کدام به دنبال کارهای اجرایی خاصی رفتند. در ضمن در سال ۶۵ شهید حبیب غنی پور در منطقه شلمچه در عملیات کربلای ۵ به شهادت رسید. البته مسئولیت شورای نویسندگان از جنبه‌های مختلف سنگین تر شد ولی هرگز روال پیشین جلسات بر هم نخورد تا اینکه در نتیجه سال ۶۶ برگزاری اولین دوره یادواره انتخاب کتاب سال شهید حبیب غنی پور حضور جدی این شکل فرهنگی امی را برینگر از قبل به جامعه ادبی معرفی کرد.

محوورها و مشخصه‌های کتاب‌های انتخابی براساس

کدامیک از میراها گزینش و انتخاب می‌شد؟

انتخاب‌ها در دو محور صورت می‌گرفت. گروه نوجوانان به صورت عام و گروه بزرگسال با محوریت دفاع مقدس که تا به امروز هم همین روند ثابت مانده است.

قبل از برگزاری اولین یادواره کتاب سال شهید حبیب غنی پور، اقدامات دیگری هم در جهت معرفی این نویسنده شهید صورت گرفت؟

بله. دو سال از شهادت شهید غنی پور می‌گذشت که بچه‌های جلسه به این نتیجه رسیدند خودشان قصه‌ها و آثار شهید غنی پور را که به صورت پراکنده بود، جمع‌آوری و چاپ کنند. در سال ۶۸ علیرضا متولی یکی از بچه‌های مسجد انتشارات رویش را راه‌اندازی کرد و اولین کتاب‌هایی را که چاپ کرد، در کتاب از شهید غنی پور بود. مجموعه داستان بزرگسال با عنوان «گل خاکی» با تصویرگری روی جلد محمدعلی نبی‌اسدی و مجموعه داستان‌های نوجوانانه با عنوان «غوسبیدی‌ها» تصویرگری اکبر بیگانا پور.

کتاب‌های چاپ شده‌ای هم از این نویسنده شهید بر جای مانده است؟
بله. داستان‌ها و رمان‌های نیمه تمام زیادی دارد که موجود است. همچنین مقالات مختلفی به پیشتر آنها در مطبوعات آن زمان به صورت پراکنده چاپ شده‌ولی به صورت کتاب منتشر نشده‌است. در حال حاضر کتابی با عنوان یادداشت‌های سفری بچه‌ها در مورد ۶ شمل حدود ۹ دفترچه از خاطرات شهید غنی پور است در انتشارات دفتر هنر و ادبیات مقاومت حوزه هنری زیر چاپ است.

برگردیم به سراغ اولین و دومین یادواره انتخاب کتاب سال شهید حبیب غنی پور و نتایج آن دوره.
در دوره اول در حوزه نوجوانان کتاب‌های دود پلشت‌نیه نوشته محمدرضا بابایی، استگ اندازان غار کبود نوشته داود غفاریزادگان و همورستم اثر محمد

میرکائی و در حوزه بزرگسال با مضمون دفاع مقدس کتاب‌های «نه جای تیگری»، اثر مصطفی بحرمان، ضمیمه‌های فراموشی اثر مهرداد غفاریزاده و سطر به گران ۳۷۰ درجه اثر احمد دهقان انتخاب شدند و جوایزی به آنها تعلق گرفت. در دوره دوم در حوزه نوجوانان، کتاب‌های «چشم‌های روشن» نوشته محمدرضا شاه‌آبادی، «سه‌یلم» نوشته محمد رضا بابایی و «شرد در قلعه گرگ‌نیه» اثر یوسف ساجق و در حوزه بزرگسال کتاب اول یادداشتیم دوم کتاب باوژنیمه شیشه اثر داود غفاریزادگان و جایز سوم مشترکاً کتاب «زمانی برای بزرگ‌شدن» نوشته محمدحسن منظمی و کتاب «همه زندگیا» اثر احمد غلامی تعلق گرفت. در ضمن در دوره اول از مجموعه «از سرزمین نوا» نوشته رضا هاشگزار و در دوره دوم از کتاب «باغ بهشت» اثر محمدرضا ملکی تقدیر شد.

علت وقفه چهار ساله در برگزاری این یادواره انتخاب کتاب سال چه بود؟

در یک کلام مسائل مالی و اقتصادی. برای برگزاری دوره سوم حمایت‌های مالی کدام‌یک از نهاد‌های فرهنگی را توانسته‌اید جلب کنید؟
مسائل خوشبختانه حوزه هنری همتی کرده و قول حمایتی داده و در این زمینه با اهدافی کتاب ما را پاری به‌عهد کرد. امیدواریم این شاه‌لله با این حمایت‌ها پویایی این طرح را برقرار بکند.

مسائل کتاب‌های منتشره در چه سال‌های بررسی و انتخاب می‌شود؟

انتخاب‌های منتشره در سال‌های ۸۰ و ۸۱ در حوزه یادشده.

جلسات شورای نویسندگان بچه‌های مسجد این روزها هم برگزار می‌شود؟

نه به آن صورت. ولی به بهانه برگزاری این یادواره انتخاب کتاب سال، اسامال چهارالی پنج جلسه‌هواهم داشتند.

در طول سال‌ها از چهار یا پنج جلسه بقیه ارتباطات به چه صورتی خواهد بود؟

این کار کاملاً یک‌ساحتی است. اعضای شورا با همکاری ارتباطات تلفن دارند و اگر مساله‌ای باشد یا همدیگر را نیاز برقرار می‌کنند، باهم می‌گوییم بیشتر این ارتباطات توسط امیرحسین فردی صورت می‌گیرد. پیشهاد برگزاری یادواره سوم از سوی چه کسی بوده است؟

از طرف یک شخص خاص نبود. در سالگرد شهادت شهید غنی پور بر سر میزان آن شهید در استفاده‌ها

۸۱ رسماً اعلام شد و اینکه بالاتان هم شهید غنی پور ما را پایه‌بخشد. معذرت خواهی کردیم بابت وقفه چهار ساله.

کار تهیه کتاب‌ها جهت انتخاب از چه زمانی شروع شده است؟

از همان زمانی که رسماً اعلام شد این یادواره برگزار می‌شود. کار تهیه کتاب‌ها هم در رأس امور قرار گرفت. دو تن از بچه‌ها محمد شجاعی و علیرضا متولی

کتاب‌های منتشره در این دو سال (۸۱ و ۸۰) را جمع‌آوری می‌کنند و کتاب‌های سال ۸۱ را نامیگاه کتاب اسامال تهیه شده است.

هرتبه تهیه این کتاب‌ها از کجا تامین می‌شود؟

فعلاً از بچه‌ها جدا. یعنی اعضای شورا یک مجموعه چاپ شده به نام «سفر» که شامل ۱۰۰ داستان کوتاه است که انتشارات رسف که فعلاً خرید می‌شود. همه بچه‌ها گذاشته شده‌این وسط که فعلاً خرید می‌شود. زمان دقیق برگزاری این یادواره مشخص شده است؟
بله. اتمام شهادت شهید حبیب غنی پور در همت ما پانزدهم استفاده اسامال و محل برگزاری هم در همت ما جوادالانمه واقع در خیابان سی‌تری می، خیابان ۱۶ متری امیری (سبحانی)، خیابان ۱۳ متری حیاتی،

سومین یادواره کتاب ؛ کم و کیف یک رویداد فرهنگی

گفت وگو با محمد ناصری؛ دبیر سومین یادواره کتاب سال شهید حبیب غنی پور

فرود رضایی

تدوین تاریخ‌های محلی انقلاب اسلامی سال ۱۳۴۷ در موزه تنظیم و نشر آثار امام خمینی شکل گرفت. در مرحله اول این طرح حوادث انقلاب اسلامی در سه شهر اصلی خاندانه‌ساز، قم، اهستان و تبریز مورد بررسی قرار گرفت، و در حال حاضر کار تدوین تاریخ انقلاب اسلامی تهران نیز آغاز شده است. تاکنون تعدادی از کتاب‌های این طرح تدوین و تألیف شده که زودی منتشر می‌شوند. بدین باره، مراحل انجام و ویژگی‌های طرح تدوین تاریخ‌های محلی انقلاب اسلامی با محمدجواد مرادی‌نیا، مسؤول طرح – که کتاب «خسین در انقلاب» را نیز در کارنامه خود دارد- گفت‌وگو کرده‌ایم.

فرصت **تدوین تاریخ محلی انقلاب اسلامی چگونه شکل گرفت؟**

مردان ۱۳۴۷ برای گزارش مشاهدات خردود حوادث انقلاب در شهر خمین کار تدوین تاریخ انقلاب اسلامی در

این شهر را شخصاً و بدون همکاری با نهادها و مؤسسات شروع کردیم. برای اینکه این متن تاریخی شخصی نباشد و مستند باشد، خطرات شاهمان و ناظران حوادث انقلاب و اسناد انقلاب از جمله اسناد استادی، شهرنایی، سخنرانی‌ها و شغرها را نیز جمع‌آوری و پردازش کردیم و حاصل آن کتاب «خسین در انقلاب» است که در سال ۱۳۷۷ توسط موزه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) منتشر شد. تألیف این کتاب بر مبنای شده سخنرانی طرح تدوین تاریخ محلی انقلاب را دیده‌ام و درموردش می‌دانم این طرح تاریخ انقلاب در شهرهای ایران و بعد حواصث مرتبط با انقلاب در خارج از کشور بررسی شود دلیل ورودم موزه سه این عرصه نیز این است که انقلاب اسلامی ایران بزرگترین دستاورد زندگی ایران بوده و نقشا بسیار داشته‌اند که برای پیداری نسل‌های آینده و جلوگیری از غفلت‌نویسی مغرضان، نویسندگان معتمد باید به بررسی دقیق تاریخ این نهفت اسلامی و قیام‌های مردم در شهرهای مختلف بپردازند (سخنرانی پنجم مرداد ۱۳۵۷) بنابراین از سال ۱۳۷۷ کار شکل گرفت تا دو مرحله اول حوادث انقلاب، در سه شهر اصلی و خاندانه‌ساز انقلاب یعنی قم، قم، بهار و انقلاب و اهستان و تبریز بررسی شود.

برای انجام تحقیقات این طرح کسرتده چه عواری را به کار گرفتید؟

در این تحقیق از چند روش استفاده می‌شود:یکی تحقیق میدانی که بر این اساس خاطرات شاهدان زنده حوادث انقلاب یعنی خاندانه‌سازان و ناظران حوادث از طریق مصاحبه با آنها، اسناد و خاطرات گردآوری می‌شود. بعد از استفاده از روش کتابخانه‌ای تمام آثار مکتوب مهم از کتاب‌ها، نشریات و…دریافته‌های انقلاب بررسی و حوادث انقلاب در آن حوزه محلی از آن منابع استخراج و فیش‌برداری می‌شود. روش سوم این طرح مطالعه اسناد و جمله اسناد مکتوب انقلاب اسلامی، اسناد رسمی مراکز مختلف مانند کمیته‌های، سازا، کتداری، فرمانداری‌ها و اسناد خبرگزاری پارس است که اطلاعاتی مجرمانه از انقلاب داشتند و از سوی دیگر اسنادی که در اختیار تالیفون بود مانند اعلامیه‌ها، بیانه‌ها و اسناد صوتی و تصویری و سخنرانی‌ها. این روش‌ها به کار گرفته شد و در نهایت کار تدوین و تألیف تاریخ انقلاب بر آن سه شهر، امروزه به پایان رسیده و در حال انتشار است. علاوه بر این در جریان کار آزادی می‌پایند که به طور شخصی مستند به کار تألیف تاریخ انقلاب در شهرها شده بودند، یا آنها هم ارتباط فراتر از کریم و کنگ کریم تا کار آنها کامل شد که یک نمونه آن تاریخ انقلاب نهایند است که در حال انتشار است.

دیواره حوادث شهر تهران در انقلاب به عنوان مرکز اصلی انقلاب چه کارهای انجام شده است؟

در حال حاضر طرح تاریخ انقلاب در تهران شروع شده است. البته تهران مورد ویژگی دارد. یکی اینکه مرکز فرماندهی انقلاب است که بیشتر حوادث در آن اتفاق افتاده و دیگر شهری است مانند جده شهرها که مردم آن مسجهرایی را گرفته‌اند، فدکداری‌هایی کردند و نقشی از خود برج گذاشتند. در طرح تاریخ محلی، تاریخ انقلاب تهران از این زاویه پژوه مطالعه قرار می‌گیرد. از دو سال پیش گردآوری اطلاعات از منابع مختلف آغاز شده و تاکنون حدود ۵۰ ساعت مصاحبه با خاندانه قربانان انقلاب حدود ۲۰ هزار نسخه فیش از منابع و اسناد مکتوب جمع‌آوری شده است. البته هنوز کسرتده تهران برخلاف سایر شهرها دارای شاخص‌های خاصی مانند دانشگاهها و به عنوان مجموعه مؤثر در انقلاب، موزه‌های آثار گذار دانش آموزی و کارگری بازار تهران به عنوان پشتیبان انقلاب، مساجد و روحانیان تهران و…است. بنابراین تاریخ

انقلاب در تهران بسیار جامع و پرمحدوث است.

در این طرح حوادث تبریز، اهستان و قم هم بررسی می‌شود؟ آیا کسرتده طرح فقط مرکز استان است یا همه شهرها را شامل می‌شود؟

بررسی حوادث کل استان مسازم وقت و امکانات بسیاری است البته اگر شهری در یک استان حوادث مهمی در جریان انقلاب داشته باشد، به عنوان یک پروژه خاص مورد بررسی قرار می‌گیرد. اما بررسی حوادث کل استان طرح وسیعی است که مورد نظر ما نبوده است. بنابراین مراکز استان‌ها در اولویت قرار گرفت و سایر شهرها به مرحله دوم مگرن اول شد.

در جریان طرح چه نیروهایی برای جمع‌آوری اطلاعات در طول عملیات یا استادی برای کار گرفته شدند؟

برخی مطالعات میدانی از نیروهای محلی استفاده شد. نشی‌های مصاحبه‌گر در هر شهر آماده و آموزش داده شدند و خاطرات را جمع‌آوری کردند. اما بخش مطالعات کتابخانه‌ای به صورت متمرکز در تهران انجام شد.

♦ هدف این طرح گزارش تاریخی انقلاب به طور واقعی است نه اینکه به طور مبسوط به تحلیل انقلاب بپردازد

معمولاً تحقیقات میدانی کسرتده با نمونه‌گیری از جامعه آماری و بندرت آماری انجام می‌شود. برای انجام سریع‌تر این طرح چه شیوه‌ای به کار رفته است؟

در این طرح از بین اطلاعات موجود اسامی افرادی استخراج شده و از طریق آنها افراد دیگری شناسایی شدند و به همین ترتیب افراد بیشتری پیدا شدند. البته این شیوه در این محدوده یا گمانه‌زنی ارائه نشده، به طور مثال در اهستان افراد از راههای مختلف به افراد دسترس پیدا کردیم.

این طرح چه تمایزاتی نسبت به سایر آثار درباره انقلاب اسلامی و امام خمینی (ره) دارد؟

در این طرح تفاوت‌هایی مشاهده می‌شود. اول اینکه معمولاً تاریخ نگاری‌های فردی هستند و یک فرد از زاویه دید خود حوادث را بررسی و گزینش می‌کند و نتایج آن را می‌نویسد اما این تاریخ نگاری گروهی است یعنی گروهی از افراد مختلف، اطلاعات را جمع‌آوری و پردازش کردند. دیگر اینکه تاریخ نگاری‌های ما معمولاً شخصی و شخصیت معریزانه، تاریخ گذشته فقط تاریخ شاهان یا شاهزادگان، جنگاوران و حواصث است و تاریخ فقط درباره رآس مردم است. حتی از مشروطه به بعد هم که تاریخ نگاری کلاسیک و علمی آغاز شد، به جز آثار محدودی مانند تاریخ مشروطه کسروی که مطالبی را درباره قاعده هرم بیان می‌کند - تاریخ ما شخصیت محور و مربوط به رأس هرم هستند، حتی در تاریخ نگاری انقلاب هم عمدتاً امروز فقط بزگان و مؤسزلان را مطرح کرده‌اند و از خاطرات مردم عادی و خرجه و بازار کمتر استفاده شده. بنابراین در این طرح تاریخ نگاری از رأس و قاعده هرم یعنی مردم و نقش مردم به عنوان رهبر و قاعده هرم یعنی مردم و گروه‌ها و افراد بر رأس و قاعده بررسی شد.

تدوین اطلاعات جمع‌آوری شده و انتشار کتاب‌های این طرح چگونه انجام می‌شود؟

که در اولویت و در حال انجام است. تدوین و تألیف کتاب‌هایی به عنوان گزارش تاریخی با گزارش به آیدگان است که برای هر یک نویسنده اطلاعاتی را پردازش،

تدوین و تألیف می‌کند. شیوه دوم استفاده مستقیم از خاطرات حاصل از مطالعات میدانی است چون بعضی از خاطرات قابلیت انتشار به صورت مجزا به عنوان کتاب خاطرات را دارند و شیوه سوم انتشار اطلاعات به صورت مجموعه اسنادی است.

در این طرح کسرتده یا مطالعه و بررسی منابع مختلف به چه نکات تازه‌ای برخوردید که در سایر تاریخ نگاری‌ها نیابنده است؟

یکی از موارد آنکه انقلاب اسلامی مبارخلاف پیشین انقلاب‌های دنیا، یک انقلاب استانی است. از این جهت که پیشتر انقلاب‌ها با طبقه محرومان مانند انقلاب‌های کارگری و دهقانی یا حوزه جغرافیایی خاص محدودند که در مرکز کشور یا شهرهای خاصی در جریان است اما انقلاب ما نه طبقه‌محور است و نه مرکز محور، بلکه انقلابی است که تمام اقشار جامعه به نحوی در آن حضور دارند. انقلاب اسلامی از مردم خرجه و بازار شروع می‌شود، کاروانها، معلمان، دانشجوین و… به آن می‌پیوندند و بعد حتی ارتشی‌ها و مؤسزلان رژیم هم در آن حضور می‌یابند. بنابراین انقلاب ما فراتر از گروه محدود مردم بود و در گنگ عرصه جغرافیایی وسیع امتداد افتاد. دیگر نکته رابطه کنگتنگ قاعده هرم با رأس هرم است.

ما در تاریخ معاصر، انقلاب مشروطه و نهفت ملی را دانستییم چه تفاوت‌هایی بین اسفاده اسلامی و انقلاب مشروطه و نهفت ملی وجود دارد؟

انقلاب مشروطه و نهفت ملی در انقلاب اسلامی تفاوت بسیاری دارند، نظارت‌ها و حضور مردم در انقلاب مشروطه و نهفت ملی با تفاوت و پستوله صورت می‌گرفت. اهداف انقلاب اسلامی بومی صورت خودجوش برای نظارت‌ها به خیابان‌ها آمده، کنگنه محسوس و ملموسی وجود داشت. انقلاب اسلامی محور زنان یا به پای می‌روان است. در انقلاب مشروطه زنان حضور محدودی داشتند و در نهفت ملی هم زنان در موضع مثبت و منفی حضور یافتند اما نقش محوری و اصلی نداشتند. اما در انقلاب اسلامی زنان در لحظه‌ها و رویدادهای مختلف نقش برجسته‌ای ایفا کردند. البته بحث درباره ماهیت هر کدام از آنها بسیار کسرتده است که در این فرصت ادکد امکان برآیندی به آن وجود ندارد.

به نظر شما چه عوامل حضور کسرتده زنان در انقلاب اسلامی موجب شد؟

عامل اصلی این بود که برای اولین بار پیوند جدایی‌ناپذیری بین انقلاب و به روش اهل انقلاب مشروطه و نهفت ملی کاملاً پدید پیوندم. اما انقلاب اسلامی و بر هم منطبق بودند و چون مخدوم و دین در بین زنان بیشتر بوده و زنان انقلاب را متعلق برخواست‌ها و باورهای دینی خود می‌دیدند. حضور چشمگیری پیدا کردند.

آیا اصحابی که نسبت به شخصیت زنان در گذشته بوده مورد توجه و احترام حکومت پهلوی می‌شده و مصفا ساز پهلوی اعراض و در نتیجه حضور کسرتده و فعال زنان در انقلاب اسلامی نبوده است؟

در دوره پهلوی برخورد‌های نامناسبی با زنان است.

رضاشاه کشف حجاب کرد و مردم محجرتراش‌ها هم متکرم حرکت خندزن بود. این رفتارها در ذهن زنان بنیاد را موجب داشت و وقتی آنها با آن حافظه تاریخی انقلاب را مطایق

باورهای دینی خود دیدند، به این جریان پیوستند.

طرح تدوین تاریخ‌های محلی انقلاب اسلامی چه منفتح و تقدر زبانی را در بر می‌گیرد؟

مشرف این طرح از سال ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۸ است. در سال ۱۳۲۰ از زمان فوت آیت‌الله بروجردی مرجم تبدیل زمان، بحث آیت‌الله خمینی و مرجعیت شد. در به تقادم

برای انتشار این اطلاعات سه راه وجود دارد. راه اول اینست که در حالت انجام است، تدوین و تألیف کتاب‌هایی به عنوان گزارش تاریخی با گزارش به آیدگان است که برای هر یک نویسنده اطلاعاتی را پردازش، تدوین و تألیف می‌کند. شیوه دوم استفاده مستقیم از خاطرات حاصل از مطالعات میدانی است چون بعضی از خاطرات قابلیت انتشار به صورت مجزا به عنوان کتاب خاطرات را دارند و شیوه سوم انتشار اطلاعات به صورت مجموعه اسنادی است.

چه نکات تازه‌ای برخوردید که در سایر تاریخ نگاری‌ها نیابنده است؟

یکی از موارد آنکه انقلاب اسلامی مبارخلاف پیشین انقلاب‌های دنیا، یک انقلاب استانی است. از این جهت که پیشتر انقلاب‌ها با طبقه محرومان مانند انقلاب‌های کارگری و دهقانی یا حوزه جغرافیایی خاص محدودند که در مرکز کشور یا شهرهای خاصی در جریان است اما انقلاب ما نه طبقه‌محور است و نه مرکز محور، بلکه انقلابی است که تمام اقشار جامعه به نحوی در آن حضور دارند. انقلاب اسلامی از مردم خرجه و بازار شروع می‌شود، کاروانها، معلمان، دانشجوین و… به آن می‌پیوندند و بعد حتی ارتشی‌ها و مؤسزلان رژیم هم در آن حضور می‌یابند. بنابراین انقلاب ما فراتر از گروه محدود مردم بود و در گنگ عرصه جغرافیایی وسیع امتداد افتاد. دیگر نکته رابطه کنگتنگ قاعده هرم با رأس هرم است.

ما در تاریخ معاصر، انقلاب مشروطه و نهفت ملی را دانستییم چه تفاوت‌هایی بین استفاده اسلامی و انقلاب مشروطه و نهفت ملی وجود دارد؟

انقلاب مشروطه و نهفت ملی در انقلاب اسلامی تفاوت بسیاری دارند، نظارت‌ها و حضور مردم در انقلاب مشروطه و نهفت ملی با تفاوت و پستوله صورت می‌گرفت. اهداف انقلاب اسلامی بومی صورت خودجوش برای نظارت‌ها به خیابان‌ها آمده، کنگنه محسوس و ملموسی وجود داشت. انقلاب اسلامی محور زنان یا به پای می‌روان است. در انقلاب مشروطه زنان حضور محدودی داشتند و در نهفت ملی هم زنان در موضع مثبت و منفی حضور یافتند اما نقش محوری و اصلی نداشتند. اما در انقلاب اسلامی زنان در لحظه‌ها و رویدادهای مختلف نقش برجسته‌ای ایفا کردند. البته بحث درباره ماهیت هر کدام از آنها بسیار کسرتده است که در این فرصت ادکد امکان برآیندی به آن وجود ندارد.

به نظر شما چه عوامل حضور کسرتده زنان در انقلاب اسلامی موجب شد؟

عامل اصلی این بود که برای اولین بار پیوند جدایی‌ناپذیری بین انقلاب و به روش اهل انقلاب مشروطه و نهفت ملی کاملاً پدید پیوندم. اما انقلاب اسلامی و بر هم منطبق بودند و چون مخدوم و دین در بین زنان بیشتر بوده و زنان انقلاب را متعلق برخواست‌ها و باورهای دینی خود می‌دیدند. حضور چشمگیری پیدا کردند.

آیا اصحابی که نسبت به شخصیت زنان در گذشته بوده مورد توجه و احترام حکومت پهلوی می‌شده و مصفا ساز پهلوی اعراض و در نتیجه حضور کسرتده و فعال زنان در انقلاب اسلامی نبوده است؟

در دوره پهلوی برخورد‌های نامناسبی با زنان است.

رضاشاه کشف حجاب کرد و مردم محجرتراش‌ها هم متکرم حرکت خندزن بود. این رفتارها در ذهن زنان بنیاد را موجب داشت و وقتی آنها با آن حافظه تاریخی انقلاب را مطایق

باورهای دینی خود دیدند، به این جریان پیوستند.

طرح تدوین تاریخ‌های محلی انقلاب اسلامی چه منفتح و تقدر زبانی را در بر می‌گیرد؟

مشرف این طرح از سال ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۸ است. در سال ۱۳۲۰ از زمان فوت آیت‌الله بروجردی مرجم تبدیل زمان، بحث آیت‌الله خمینی و مرجعیت شد. در به تقادم

برای انتشار این اطلاعات سه راه وجود دارد. راه اول اینست که در حالت انجام است، تدوین و تألیف کتاب‌هایی به عنوان گزارش تاریخی با گزارش به آیدگان است که برای هر یک نویسنده اطلاعاتی را پردازش، تدوین و تألیف می‌کند. شیوه دوم استفاده مستقیم از خاطرات حاصل از مطالعات میدانی است چون بعضی از خاطرات قابلیت انتشار به صورت مجزا به عنوان کتاب خاطرات را دارند و شیوه سوم انتشار اطلاعات به صورت مجموعه اسنادی است.

چه نکات تازه‌ای برخوردید که در سایر تاریخ نگاری‌ها نیابنده است؟

یکی از موارد آنکه انقلاب اسلامی مبارخلاف پیشین انقلاب‌های دنیا، یک انقلاب استانی است. از این جهت که پیشتر انقلاب‌ها با طبقه محرومان مانند انقلاب‌های کارگری و دهقانی یا حوزه جغرافیایی خاص محدودند که در مرکز کشور یا شهرهای خاصی در جریان است اما انقلاب ما نه طبقه‌محور است و نه مرکز محور، بلکه انقلابی است که تمام اقشار جامعه به نحوی در آن حضور دارند. انقلاب اسلامی از مردم خرجه و بازار شروع می‌شود، کاروانها، معلمان، دانشجوین و… به آن می‌پیوندند و بعد حتی ارتشی‌ها و مؤسزلان رژیم هم در آن حضور می‌یابند. بنابراین انقلاب ما فراتر از گروه محدود مردم بود و در گنگ عرصه جغرافیایی وسیع امتداد افتاد. دیگر نکته رابطه کنگتنگ قاعده هرم با رأس هرم است.

ما در تاریخ معاصر، انقلاب مشروطه و نهفت ملی را دانستییم چه تفاوت‌هایی بین استفاده اسلامی و انقلاب مشروطه و نهفت ملی وجود دارد؟

انقلاب مشروطه و نهفت ملی در انقلاب اسلامی تفاوت بسیاری دارند، نظارت‌ها و حضور مردم در انقلاب مشروطه و نهفت ملی با تفاوت و پستوله صورت می‌گرفت. اهداف انقلاب اسلامی بومی صورت خودجوش برای نظارت‌ها به خیابان‌ها آمده، کنگنه محسوس و ملموسی وجود داشت. انقلاب اسلامی محور زنان یا به پای می‌روان است. در انقلاب مشروطه زنان حضور محدودی داشتند و در نهفت ملی هم زنان در موضع مثبت و منفی حضور یافتند اما نقش محوری و اصلی نداشتند. اما در انقلاب اسلامی زنان در لحظه‌ها و رویدادهای مختلف نقش برجسته‌ای ایفا کردند. البته بحث درباره ماهیت هر کدام از آنها بسیار کسرتده است که در این فرصت ادکد امکان برآیندی به آن وجود ندارد.

به نظر شما چه عوامل حضور کسرتده زنان در انقلاب اسلامی موجب شد؟

عامل اصلی این بود که برای اولین بار پیوند جدایی‌ناپذیری بین انقلاب و به روش اهل انقلاب مشروطه و نهفت ملی کاملاً پدید پیوندم. اما انقلاب اسلامی و بر هم منطبق بودند و چون مخدوم و دین در بین زنان بیشتر بوده و زنان انقلاب را متعلق برخواست‌ها و باورهای دینی خود می‌دیدند. حضور چشمگیری پیدا کردند.

آیا اصحابی که نسبت به شخصیت زنان در گذشته بوده مورد توجه و احترام حکومت پهلوی می‌شده و مصفا ساز پهلوی اعراض و در نتیجه حضور کسرتده و فعال زنان در انقلاب اسلامی نبوده است؟

در دوره پهلوی برخورد‌های نامناسبی با زنان است.

رضاشاه کشف حجاب کرد و مردم محجرتراش‌ها هم متکرم حرکت خندزن بود. این رفتارها در ذهن زنان بنیاد را موجب داشت و وقتی آنها با آن حافظه تاریخی انقلاب را مطایق

باورهای دینی خود دیدند، به این جریان پیوستند.

طرح تدوین تاریخ‌های محلی انقلاب اسلامی چه منفتح و تقدر زبانی را در بر می‌گیرد؟

مشرف این طرح از سال ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۸ است. در سال ۱۳۲۰ از زمان فوت آیت‌الله بروجردی مرجم تبدیل زمان، بحث آیت‌الله خمینی و مرجعیت شد. در به تقادم

زنگ ویژه

نگار پندرام

داور بخش علمی کتاب‌های کودکان و نوجوانان:

چرا نگاه برگزارکنندگان کتاب سال به کتاب‌های کودکان و نوجوانان واقع‌بینانه نیست

اسمال برای انتخاب بهترین کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در بخش کودکان و نوجوانان، کتاب‌های این حوزه در ۱۵ گروه نشر، داستان، علوم انسانی و هنر، مین و علمی مورد بررسی قرار گرفتند. پیش از این در کتاب هفته به پهنانه‌های مختلف با هر کدام از سرگروه‌های این گروه به چر گروه علمی، مصاحبه شده بود. با ارسال وقتی برای یک گزارش از آقای یکای درباره کتاب سال پرسیدم، گفت حرف‌های زیادی دارد که در یک گزارش نمی‌توان مطرح کرد. اسمال فرصت مصاحبه با حسین یکای سرگروه بخش علمی کتاب سال پیش آمد. پهنانه گفت و گو هم که مشخص است، کتاب سال

چند دوره داور کتاب سال بوده‌ایم؟ فکر می‌کنم با اسمال چهار دوره.

نظرها شما دربارۀ اهداف جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی چیست؟

اهداف برگزارکنندگان کتاب سال، اهداف بلند و قابل تأملی است. دست کم پیش‌زمینه ذهنی من از مجموعه برنامه کتاب سال چنین است، اما اینکه کتاب سال چقدر به این هدف‌ها نزدیک شده، چند درصد از این اهداف محقق شده یا قابل حصول است، بحث دیگری است. در مجموع برداشت شخصی من این است که هیچ فعالیت مجموعه کتاب سال و وزنی که برای آن قابل تصور است، با پهنادهای انتخاب کتاب متناسب نیست. به بیان دیگر، من شخصاً انتخاب کتاب سال را چندان موفق نمی‌دانم.

اسمال داور علمی کتاب‌های علمی با سال‌های گذشته، چه ظواهری داشت؟

در گروه علمی، ترکیب داورانی نسبت به سال گذشته تغییر کم بود. من سه نفر از داوران همان افراد پارسی‌بوم که برای داورانی انتخاب شدیم، سعی ما بر این بود که مجموعه تخصص‌ها را در حیات داورانی داشته باشیم. آقای دکتر عفری‌شا مهدوی پزشکی و روزنامه‌نگار، خاتم دکتر هدهی شریفی زبان‌شناسی و متخصص علوم تربیتی و نویسنده، آقای مجید عمیق مترجم کتاب‌های علمی و برگزیده چند دوره پیش، آقای دیبدهی واهی ام‌شلی دبیر منتقد و متخصص نجوم و من، گروه داورانی را تشکیل دانیم.

چه تعداد از کتاب‌های مورد بررسی، تألیفی و چه تعداد ترجمه است؟

تألیف کتاب‌های علمی در کشور ما، بسیار اندک

است و این اتفاق نیست که متخص این دوره باشد. از مجموعه ۲۳۳ عنوان کتابی که دبیرخانه کتاب سال اصصاً و جمع‌آوری کرده بود، ۴۲ عنوان کتاب تألیفی بود که فقط ۲ عنوان از آنها به مراحل نهایی راه پیدا کرد. علت ضعف ما در بخش تألیف کتاب‌های علمی و غیرقابل توجه بودن همین تعداد اندک، بحث مفصلی است که آن‌شالله در یک فرصت دیگر مطرح خواهیم کرد.

اما در بخش ترجمه مسائل و مشکلات بنیادینی

♦ متناسفانه یا خوشبختانه، حیات داورانی نتوانست حتی کتابی را به عنوان کتاب قابل تقدیر معرفی کند

وجود دارد که خود آن هم بحث مفصلی می‌طلبد. به طور کلی، در یک جمله باید بگویم، اتفاقات مهمی در حوزه تألیف کتاب‌های علمی برای کودکان و نوجوانان در دنیا رخ داده است که ما از آنها تقریباً بی‌خبریم و فقط رایج‌های بسیار ضعیف را از فاصله‌ای دور حس می‌کنیم.

آیا در بخش علمی، کتابی انتخاب شد؟

خیلی‌چون تصمیم‌گیری نهایی برای حیات داوران عملی سخت بود و بیش از چند ساعت درباره این مسأله بحث شد. اما نمی‌دانم متناسفانه یا خوشبختانه، حیات داورانی نتوانست حتی کتابی را به عنوان کتاب قابل تقدیر معرفی کند.

توضیح مسأله چندان ساده نیست. در واقع توازن بین ملاک‌های نسی و ملاک‌های مطلق، برقرار نشد و با توجه به ضعف شدید ترجمه‌های موجود عملاً کتابی انتخاب نشد.

به نظر شما چرا ما در تألیف کتاب‌های علمی دچار کمبود

کتاب

داستان‌های کوتاه فارسی

خلاصه داستان‌های کوتاه فارسی از آغاز تا امروز (بزرگ‌حلولی)، تهیه و تألیف: محمد باقر رضایی، ناشر: طرح و اجرای کتاب، چاپ اول: ۱۳۸۲، ۵۵ صفحه، ۵۰۰ تومان.

نویسنده در این کتاب مختصری درباره بزرگ‌حلولی و نمونه‌ای از داستان‌های کوتاه او را گردآوری کرده است.

همچنین در این کتاب از مجموعه‌های چمدان، ورق پاره‌های زندان، نامه‌ها دیو...، دیو و میزدا داستان‌هایی به‌طور خلاصه آورده شده است.

این کتاب از سری کتاب‌های ادبیات جوان است و تاکنون خلاصه داستان‌هایی از محمدعلی جمنارزاده، صادق هدایت و صادق چوبک نیز توسط همین نویسنده تهیه و گردآوری شده است. محمدباقر رضایی گردآورنده این مجموعه در مقدمه هر یک از کتاب‌ها نوشته است: «... کار دیگری که بعد از خواندن هر داستان خود به خود انجام می‌دهد، نوشتن خلاصه‌ای از آن بود. نمی‌دانم سرچشمه این عادت و علاقه از کجا بود اما انگار قصد داشتم یادداشت کردن خلاصه‌ای از مضمون و موضوع هر داستان، یاد و خاطرهٔ آن را در خود جاودانه کنم. و حالا می‌بینم هر برآستی همین طرز است. بعدها تصمیم گرفتم خلاصه‌ها را جمع‌آوری کنم و کتابی از آن ترتیب دهم.»

از محمدباقر رضایی تاکنون با نام مستعار باقر و جمیلی سه مجموعه داستان‌گیرت‌های خیس، گنجشک‌ها

و گریه، داستان‌ها در مجموعه گریهٔ ادبیات معاصر منتشر شده است. دیگر آثار او عبارتند از: واقعیت و حقیقت،

می و راهمادی داستان نویسی جوان.

داور بخش علمی کتاب‌های کودکان و نوجوانان:

چرا نگاه برگزارکنندگان کتاب سال به کتاب‌های کودکان و نوجوانان واقع‌بینانه نیست

هستیم؟

دکتر چارلز مورتی برنده نوبل علمی شیمی که همه دانش‌آموختگان رشته‌های علوم پایه - به جز ریاضی - در ایران با نام و کتاب شیمی عمومی او آشنا هستند، در تمام طول تدریس دانشگاهی اش، شیمی عمومی تدریس کرد و یکی از بهترین کتاب‌های شیمی عمومی را نوشت. یک مقایسه بین دکتر کاتر مورتی مر و کار دانش‌آموختگان و متخصصان ایرانی شاید مسأله را روشن‌تر کند.

در ایران هر دیپلمه‌ای معلم ابتدایی می‌شود و هر فوق‌دیپلمی، معلم راهنمایی و هر لیسانسه‌ای، معلم دبیرستان و معلم‌های با تجربه کلاس‌های پنجم ابتدایی، سوم راهنمایی یا سال آخر دبیرستان را تدریس می‌کنند.

در دانشگاه هم اکثر اعضای هیأت علمی، نه به دانشجویان کارشناسی، بلکه به دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری می‌یابند. این نگاه از همان روش سنتی و دکتری که زیر نظر آنها تألیف شده باشد، راه‌دلیل قدرت علمی خودشان می‌نماند. این نگاه از همان روش سنتی آموزش در میان ایرانیان نشأت می‌گیرد. هنوز همه ما ایرانیان وقتی به علم فکر می‌کنیم، دوست داریم این سبنا باشیم و این سبنا تربیت کنیم. به همین دلیل، هر کدام ما، ما با رسیدن به مدرک بالاتر و کسب تجربه بیشتر، سعی می‌کنیم به آن این سبنا، فرضی نزدیک شویم. اما، روش اگر تا چند صد سال پیش جواب می‌داد، امروز دیگر ناکارآمد است.

امروز، نگاه جهانی به علم و فناوری، نگاه این‌سبنایی و نگاه فه‌رمان‌پورانه نیست؛ بلکه امروز همه به دنبال تبدیل شدن به شهروند خوب و پرورش و تربیت شهروندان خوب‌تر هستند. در این نگاه، آن شکل هر می تبدیل به یک شکل متوازن و منظم می‌شود که در آن نه فه‌رمانی وجود دارد و نه فه‌رمان شدن، مورد ستایش قرار می‌گیرد. اگر نگاه جامعه علمی ما به این شکل اصلاح شود، طبیعی است که با وجود پتانسیل خوبی که جامعه ما از نظر قدرت علمی و توان تولید کتاب دارد، می‌شود انتظار داشت کتاب‌های علمی برای تمامی سطوح پیوسته کودکان و نوجوانان تألیف شود.

با توجه به اینکه درصه بالای از معانی طبق کتاب‌ها، کودکان و نوجوانان هستند، به نظر شما چرا تعداد مجاری

حوزهٔ ادبیات کودک در کتاب سال، اینقدر کم است؟

من شخصاً با این نگاه‌شما موافق نیستم، اما سؤال شما را به این شکل تغییر می‌دهم که چرا نگاه برگزارکنندگان کتاب سال به کتاب‌های کودکان و نوجوانان واقع‌بینانه نیست.

من فکر می‌کنم مشکل در همان تمایل به این سبنا پروری برمی‌گردد. طبیعی است کسی که یک کتاب وزنی مفهصدافصحه‌ای را که حامل پژوهش پیش از یک نفر از متخصصان حوزه یک رشته علمی هست، برمی‌گزیند، به آسانی نمی‌تواند بپذیرد که یک کتاب ۱۲ صفحه‌ای قطع جیبشی باصاوبر رنگی را با آن هم‌ردیف قرار دهد.

اما اگر نگاه ما اصلاح شود و بپذیریم که نوشتن همین کتاب ۱۲صفحه‌ای با توجه به اصول دقیق تألیف کتاب‌های آموزشی، کاری است بسیار دشوار و ارزشمند، دیگر چنین قیاسی نخواهیم کرد و نه با سرفاکنده‌گی بلکه با انتخاب هر چنین کتابی را خواهیم نوشت. واسم و لقب هایدان ادر صفحه عنوان کتاب درج خواهیم کرد و هم در یک مراسم رسمی و پر شرفیقات این کتاب را به عنوان کتاب سال جمهوری اسلامی معرفی خواهیم کرد.

کتاب سال

سلام بچه‌ها

دیدگاه

سیدعلی کلینی پندرام

بنابر شنیده‌ها به دلیل تغییر مدیران دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، دکتر مراسم کتاب سال سلام بچه‌ها

برپا نخواهد شد.

امیدوارم این خبر صحت نداشته باشد چرا که برگزاری جشنواره کتاب کتاب سال توسط

مجلسه‌های بزرگ و سلام بچه‌ها از جهات

متخلف حائز اهمیت است.

این جشنواره تنها جشنواره غیر هنرفی کتاب کودک و نوجوان است و از این جهت موقعیت ممتاز و منحصر به فردی دارد. از جهت دیگر برگزاری این جشنواره توسط دو مجله معتبر و نسبتاً موفق و همچنین توسط نهادی وابسته به حوزه علمیه قم و توسط جمعی از طلاب فاضل حوزه بر اهمیت آن می‌افزاید.

به هر حال امیدواریم این جشنواره با دقت و جدیت کافی به حیات خود ادامه دهد و به جریانی مستمر در حوزه ادبیات دینی کودک و نوجوان بدل شود.

یادداشت

نگار پندرام

تغییراتی

در صدور مجوز

طنی این سال‌ها، اقدامات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای صدور مجوز کتاب‌های کودکان و نوجوانان با واکنش‌های متفاوتی روبرو بوده است.

عده‌ای معتقدند که وزارت تر فرهنگ و

ارشاد اسلامی در صدور مجوز چاپ

کتاب‌های کودکان و نوجوانان تأیید

سخن‌گویی کرده و در واقع باید برای همه

کتاب‌ها مجوز نشر صادر کند.

از طرفی برخی اظهار می‌دارند که وزارت

فرهنگ و ارشاد اسلامی باید تنها به کتاب‌های

یا ارزش، مجوز نشر بدهد. و از نشر کتاب‌های

بازاری و غیرارزشی جلوگیری کند.

اما اخیراً راه سومی از طرف وزارت

فرهنگ و ارشاد اسلامی اتخاذ شده است که

تعدیل شده دو نظر قبلی دربارهٔ صدور مجوز

است. به این معنی که وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی برای تمام کتاب‌های کودکان و

نوجوانان مجوز نشر صادر می‌کند، ولی

امکانات نشر کتاب مانند وام نشر و خرید

کتاب‌ها تنها به کتاب‌های ارزشمند تعلق

می‌گیرد.

پراساس شنیده‌ها از این پس به

دفترچه‌های تقاضی و رنگ کردنی و

کتاب‌های افسد، میچگونه امکاناتی داده

نخواهد شد. همچنین در وام ناشران و خرید

کتاب‌های کودک و نوجوان از نظرات

کارشناسان کتاب کودک و نوجوان استفاده

خواهد شد و کتاب‌های کارتنونی، کم‌ارزش و

بازاری حمایت نخواهد شد.

به نظر می‌رسد، این اقدام وزارت فرهنگ

و ارشاد اسلامی بتواند در حمایت از

کتاب‌های ادبی و تألیفی در برابر

کتاب‌سازی‌ها تا حدودی مؤثر باشد و

همچنین ناشران را به چاپ کارهای هنری و

ارزشمند ترغیب کند.

کتاب هفته شماره ۱۶۶، شنبه ۱۸ خرداد ۱۳۸۲، ۱۵

دلاریتی

یوسف سجیدی

تاریخ شفاهی ایران، بودها و نبودها

امروز نزدیک به بیست مؤسسه در موضوعات مختلف ودر حوال تاریخ شفاهی ایران به کار ضبط و ثبت این خاطرات مشغولند.این خاطرات هر کدام از زاویه و منظری به رخدادهای تاریخ معاصر ایران می‌پردازند اما این چندگانگی مؤسسات در حوال تاریخ شفاهی خودی می‌تولد هر خواننده را از حیث درستی و نادرستی منبع تاریخی دچار سردرگمی کند،چه آنکه، هر کدام از این مصاحبه‌ها در شرایط و زیر هجوم حقایقی جدید، می‌تولند به نتیجه متفاوتی منجر شود که شاید پاره‌ای نافی پاره‌ای دیگر باشد و همین منبع را روایت را و ایجاد داری دیگری را دچار کژی و انحراف سازد و این نتایج مغفرت می‌تولند مشتاقان تاریخ را از حیث تعقیب رخداده‌ها دلشرد و گاه مأیوس کند.

تعریف و تشریح مواضع این مؤسسات و اهدافی که دنبال می‌کنند، شاید در این مقال اندک نتجند اما می‌تواند انگیزی باشد برای دیگرانی که به سیر شکل‌گیری این مؤسسات علاقه‌مندند تا آن را از حیث و نحوه شکل‌گیری اهداف،اولویت‌ها و مراحل آن پی بگیرند. اولین مؤسسه و به نظرم مؤسسه مادری که بعدها همه در انجام مراحل تاریخ شفاهی آن بهره گرفته‌اند و نحوه کار خود را بر اساس آن شکل داده‌اند، تاریخ شفاهی دانشگاه هاروارد است که از ۳۵سال پیش مقدمات و تمهیدات آن پایه‌گذاری شد. مؤسسات بعدی پس از این، هر کدام از وجهی به این مهم پرداختند؛ بنیاد مطالعات ایران، بنیاد مطالعات زنان ایرانی مقیم آمریکا، مؤسسه تاریخ شفاهی چپ در برلین، تاریخ شفاهی چپ در هلند، تاریخ شفاهی چپ در مریلند، تاریخ شفاهی ایران و آمریکا، تاریخ شفاهی ایران -کنراد ایران و تاریخ شفاهی اقتصادی در لندن، تاریخ شفاهی بهرودان هستند که در آن سوی آب‌ها به این کار مشغولند. از سوی دیگر، در ایران نیز چنین مؤسسه به جمع آوری این نوع خاطرات مبارزت ورزیده‌اند که به طور رسمی و با بودجه دولتی به چنین کاری مشغولند که از آن جمله،اندازمان آستانه‌علمی(انجمنیه)،بنیاد تاریخ و معاصر ایران، آستانه‌علمی تاریخی معاصر ایران، دفتر آبیبات انقلاب اسلامی، مرکز آستانه انقلاب اسلامی ایران و مؤسسه تنظیم و نشر ارزش‌های امام(ع)

به روایت یکی از بنیادهای مطالعه‌انی تاریخ معاصر تا سال ۵۷، یعنی تا مقطع انقلاب ایران، تعداد انگشت‌شماری از شخصیت‌های سیاسی در حکومت و خارج از حکومت در سده اخیر خاطرات سیاسی‌اشان را از طریق روایت ثبت کرده‌اند (البته نه با روش مصاحبه و ثبت آنها توسط ضبط صوت) این تعداد خاطرات که بعد از حیات ایشان منتشر شد، از چهار مورد تجاوز نمی‌کند. در سال‌های پس از انقلاب ایران، آن تعداد خاطرات سیاسی که با روش مصاحبه و توسط ضبط صوت انجام گرفت و تاکنون منتشر شده، از هفت مورد تجاوز نمی‌کند.

این تعداد از خاطرات سیاسی که به شکل روایت شفاهی یا با روش مصاحبه ضبط شده، صرفاً تک خاطرهٔ گویش‌های سیاسی بوده‌اند و لذا در چارچوب مکتوبه‌ای به نام «طرح تاریخ شفاهی» تعریف نمی‌شوند. در طرح تاریخ شفاهی، محقق با گردن موضوع مطالعه که در چارچوب هدف یا هدف‌های پژوهش است، با مشارکت گروهی از روایت‌کنندگان که هر یک حلقه‌ای از یک زنجیره یا زنجیره‌های بزرگتری از موضوع تحقیق را تشکیل می‌دهند و بر حسب خوشنواندی و اشتیگی گذشته‌شان یا هدف یا هدف‌های تحقیق انتخاب

می‌شوند، اقدام به تولید مجموعه تاریخ شفاهی مورد نظر می‌کند. بنابراین، مقوله‌ای به نام تاریخ شفاهی برای ما ایرانیان موضوعی جدید و بکر است. نخستین فعالیت‌ها در این عرصه به سال‌های بعد از انقلاب ۵۷ مربوط می‌شود که تنها در خارج از کشور توانست موضوعیت پیدا کند و عملی شود. در تشریح مؤسسات تاریخ شفاهی به ذکر فعالیت‌های چند مؤسسه بزرگ و فعال خواهیم پرداخت و تشریح مؤسسات دیگر را تنها به ذکر آن بسنده خواهیم نمود.

تاریخ دانشکاه هاروارد

در پروژه تاریخ شفاهی ایران - مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه هاروارد - حبیب لاچوردی مدیر پروژه بخش تاریخ ایران در مرکز مطالعات خاورمیانه از سال ۱۹۸۱ و رئیس هیأت تحریریه واحد رساله‌های دانشگاه هاروارد بوده است. پروژه تاریخ شفاهی ایران در مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه هاروارد در پاییز سال ۱۹۸۱راه‌اندازی شد که برای شش پُرده‌ان، تاریخ سیاسی معاصر ایران، با مفاد منبع ابتدایی فراهم شد که شامل گزارش افرادی بود که نقش اصلی در حوادث سیاسی و تصمیمات مهم از دهه ۱۹۳۰ تا ۱۹۷۰ را برعهده داشتند و یا نقش شاهده در این حوادث را ایفا می‌نمودند. در طول دو دهه اخیر این پروژه خاطرات ۱۳۲ نفر را ثبت نموده که تقریباً شامل ۹۰۰ ساعت نوار و ۱۸۰۰۰ صفحه نوشته و یا بازش ۸۰۰۰ دلار بوده است.

امروز نزدیک

به بیست مؤسسه

در موضوعات مختلف

و در حوال تاریخ شفاهی

ایران به کار ضبط

و ثبت این خاطرات

مشغولند

طرح توسط تعداد زیادی حمایت‌کننده از جمله موقوفات ملی ۳۰۰۰۰۰ دلار و بنیاد فورد ۵۰۰۰۰ دلار مورد پشتیبانی قرار گرفت.

این مجموعه منسجم ترین گزارش را در خصوص ایران مدرن از طریق افراد کلیدی که معرف تاریخ ایران بودند، تهیه نمود، میکروفیل (ویزیگر) این مجموعه توسط کتابخانه‌های دانشگاه‌های بزرگ در کانادا، انگلیس، آلمان، فرانسه و آمریکا خریداری شده است. تشریح کامل پروژه مذکور در راهنمای مجموعه تاریخ ایران نیز موجود است. پیشینه همین پروژه در پاییز سال ۱۹۸۰ توسط اودارد کان جرفه زده شد. اودارد کان رئیس دانشگاه مقطع لیسانس هنر و علوم هاروارد، در خواست سازماندهی پروژه تاریخ شفاهی ایران را به دیسک ایران اراله داد. وی به عنوان یک تاریخ‌شناس نشانه‌هایی بین انقلاب روسیه و ایران مشاهده کرد و از سوی دیگر مهاجرت به غرب از سوی صدعائیان از مقامات سابق ایرانی فرصتی استثنایی برای جمع آوری، حفظ و ثبت اطلاعات تاریخی با ارزش ایجاد نمود. لاچوردی نیز که با زمینه تاریخ شفاهی در آن زمان آشنایی بود، در سال ۱۹۷۳ بخشی از طرح شخصی تاریخ شفاهی رایه آن دپارتمان اراله می‌دهد تا انگلی عملی آن طرح بزرگ قرار گیرد.

هدف ابتدایی این پروژه جمع آوری و حفظ خاطرات شخصی افرادی بود که نقش کلیدی در

حوادث مهم سیاسی و تصمیم‌گیری در دهه‌های ۱۹۳۰ تا ۱۹۷۰ را برعهده داشتند. این طرح به طور آگاهانه پیرامون تاریخ سیاسی شروع شد و با نیت افزودن گزارشات خود، نه به دلیل ارزش اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و تاریخی، بلکه به دلیل وجود منابع محدود به کار خود ادامه داد؛ به طور مشخص این پروژه تلاش داشت که نوع سخ گفتارش فراهم شود.

۱-تصویرشفاف‌تری از روش‌سیستم سیاسی ایران از نقطه‌نظر افرادی که درگیر کار بودند، به طور مثال اجرایی شد.

۲- شرایط پشت پرده حوادث مهم سیاسی و تصمیمات مورد نظر چگونه بود.

۳- جزئیات بیشتری در مورد زمینه، شخصیت و نقش کلیدی گردانندگان آن دوره مشخص شود. بنابراین تقریباً برای ۱۵۰ نفر مقدمات مصاحبه ترتیب داده شد که تحت شرایطی انجام گرفت:

۱- در بسیاری موارد، پیش از یک نسخه از حوالت اصلی سیاسی و تصمیمات ضبط شده است.

۲- سه دوره مهم تاریخی در تاریخ معاصر ایران شامل ۱۹۲۱-۱۹۵۳، ۱۹۵۳-۱۹۶۲، ۱۹۶۲-۱۹۷۸ بیشتر مدنظر قرار گرفت.

۳- نسبت قابل قبولی از افراد گروه‌های سیاسی و انجمن‌ها حاضر به مصاحبه بودند. برای مثال ۳۵ درصد مصاحبه‌شوندگان مخالف رژیم گذشته بودند.

تجزیه و تحلیل فهرست نشان می‌دهد که بیشترین میزان یعنی ۲۳ درصد متعلق به سازمان‌های سیاسی و شاخه‌های قانونی متعددی بودند. اعضای شاخه اجرایی که شامل مقامات غیرنظامی کابینه بودند، ۲۲ درصد بود، مقامات امنیتی و سیاسی ۱۶ درصد، روشنفکران شامل نویسندگان سیاسی، اساتید دانشگاه و روزنامه‌نگاران ۱۱ درصد، اعضای گروه‌های سیاسی ۹ درصد، بخش عرصه‌صی ۹ درصد، دادگاه عالی ۶ درصد و شاخه قضایی و مقامات قانونی ۵ درصد می‌شد. ده نفر از مصاحبه‌شونده‌گان (۸ درصد) زن بودند. این طبقه‌بندی اختیاری بود. ملاتیبساری از مصاحبه‌ها متعلق به پیش از یک طبقه می‌شد. به طور مثال شاپور بختیار که وابسته به شاخه اجرایی بود، به عنوان عضو اصلی جبهه ملی در جایگاه دوم سازمان‌های سیاسی جای داشت. سال‌های زیادی در بخش خصوصی کار کرد و توانست به عنوان بخشی از گروه مذکور جای گیرد. در هر صورت در بین اعضای شاخه اجرایی محسوب می‌شد، زیرا بیشترین تأثیر را بر وی تاریخ گذاشت. در دو سال نخست پروژه، در فهرست مصاحبه‌ها ابتدا یا قدیمی‌ترین و برجسته‌ترین افراد موجود در اولویت قرار گرفت و به چند دلیل این لیست این‌گونه چشم‌داشت را داشتند. دوم، کمترین برهه امید به بازگشت به ایران در اینان وجود داشت و بنابراین نه تنها مایل به شرکت در مصاحبه بودند، بلکه بیشتر رک و صریح صحبت می‌کردند. سوم حضور مقامات برجسته و قدیمی سیاسی موجب می‌شد که مصاحبه‌شوندگان مستعد، با درجه اهمیت پایین‌تر نیز تشویق به شرکت در پروژه شوند و سرانجام ارائه دورنمای بیشتر به کارمندان گروه و زمینه برای آماده‌سازی مصاحبه برای حفظ حوادث از نظر رویدادنگاری مفید بود. در بررسی سن مصاحبه‌شوندگان مشخص شد که ۲۱ درصد ۷۵ساله یا بزرگتر، ۳۳ درصد بین ۵۶ تا ۶۷ درصد

بین ۵۵ تا ۶۴ و ۲۲ درصد بین ۲۵ و ۵۴ سال هستند. جوان‌ترین آنها ۳۰ ساله و رهبر پیشین گروه چریک‌های فدایی خلق بود و مسن‌ترین آنها متولد ۱۹۰۱ که از مالکان برجسته، نماینده مجلس و وزیر کابینه بود. بررسی مکان‌های تولد نشان می‌دهد که ۲۸ درصد مصاحبه‌شوندگان ایرانی در تهران متولد شده بودند، در حالی که افراد متولد مشهد ۸ درصد، اصفهان ۶ درصد، تبریز ۶ درصد و رشت ۳ درصد کل را در بر می‌گرفت.

تاریخ شفاهی زنان ایران

در همین سال‌ها که اجرای این طرح در دانشگاه هاروارد جریان داشت طرح تاریخ شفاهی دیگری در ارتباط با گروهی از زنان ایرانی مقیم آمریکا از سال ۱۹۸۲ آغاز شد. این بنیاد جمعاً ۴۶ مصاحبه که ۲۰۰ مصاحبه با زنان سرشناس در رژیم پیشین مانند اولین سفیر زن، نماینده مجلس، رئیس انجمن شهر، روزنامه‌نگار، ۲۶ مصاحبه با زنان عالی‌تج‌انجام داده است. متسلفه درباره میزان متوسط طول زمانی مصاحبه‌ها با روایت گران چگونگی انتشار آنها، متداول‌وی تحقیق و انتشار بیرونی طرح اطلاعاتی در دست نیست.

در کنار همین بخش از مطالعه‌ان زنان بخش دیگری که توسط غلامرضا اخعی اداره می‌شد نیز بعدها بر آن افزوده شد که عمدتاً حوال محور توسعه ایران متمرکز شده است. این مجموعه غالباً با مصاحبه‌هایی که در حوزه برنامه‌ریزی در ایران صورت داد سعی دارد تا مشکلات اقتصاد عمده، توسعه بانکی ایران، موانع و آسیب‌های برنامه‌ریزی در ایران را مورد توجه و مذاقه قرار دهد؛از مجموعه این مصاحبه‌ها کتاب توسعه در ایران ۱۳۳۰-۱۳۵۷ که شرح خاطرات سه تن از مدیران برنامه‌ریزی - عبدالحمید سجیدی، منوچهر گوهرزی و خداداد فرامرغز مایان - در ایران منتشر شد که از حیث پیشینه تاریخی اهمیت زیادی داشته است. کتاب توسعه عمران و منابع خوزستان، که مربوط به طرح بیلنکر در هفت‌تپه خوزستان است این جمله دیگر مصاحبه‌های این مجموعه است. این کتاب نیز به شرح بازگویی سه تن از مدیران عمران و منابع خوزستان - احمدی، عبدالرضا انصاری و احمدعلی شهینرادی می‌پردازد که تاریخ‌های دهه ۳۰ در خوزستان مشغول بودند تا ناگویی عملی توسعه در ایران را همچون دره شنی در آمریکا با مدیریت واحد لیبنتلان گسترش دهند. پس از بنیاد مطالعات ایران، تاریخ شفاهی چپ در مرکز از سال‌های دهه ۱۹۹۰ میلادی توسط حمید احمدی در برلین، حمید شوکت در مریلند و تویج ایلکی در هلند پی گرفته شد.

تاریخ شفاهی چپ

پس از این دو پروژه، طرح تاریخ شفاهی چپ ایران توسط حمید احمدی در ۱۹۹۳ منتشر و پرواند آبراهامیان و یاحاجات مالی استیتوین می‌للمانی تاریخ اجتماعی آستردام هلند اولین پژوهش تاریخی چپ با محوریت خاطرات شفاهی تأسیس شد. این طرح از دهه ۱۹۳۰ تا دهه ۱۹۹۰ سومین طرح تاریخ شفاهی ایران است و نیز نخستین طرح تاریخ شفاهی که به صورت ویدیویی اجرا گردیده است. این مجموعه تا به امروز با ۱۳۳ روایت گر و در ۲۰۰ ساعت این فعالیت‌ها را به پایان رسانده است. حدود ۲۰۰ ساعت فیلم ویدئویی، گردآوری خاطرات سیاسی و سرشناس شخصی چپ شخصیت و فعال سیاسی با روش مصاحبه، که شامل سه نسل از فعالین جنبش چپ ایران و از اعضای

روایتگری انقلاب

گزارشی از وضعیت مؤسسات پژوهشی تاریخ شفاهی انقلاب و ایران

مرکزیت کادرها و با انضای سیاسی ۲۰حزب و سازمان چپ بوده و هنوز هم هستند. سن متوسط نسل اول ۸۷سال، دوم ۷۱ سال و نسل سوم ۴۹ سال است این طرح چهار دوره تاریخ جنبش چپ ایران را در برمی گیرد.

دوره اول، فعالیت جریان‌های چپ در دوره رضاشاه و مربوط به حزب کمونیست ایران و گروه دکتر اراتی است که به جریان ۵۳ نفر معروف شده است.

دوره دوم، فاصله سال‌های ۱۳۳۰-۱۳۳۲ است که شامل حزب توده ایران،نوری سوم وگروه کروزرک‌ها می‌شود.

دوره سوم، سال‌های پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا انقلاب ۱۳۵۷

دوره چهارم، سال‌های پس از انقلاب را در برمی‌گیرد در واقع دوره سوم ودرده چهارم شامل حزب، سازمان، گروه و جریان چپ ایران می‌شود.

در طرح دیگر از مطالعات تاریخ چپ حمید شوکت که به جهت دیدنگی و تنوع روایتی که در این گستره برقرار کرده بود یکی از بهترین سلسله مصاحبه‌های تاریخیمی را از خود بر جای گذاشت.او در مصاحبه با مهدی خانیانیا تهرانی، ابرج کشکولی و گروه که از جنب گراوری اطلاعات پیرامون موضوع تاریخ چپ در ایران بی بدیل بود، به بیانی دیگر، این خاطرات و چالش‌هی حمید شوکت با مصاحبه‌شونده‌ها برقرار نمود تجربه انسانی مضامفی را به خواننده تاریخ معاصر منتقل ساخت که مواد تاریخی بکر و دیدیمی را برای دیگر کارهای پژوهشی تهیه نمود. او مدع فعالیت جریان چپ را از اول ۱۹۲۰ تا ۱۹۹۰ مورد توجه قرار داد، به عبارت دیگر، پس از مصاحبه‌هایی که او هم خود را بدان مطوف داشت دانه و گستره ای از فراز و فرودهای حزب توده ایران را فرا می‌گرفت.از فرهای حمله متفقین به ایران تا فراز رضاشاه، آزادی ملی گروه زندانیان کمونیست که همراه با باقی ایرانی دریند یونددو یعدها به گروه ۵۳تن معروف شدند تا غائله آفرینجان، تروتر شامه و انحلال حزب توده،نقش حزب توده در جریان کودتای ۱۳۳۲، حذف آن از صحنه سیاسی ایران تا حضور آنان در انقلاب اسلامی ایران اختصاص داشت.

تاریخ شفاهی به روایت بی بی سی:
چند سال بعد نگاه پیشتر برکتی بی بی سی انقلاب ایران را از زاویه دید عمده‌ا تکسانی که مغلوب شده بودند در کشک و توس‌های آن حضور داشتند مورد توجه قرار داد. ارشد ا زهاری، علی امینی، شاپور بختیار، زیگیو برزینسکی، ابوالحسن بنی‌صدر، آنتونی پاموسوزدیس ریات،فواد روحانی، ادریش‌راهدی، ویلیام سویلوان، از جمله کسانی بودند که در این برنامه شرکت داشتند.این برنامه که برای نخستین بار به مناسبت هجمن سالگرد انقلاب اسلامی از ۲۲ بهمن ماه ۱۳۶۷ تا ۳۱ اردیبهشت ۶۸ مدت سه ماه و در ۲۸ قسمت در دو مقطع پخش شد به بحث پیرامون نهضت ملی شدن صنعت نفت تا پیروزی انقلاب پرداخت و در برنامه‌ای که سه ماه بعد پخش شد از نهضت مشروطه تا پیروزی انقلاب را مورد توجه قرار داد. برنامه داستان انقلاب راویو بی بی سی،علیرغم زحماتی که در جمع آوری آن متحمل شده بودند، با وجود نکات بلیغ و بکری که به هم راه داشت تا حدی روایت ساده و سطحی از انقلاب ایران بود که خاص مخاطبان عام می‌نمود. برنامه داستان انقلاب مستخرج و مونتاژ شده مطالب اسبق دست‌زبان فامصاحبه بود که باقرعین رئیس اسبق بخش زبان فارسی رادیویی بی بی سی در سفرهای متعددی به فرانسه، آمریکا،سوئیس انجام داد. او با افراد متعددی به گفت‌وگو پرداخت و به همراه بهروز آفاق از توده انبوه این نوارها و گفت‌وگوها برنامه منظم و منسجمی را مونتاژ کرد. در این برنامه با کسانی گفت‌وگو شد که خود بخشی

روایتگری انقلاب

تاریخ دانشگاه هاروارد

تاریخ شفاهی زنان ایران

تاریخ شفاهی چپ

تاریخ شفاهی به روایت بی بی سی

بنیاد تاریخ معاصر ایران

مرکز اسناد انقلاب اسلامی

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر

دفتر تاریخ حوزه هنری

سازمان اسناد رسمی ایران

از تاریخ معاصر ایران را ساخته‌اند و در متن آن نقش داشته‌اند.

در میان همین پروژه‌های تاریخ شفاهی، مؤسسه مطالعات شرقی و آفریقایی لندن در سال‌های پایانی دهه ۹۰سدهٔ به یک ابتکار تازه‌ای زده.این مؤسسه بستر اقتصاد سیاسی ایران از ۱۹۲۱ تا ۱۹۷۹ را مورد توجه قرار داد. دکتر علی اصغر سعیدی که مدیریت این پروژه را برعهده داشت با مشاوره دکتر احمد اشرف، دکتر وحید نوشیروانی، دکتر محمدعلی همایون کائوزیان با الگو فرادادن تاریخ شفاهی هاروارد کوشش کرد که مدیran میانی بخش‌های خصوصی و دولتی عصر پهلوی‌ها را مورد بررسی قرار دهد. این پروژه به چگونگی شکل گیری اصناف، مؤسسات و شرکت‌های بزرگ خصوصی، نام هُن خود را به چگونگی شکل گیری نظام اقتصادی عصر پهلوی‌ها معطوف نمود و عمدتاً به وقایع پس از رضاشاه، تأثیر حوادث جنگ جهانی دوم در اقتصاد ایران، معاملات و داد و ستادهایی که

تاریخ شفاهی

در این ربع قرن اگر چه

نسبتاً پیشرفت قابل

ملاحظه‌ای داشته و حقایق

بی شماری را آشکار ساخته

اما بدون نقصان و نوسان

هم نبوده است

نیروه‌های متفقین با کارگزاران اقتصادی در ایران داشته‌اند مورد تحلیل قرار داد. مؤسسه مطالعات شرقی و آفریقایی که در این طرح از برپیشش آکادمی تأمین مالی می‌شود تا به امروز هفت مدیر اقتصادی ایران ۱۰کبر اقتصاد رئیس انرژی اتمی ایران، پوریس مینا و مستوفی رئیس صنایع پتروشیمی، المونی رئیس کمیسیون بودجه مجلس در دهه ۵۰، دکتر مقدم و حسین مختاری پایه‌گذار چندین کارخانه، علی لاجوردی و حسین زاهدی مدیرعامل مجتمع صنعتی پشه‌پور را که در شکل گیری اقتصاد پس از عنصر رضاشاه نقش عمده ایفا نمودند مورد گفت‌وگو قرار داد.

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر
در ایران یکی از مهم‌ترین و عمیق‌ترین پژوهش‌ها مربوط به مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر وابسته به بنیاد مستضعفان است. مدیریت این پروژه که مصاحبه با یازماندگان نظام عصر پهلوی‌ها را مد نظر قرار داده است از معدود عمرخوبی هستند که به این بخش از تاریخ معاصر مسلط و به ادامه کار ایمان دارند، این طرح در سال‌های اولیه آن توسط صف‌الدین تهرانیان راه‌اندازی شد اما عمده کارها و پیشترین مصاحبه‌ها توسط مرتضی رسولی پوریس گرفته شد. در این مجموعه نزدیک به ۱۳۰ مصاحبه در طول و حوش تاریخ معاصر یعنی از کودتای ۱۲۹۹ تا به انقلاب اسلامی رادر برمی‌گرفت. معدن سنی این مصاحبه‌ها بالاتر از ۷۵ساله‌ها اعلام شده است. از ممتازترین ویژگی‌های این مؤسسه در

<div><div> </div></div>		<div><div> </div></div>
	روایتگری انقلاب	
	تاریخ دانشگاه هاروارد	
	تاریخ شفاهی زنان ایران	
	تاریخ شفاهی چپ	
	تاریخ شفاهی به روایت بی بی سی	
	بنیاد تاریخ معاصر ایران	
	مرکز اسناد انقلاب اسلامی	
	مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر	
	دفتر تاریخ حوزه هنری	
	سازمان اسناد رسمی ایران	

شکل گیری این مصاحبه‌ها این بود که تنها مؤسسه مطالعاتی در ایران است که توانسته مصاحبه‌ها را از منظر نگاه درونی و بی طرف و بی‌پشتینه‌های بحث تعقیب کند و بخش غالب آن را در فصلنامه‌های تاریخ معاصر ایران به چاپ برساند، علیرغم مساجت و جدیت دست‌اندرکاران این طرح، جزئیکی دو مصاحبه، هیچ کدام از این مصاحبه‌ها به صورت کتاب منتشر نشده است و از پنج کتاب منتشر شده جز یک مورد هیچ کدام به صورت خاطرات شفاهی انتشار نیافت.از جمله کارهایی که در فصلنامه تاریخ معاصر ایران به چاپ رسید می‌توان به مصاحبه حسین سالمی،نصرالله خاژنی،لئون میناسیان، دکتر عنایت‌الله رضا، دکتر جواد شیخ الاسلامی و علی اردلان اشاره نمود.

بنیاد تاریخ معاصر ایران

بنیاد تاریخ معاصر ایران قدیمی‌ترین گروهی است که به این کار مبادرت ورزیده و عمده تلاش خود را مصرف کسانی نموده که از فدای بعد از کودتای ۱۳۳۲ قشر روحانی در مخالفت با رژیم شاه نقش ایفا می‌کردند.این بنیاد هیچ کدام از مصاحبه‌های خود را منتشر نساخت و جزئیکی از مصاحبه برانکده در مجله اباده هیچ کتابی این بنیاد با موضوع تاریخ شفاهی منتشر نشد. عبدالمجید معادیحوا «- از اولین وزرای ارشاد پس از انقلاب -مدیریت این بنیاده، سعی داشته است از اوایل دهه چهل تا قبل از انقلاب اسلامی را مد نظر قرار داده و به مجموعه‌هایی همچون جمعیت فدائیان اسلام، حوزه علمیه قم، تویلت داخلی و قدس رضوی و حضرت معصومه و هیأت‌های اسلامی بپردازد.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی

در کنار همین مؤسسات مرکز اسناد انقلاب اسلامی که پیشترین آثار منتشر شده را در این حوزه صورت داد یکی دیگر از مراکزای است که پیرامون تاریخ انقلاب دست به مصاحبه‌های شفاهی زده است. در این مجموعه که توسط سیدحمید روحانی اداره می‌شد، (هم‌اکنون ریاست این مرکز راجوع‌الله حسینیتان برعهده دارد) صدها کار مصاحبه و موضوعاتی همچون واقعه یازده خرداد سال چهل و دو، ۷۰شهریور ۵۷،انقلاب شکوهمنداسلامی و تجد امام توجه شده است، در این مصاحبه‌ها سنی شده عنصر اسلامیت انقلاب، فقاقت، شهادت و رسالت

پیروان امام بنیش از پیش دیده و موثکافی شوز، از جمله این مصاحبه‌ها می‌توان به مصاحبه با محمد محمدی ری شهری، فضل‌الله محلاتی، علی اکبر محمثنی پور، مهدی کزویی، حبیب‌الله عسگرالولادی، میانسعلی عمید زنجانی، محمدمهدی عبدخداایی، محمدصادق تهرانی کرباسچی، طاهر احمدزاده، محسن اراکلی، اسماعیل صالحی مازندرانی و محمدرضا توسلی اشاره نمود، یازده از این مصاحبه‌ها پس از چاپ بخشی از آنها در مجله یازده خرداد به صورت کتاب منتشر شد. از جمله آن خاطرات آیت الله خامنه‌ای، حجت الاسلام فلسفی، حجت‌الاسلام دوانی و برخی از افراد ملی مذهبی است. در دو سال اخیر نیز به طور متوسط سالی ۱۵۰ تا ۲۰۰ کتاب از این مجموعه خاطرات از سوی

این مرکز به بازار کتاب عرضه می‌شود که از فعالیت انبوه این مرکز حکایت می‌کند.

دفتر تاریخ حوزه هنری

دفتر تاریخ ادبیات انقلاب اسلامی وابسته به حوزه هنری که در سال‌های پس از جنگ تحمیلی مسؤلیت خاطرات جنگ را از سوی مهرزادمشان به عهده داشت شائق شد که در سال ۷۲ با پیشنه‌های به حجت الاسلام محمدعلی رز مبادرت به تهیه تاریخ شفاهی انقلاب کند.رویه اشتراک این مجموعه با مرکز اسناد انقلاب اسلامی یکی هم آن بود که عمده کارهای انجام شده از سوی این دفتر مربوط به کسانی بود که در در دهه اخیر مسؤلیت های کلان اداره کشور را به عهده داشتند. محمدزین العابدین و بعدها سیدنخزاده مهران این واحد تا به امروز بیش از ۴۰۰۰ ساعت مصاحبه صورت داده‌اند. کتاب‌های خاطرات جلال‌الدین فارس، مرتضی البروری، علی اکبر محمثنی پور، هادی غفاری، اکبر برانی، احمد احمد و مرتضی باغ از جمله کتاب‌های منتشر شده این دفتر است.

سازمان اسناد رسمی ایران

سازمان اسناد رسمی ایران (کمیجه) که به لحاظ رسمی و از منظر دولت تنها تمولی تاریخ شفاهی و ایران است و به همین منظور نیز تأسیس شده است، تنها سازمانی است که در این مسیر قبلی نداشته است. این سازمان که در نظرم بودجه‌ریزی کشور حتی ردیف بودجه نیز به این کار اختصاص داده، هنوز توانسته هیچگونه فعالیت قابل عرضه به بیرون ارائه دهد. فعالیتاتی که در طی این سال‌ها در این مجموعه درحال شکل گیری است مصاحبه‌های دزبارة تاریخ هنر ایران است که توسط عده‌ای در این سازمان بی گرفته می‌شود.

نتیجه

تاریخ شفاهی در این ربع قرن اگر چه نسبتاً پیشرفت قابل ملاحظه‌ای داشته و حقایق و ششبار را آشکار ساخته است، اما بدون نقصان و نوسان هم نبوده است. این مؤسسات هر کدام در حد فراقه‌و خود گذشته‌ای از این معضل را به چالش گرفته‌اند. در این جامعه آنچه را که در این طرح به عنوان نقصان کار به نظر می‌رسد باور می‌شویم:

۱- در هر سوی این پژوهش‌ها - داخلی و خارجی- هیچ مرکزی برای این مصاحبه‌ها در بخش

گردآوری اطلاعات اقدام نکرده است.
۲- هر کدام از این مؤسسات با تجربیات شخصی و گاه فردی به باآوری خاطرات در این مصاحبه‌ها مبادرت ورزیدند.

۳- در طی این ربع قرن هیچ مرکز با مؤسسه‌ای جمع آوری این پژوهش‌ها اهتمام نداشته است.
۴- در عمده این مراکز در کنار جمع آوری اطلاعات دست به داری تاریخ هم زده‌اند.

۵- هیچ ارتباط ارتباطی بین این سازمان‌ها هم از داخلی و خارجی وجود ندارد.

۶- مؤسسات این پژوهش‌ها عمدتاً نگاه اسنادی و دولتی به این کار مشغول‌اند آن‌گاه پشتوانه این پژوهش‌ها در اروپا و آمریکا غالباً دانشگاهی و مستقل است.

۷- مؤسسات ایرانی این نوع پژوهش‌ها تا به امروز بارها و بارها مرتکب پژوهش‌های موزی و تکراری شده‌اند.

۸- جز چند کار محدود چه در داخل و چه در خارج این مصاحبه‌ها تنها برای ثبت خاطرات شخصی صورت گرفته و در آن کمتر چالش و روابط دینامیک و اصول آکادمیک بین مصاحبه‌کننده و مصاحبه‌شونده دیده می‌شود.

۹- در ایران هیچ کدام از این مؤسسات توانسته

زورم تأسیس کرسی دانشگاهی در این بخش را به شورای عالی انقلاب فرهنگی آشکار سازد.

۱۰- در ایران جز سازمان اسناد رسمی هیچ بودجه تفکیکی به این حوزه اختصاص داده نشده است.

^[1] شماره ۱۶۶، شنبه ۱۸ خرداد ۱۳۸۲

... آیا کسی که چنین روشن از سوی پروردگار خویش دارد و گواهی از وی نیز آرد بی اوست، و پیش از او کتاب موسی (تورات) - که را ضما و رحمتی بوده - نیز گواه اوست، یا کسی که چنین دلایل روشنی ندارد بکسان است؟! ایشان [که این گواهان را می‌پذیرند] هستند که به آن - قرآن - ایمان می‌آورند...

پس دور بداره آن آ- قرآن -ا در هیچ تردیدی مباین که حتی اوست از سوی پروردگارت ولی بیشتر مردم آن را با باور تعارف و به آن نمی‌گروند. قرآن کریم، سوره خود (۸۸) بخشی از آیه ۷۷

دود قامت، [ارزش] مرکب عالمان و خون شهیدان با یکدیگر مستبد می‌شود و مرکب عالمان وونی پیش از خون شهیدان می‌یابد.
رسول (کر پاجی) گزیده میراث الحکمه، حدیث ۱۹۵۰۱۹۵۰
کذک عصف در ترجمه، به نقل از: لائز الشئور

نمایشگاه

نرد

۱. یکی از نویسندگان می‌گفت، مرا کسی به عنوان رمان‌نویس نمی‌شناسد و اگر اثری در این زمینه از من منتشر شود فروش نخواهد داشت. اما داستانی بلند که نه به نام خودم بلکه با یک نام زبانه به ناشر برده‌ام، به چاپ سوم رسیده است.

نتیجه ۱: نوشته خوب، خوب است به شرط آن که نویسنده اش را نشناسیم یا از قبل، او را نویسنده خوب بدانیم.

۲. نویسندگانی داریم که دهها و صدها داستان خارجی و با ناهنجاری ساختگی یا حقیقی خارجی به صورت پاروئی در نشریات یا به صورت کتاب نوشته‌اند که برخی از آنها از آثار مورد استقبال و پر فروش آند بایوده‌اند.

نتیجه ۲: م‌غ همسایه ما غاز است و غاز خانه ما می‌غ.

۳. یکی از شاعران صاحب‌نام امروز تعریف کرده بود که زمانی هر چه شعرم را برای نشریه‌ای می‌فرستادم چاپ نمی‌کرد تا آن که یک بار به نام شاعری مشهور فرستادم و چاپ شد. بلافاصله خود را به دفتر مجله رساندم و ماجرا را گفتفم و گلایه کردم که چرا در قضاوت دربار شعر، نام شاعری مشهور این قدر مهم است و ویژگی خود اثر، این قدر کم اهمیت.

نتیجه ۳: ببین چه می‌گوید. ببین که می‌گوید.

۴. یکی از هم سن و سالان من که ده سال پیش ۳۵ سال داشت، زمانی تعریف می‌کرد که روزی در مجلسی حضور داشتم و شنیدم که یکی از اهل قلم در فضایی من داد سخن داد و در ضمن گفته‌های خود به دیگران توصیه کرد که قدر این افراد را بدانید زیرا که هشتاد سال عمر خود را بر سر تحقیق گذاشته‌اند و چشم و گوش و سلامت خود را در این راه از دست داده‌اند و فردا که از میان ما برونروند، مثل آنها را نخواهیم یافت. بعدها هم در یکی از کتابهایش با الفاظی تمجیدآمیز از من یاد کرده بود.

و افزود در آن مجلس، دوستی که مرا می‌شناخت و پهلوی من نشسته بود گفت که چرا خود را معرفی نمی‌کنی؟ گفتفم، می‌خواهی همه حرفهایش را پس بگیرد؟

نتیجه ۴: چه کسی گفته، بزرگی به عقل است نه به سال، و اگر کدک دانا پیر است و پیر نادان کودک؟

۵. در داوریه‌ای فرهنگی، هستند بعضی داوران که اول از این می‌پرسند که پدیده آورنده، چه کسی است و چه مرام و مسلک و نگاه‌های دارد، آن‌گاه تصمیم می‌گیرند که چه امتیازی به اثر بدهند.

نتیجه ۵: حق با افراد شناخته می‌شود نه افراد با حق.

۶. قرار بود است که تا جلد آخر یک مجموعه منتشر نشود، مورد دآوری کتاب سال قرار بگیرد. اما دیده‌ایم که جلد یا جلد‌های نخست برخی مجموعه‌های ده‌جلدیی کتاب سال شده‌اند.

نتیجه ۶: همه در برابر قانون برابرند.

۷. شاید شما هم دیده‌اید کسانی را که مدعی‌اند کتابهای تاریخی یا مهم را در رازهایشان حل کرده‌اند و در به در دنبال کسی یا مرکزی می‌گردند که کتاب آنها را مطالعه کند، اگر کتابی دارد بگوید و اگر ندارد، کاری کند که این موضوع به خارج منتقل شود و اختفاری برای ایران و ایرانی بیافریند. اما اغلب، سر آنها به دیوار تابوری، تسمخر یا بی‌احتشایی می‌خورد.

نتیجه ۷: هنر نزد غیر ایرانیان است و بس.

۸. در تقدا و معرفی‌های ادبی و هنری که جاده فوق و سلیقه و تعبیر و تفسیر فراخ است، به وفور می‌بینیم که ویژگیهای اثر یک چهره نامدار، به نقل به قول می‌شود و چندین توجیه و تحسین می‌یابد و به عکس...

نتیجه ۸: گرم تو هر دهی چون غسل بیاشامم - به شرط آن که به دست رقیب نسپاری.

هر چه آن خسرو کند شیرین کند.

شعر من و مرگ فراق، عیب بزرگان - این هر سه ماست است که آوازه ندارد.

نتیجه کلی: شناخت درد، نیمی از درمان است.

هشتاد درصد موفقیت نمایشگاه کتاب وابسته به

فروشنده کتاب است

با سیداحمد رضوی مدیر فروش نشر آفاق

کتاب مذهبی و بسترسازی پخش

ز یاد نیستند و با کتاب چندان آشنایی ندارند، همانند یک راهنمای ویژه و نمایشگاه تقاضی به آنها توضیح دهد و تیخر لازم را در ارائه اطلاعات به دیگران داشته باشد، هشتاد درصد موفقیت یک نمایشگاه کتاب تضمین شده است.

این که کتابها، حتی در یک موضوع، از نظر عنوان و محتوا تفکیک شده باشند و از سردرگمی و اتلاف وقت مراجعان بکاهد، یکی دیگر از عوامل موفقیت یک نمایشگاه است.

البته به جای مدعی عناوین، اگر کتابهایی باشند که صفا و خلاصه چندین کتاب را در نظر عنوان و محتوا تفکیک شده باشند و از سردرگمی و اتلاف وقت مراجعان بکاهد، یکی دیگر از عوامل موفقیت یک نمایشگاه است.

البته به جای مدعی عناوین، اگر کتابهایی باشند که صفا و خلاصه چندین کتاب را در

نظر عنوان و محتوا تفکیک شده باشند و از سردرگمی و اتلاف وقت مراجعان بکاهد، یکی دیگر از عوامل موفقیت یک نمایشگاه است.

البته به جای مدعی عناوین، اگر کتابهایی باشند که صفا و خلاصه چندین کتاب را در

نظر عنوان و محتوا تفکیک شده باشند و از سردرگمی و اتلاف وقت مراجعان بکاهد، یکی دیگر از عوامل موفقیت یک نمایشگاه است.

البته به جای مدعی عناوین، اگر کتابهایی باشند که صفا و خلاصه چندین کتاب را در

نظر عنوان و محتوا تفکیک شده باشند و از سردرگمی و اتلاف وقت مراجعان بکاهد، یکی دیگر از عوامل موفقیت یک نمایشگاه است.

البته به جای مدعی عناوین، اگر کتابهایی باشند که صفا و خلاصه چندین کتاب را در

نظر عنوان و محتوا تفکیک شده باشند و از سردرگمی و اتلاف وقت مراجعان بکاهد، یکی دیگر از عوامل موفقیت یک نمایشگاه است.

البته به جای مدعی عناوین، اگر کتابهایی باشند که صفا و خلاصه چندین کتاب را در

نظر عنوان و محتوا تفکیک شده باشند و از سردرگمی و اتلاف وقت مراجعان بکاهد، یکی دیگر از عوامل موفقیت یک نمایشگاه است.

البته به جای مدعی عناوین، اگر کتابهایی باشند که صفا و خلاصه چندین کتاب را در

نظر عنوان و محتوا تفکیک شده باشند و از سردرگمی و اتلاف وقت مراجعان بکاهد، یکی دیگر از عوامل موفقیت یک نمایشگاه است.

البته به جای مدعی عناوین، اگر کتابهایی باشند که صفا و خلاصه چندین کتاب را در

اامسال در نمایشگاه به مناسبت نیمه شعبان، ۲۰ میلیون تومان فروش داشتیم. این نشان می‌دهد که کشش لازم برای خرید کتاب در میان مردم وجود دارد و فرهنگ کتابخوانی و گرایش به کتابهای خوب مذهبی در جامعه هست. باید از این فرهنگ موجود در جامعه، در بسترسازی برای رساندن کتاب به مخاطب، خارج از عرف توزیع و پخش، بهره برد.

شما چه بسترهایی را برای رساندن کتاب به مخاطب - خارج از عرف پخش، تجربه کرده‌اید؟

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

روستا و یادگان نمایشگاه داشته‌ایم. در واقع،

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

نمونه‌ای از کتابهایمان را به برخی مدارس عرضه کرده‌ایم و آنها خودبازی خرید این کتابها به ما مراجعه می‌کنند. تجربیات نمایشگاهی ما هم متنوع و موفق بوده است. ما در مدرسه، دانشگاه، شرکت، کارخانه و حتی

سید احمد رضوی

همه یابودنی که دارد، موجود خطرناکی نیز هست. هر یابوای ممکن است در شمارگان بالا تکثیر و تکرار شود. توهم و توقع خواننده نیز این است که هر چه چاپ می شود درست است. بنابراین جمع کردن یک کتاب یا مجور یا اصلاح یک خطا محور یک دروغ که در میان مخاطبان نادیده گذرش یافته اگر غیرممکن نباشد، بسیار دشوار است.

تصور کنید کودکی را که در خانه نشسته است و پاپراس برای او روزنامه فرفشی کتابی را می خورد به خانه می آورد این کتاب هم از نظر نظر و نگارش و هم از نظر تصویر، الگوری این کودک خواهد شد.

با در نظر بگیرد کتابهای کمک درسی را که کسی هم بر آن نظارت نمی کند.

می داند که هر یک اشتباه علمی در این کتابها چه ضررهایی - که چیران پذیرد - به بار خواهد آورد؟ یا نگاه برخی به کودک این است که او بچه است و ساده است و نمی فهمد. بنابراین هر چیز ساده و سسلی را به نام ادبیات کودک چاپ می کنند.

اما از سویی اشتباه نوشتن اشتباه خواندن و اشتباه آموختن زیانهایی که چیران ناپذیر دارد، از دیگر سو اگر بحث نظارت پیش بیاید خطر مینوی و اصمال سلیقه و آفتهای دیگر آن پیش می آید.

مسئلات مالی و اقتصادی نشر هم جای خود دارد. متأسفانه گاه یک نشر خوب مجبور است سرمایه خود را از دست بدهد و ضرر کند اما گرفتار ایندال نشود.

یک مشکل دیگر هم رواج موج پاره کننده سرده‌های ضعیف و بی پایه و اساس در بسیاری از مجالس مذهبی و در زبان مدامان است. این بحث با بحث می شود که سطح سلیقه مردم نسبت به شعر مذهبی پایین نیاید و دیگر کسی - حتی از گویندگان و خوانندگان مذهبی - در فکر تهیه شعر عریض و منطلقه بوده‌اند. از روشندان مذهبی نباید این کیفیت‌های ارزشمند هنری و ادبی به جای چندین چاپ مکرر، خاک بخورد.

خود شما به عنوان یک ناشر چه جاهایی در رفع این مشکلات برداشته اید؟
ما اولاً با مؤلف در تعامل هستیم و دیدگاههای خودمان را به او منتقل می کنیم و کار سطحی و کارشناسی نشده، نه می پذیریم و نه چاپ می کنیم.

خود من تا کتابی را نخوانم، آن را در فهرست کتابهای مناسب وارد نمی کنم و دست به توصیه آن نمی زدم.

در کار با ناشران دیگر هم که به نحوی کتابهای آنها را توصیه می‌کنم یا می فرستم وضع به همین منوال است. ما فقط کتاب را به نویسنده و ناشر منتقل می کنیم. آنها هم ناگزیرند که در چاپهای بعد، تغییرات لازم را بدهند و در راستای اصلاح و بهبود دید کتاب حرکت کنند.

سعی ما نیز این است که با ترجمه، تألیف و تصحیح آثار ارزشمند - اعم از شعر و نثر - و ارتقای کیفیت در ظاهر و محتوا، بتوانیم گامی در راه فرهنگسازی و بالا بردن سطح توقع مردم داشته باشیم.

به نظر شما بهتر نیست که ناشران مذهبی اصلاحی راه اندازی کنند؟

ناشران مذهبی نگاههای دیدگاههای متفاوت دارند و عملکرد آنها یکسان نیست. اگر بخواهند در بخش، کار مشترک انجام دهند، باید در تولید هماهنگی داشته باشند. وحدت فکر است که وحدت تولید و وحدت توزیع را می سازد. اگر یک بخش مشترک ک ناشران مذهبی ایجاد شود، ناشری هم که اوصیه جمعی چاپ می کند، توقع دارد که کتابهای او هم در کتاب

بقیه آثار خوب مذهبی عرضه شود و به فروش برسد.

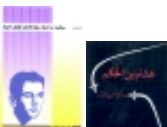
اخلاقیات حرفه‌ای نیز مسئله دیگر است. متأسفانه برخی از ناشران مذهبی - حتی ناشران خارجی - از نظر قول و قرار و مسائل مالی و خوش حسابی و کیفیت کار، فائده ویز کجایی هستند که مذهب توصیه و تأکید می کند.

به هر حال باید بینیم هدف ما چیست. آیا

می خواهیم جامعه را بسازیم یا...

چرا از روشهای معمول بخش و تحویل کتاب به یکی - دو بخش خوب و معروف بهره نمی گیرید؟

ما از آغاز در اندیشه بهره گیری از سامانه‌های مرسوم بخش بوده‌ایم و آنها نیز یکی از بنسرت‌های ارتباطی ما با مخاطب هستند اما در عمل دیده‌ایم که بخش‌ها فرمول و ضوابط و چارچوبهای خود را دارند و گاه با کتاب همانند یک کالای تجاری برخورد می کنند و برای آنها پیش از آن که ارتقای سطح سلیقه جامعه مطرح باشد، میزان فروش براساس سلیقه پیشین مطرح است. مثلاً ما کتابی را تصحیح/اصلاح/ غلط گیری کرده و با کار

از نظر مالی هم کتاب مناسب را یا ۳۰ درصد تخفیف، به خریدار می فرستم.

فکر می‌کنید علت قابل توجه نبودن کتابخوانی در کشور ما چیست؟

وقتی جاذبه‌های هنری رسانه‌های دیگر - مثل تلویزیون و رانله - بیشتر باشد، طبیعی است که مردم به سوی آنها کشیده شوند. اگر در نمایشگاه‌های لوح ششرو و نوار ضبط برای یک موضوع باشد و کتاب هم باشد، فروش لوح فشرده بیشتر خواهد بود. وقتی کتابهای ما فاقد ویژگی جاذبه هنری باشد، نباید توقع داشته باشیم که مخاطب عادی، رسانه‌های برجانه‌تر را بگذارد و به کتاب تمایل پیدا کند.

موفقیت ناشر در صداقت دوستی، حسن ارتباط و ایجاد اعتماد است

کیفی زیادی در متن و شکل به چاپ رسانده‌ایم

اما نسخه دیگری از همان کتاب به صورت برغلف و با قیمت کمتر در بازار موجود است. بخش ترجیح می‌دهد که آن نسخه مرسوم را تحویل بگیرد تا کار خوب و مناسب را حتی گاه کتابفروش به جای خریدار تصمیم می‌گیرد و کتابها را با سلیقه خود گزینش می‌کند و در معرض دید خریدار می‌گذارد. به هر حال وقتی خرهمزه و لعل یا یک نگاه ارزایی می‌شود، باید به فکر راههای دیگر بود.

پس کتابهای خود را با چه روش یا روشهایی می‌فروشید؟ طاهر! برخی از آنها به چاپهای متعدد - تا بیست و چند چاپ - هم رسیده‌اند.

عمده فروش ما به طور مستقیم و توسط خود ما صورت می‌گیرد. ما ۳۷ سال سابقه داریم و توانسته‌ایم ارتباطات مختلفی را با مردم، مراکز گوناگون و مخاطبان خود برقرار کنیم.

فروش مستقیم به صورت عمده و تکفروشی، برگزاری نمایشگاه، شرکت در نمایشگاه و عرضه کتاب در مراکز و مکانهای گوناگون از دیگر بنسرت‌های فروش ماست. ارتباطهایی که داریم وسوای فعالیت‌هایمان نیز

بقیه آثار خوب مذهبی عرضه شود و به فروش برسد. نمی‌اندیشیم: ممکن است کتاب ناشری دیگر را برای مراجع مناسب بدانیم و به او توصیه کنیم

توانسته است مشتریان ما را حفظ کند و آنها نیز تبلیغ خوبی برای ما باشند.

امروزه توان ما برای بخش آثار خودمان یا کتابهای ناشران دیگر از بخش‌های بیشتر است و بیش از آنها برخورد مخاطبان خود تسلط داریم.

آیا با ناشران خوب مذهبی و غیرمذهبی هم ارتباط دارید؟

بله. حتی گاه شده است که کتابی را از ناشری تحویل بگیریم و کاری کنیم که او در کمتر از یک ماه آن را به چاپ سوم برساند.

ما کتابهای خوب ناشران دیگر را نیز می‌گیریم و آنها را برای فروش عرضه می‌کنیم.

گاه شده است که فروش ما از ناشر بیشتر بوده است. ضمن این که راهضای مردم به سوی کتابهای خوب ناشران دیگر هم هستیم و به ناشران هم در صورت لزوم کمک فکری می‌دهیم که کیفیت کار نشر و نگارش را بالا ببرند. ما کمک به فروش کتابهای خوب را کاری در حد واجب کتابی می‌دانیم.

از نظر مالی هم کتاب مناسب را یا ۳۰ درصد تخفیف، به خریدار می فرستم. فکر می‌کنید علت قابل توجه نبودن کتابخوانی در کشور ما چیست؟

وقتی جاذبه‌های هنری رسانه‌های دیگر - مثل تلویزیون و رانله - بیشتر باشد، طبیعی است که مردم به سوی آنها کشیده شوند. اگر در نمایشگاه‌های لوح ششرو و نوار ضبط برای یک موضوع باشد و کتاب هم باشد، فروش لوح فشرده بیشتر خواهد بود. وقتی کتابهای ما فاقد ویژگی جاذبه هنری باشد، نباید توقع داشته باشیم که مخاطب عادی، رسانه‌های برجانه‌تر را بگذارد و به کتاب تمایل پیدا کند.

مقداری هم راحت طلبی باب شده است. مثلاً بعضی کتابها در انتها پرسش می‌دهند و به کار مسابقات کتابخوانی می‌آیند. برخی از خریداران و برگزارکنندگان این مسابقات توقع دارند که حتماً باید و پاسخ را هم از ناشر دریافت کنند. آنها حتی زحمت یک بار مطالعه و حتی گرفتن اشکال از کتاب را به خود نمی‌دهند.

هر کتابی سؤال داشت که خوب نیست؛ ممکن است اشکالهایی هم داشته باشد.

این گونه که در دفتر کار شما دیده می‌شود، **فناپذایی مذهبی غیر کتاب** - مانند نوار، کارت، صنایع دستی و از این قبیل - هم دارید؟ تولید و بخش آنها را هم در راستای پیامرسانیهایی خود می‌دانیم. ضمن آن که به گونه‌ای حمایت مالی از تولیدکنندگان آنها هم هست. البته همه آنها از مسیر گزینشهای ما می‌گذرد و مثلاً تا خود من نواری را گوش ندهم و مناسب تشخیص ندهم، برای خرید و فروش آن اقدام نمی‌کنم.

نشر آفاق در آینده‌ای نزدیک طرح اشرفک از طریق فلتن و انجیل را به اجرا درخواهد آورد. سیداحمد رضوی در پاسخ به این که، آیا هزینه پست را از خریدار می‌گیرید؟ می‌گوید:

خیر. ما هدفمان تحفیقی را که قرار است به بخش بدیم - شاید هم کمتر - صرف هزینه پستی می‌کنیم. البته باید برای کتابهای ارزاقیت، هزینه پست شاید حتی بیش از قیمت کتاب هم باشد اما اگر در مجموع، کتابهای ارزاقیت و گرافیکیت را معدل بگیریم و مجموع هزینه پست و مقدار تخفیف به خاطر بخش را حساب کنید به سودناشر خواهد بود.

تازه‌های دنیای دین

توسنده: **مهندس** **ک** **گاندی** **K. Mohandas Gandhi**
صحنه ناشر: **Berkeley Hills Books**
زبان به ۲۰۰۴ ه.پ.

۱۷۲۰ دلار
در دوران زندگانی گاندی تضاد پرور و اختلافها میان هندوها و مسلمانان هند، مسئله‌ای شد که نگارنی بسیارش سراسر زندگی گاندی را تحت تأثیر قرار داد

به همان اندازه که شماره عمر گرانهایش چاشنی برای نمایاندن سیاست عدم خشونت و مبارزه ستی بود.

روشهایی بیان زندگی گاندی، زمانی که کشور هند به تجزیه نزدیک می‌شد، تهنه‌ای بود و عزم راسخش را ایجاد سرین مشترک، مورد بحث متقدان قرار گرفت. این کتاب مضامین تحکرات و آئینیه‌های گاندی را در قالب پیدایش نوعی وحدت و یکپارچگی میان مسلمانان و هندوها منعکس می‌کند و با بهره‌گیری از افکار و طرح‌های گاندی منظری ارزشمند برای ایجاد صلح بین ادیان نشان می‌دهد.

منبع: **www.Amazon.com**

Religion and Magic in Ancient Egypt مذهب و جادو در مصر باستان

توسنده‌گان: **روزالی ا** **دیوید** **و** **اروزالی دیوید**
صحنه ناشر: **Rosalie A. Davi, A. Rosalie David**
تاریخ به ۲۰۰۴ ه.پ.

۱۵ دلار
این اثر دو رهنمایی تاریخی از نخستین دوران میلادی مصریان در منطقه لیل ۵۰۰۰ سال قبل از

این اثر دو رهنمایی تاریخی از نخستین دوران میلادی مصریان در منطقه لیل ۵۰۰۰ سال قبل از (قرن چهارم پس از میلاد) نشان می‌دهد و نیز به بررسی و مطالعه باروها و اعتقادات کهن و تمدن خارق العاده مصر باستان می‌پردازد.
مطالعات توسنده در این زمینه نشان می‌دهد که تمامی ابعاد جامعه کهن مصر از آموزش و قوانین گرفته تا پزشکی و باورهای مربوط به تولد و مرگ، همگی تحت نفوذ سحر، آیینهای مذهبی و اعتقاد به نیروهای آسمانی، خورشید و رود نیل است. قسمت دیگر کتاب به ترجمه و پیچیده و مسحورکننده خدایان متعدد، آیین پرستش حیوانات مقدس، کاهنان و فیسگوایان، معابد، تشریفات عبادی و زندگی پس از مرگ اختصاص یافته است. و در انتها واژه‌نامه‌ای حاوی اسامی فراوانه فرهنگشان و خدایان و ترجمه‌های جدیدی از آثار مکتوب مصریان می‌آید.

منبع: **www Barnes Noble.com**

کتاب

کدازده‌های غزل

دام تو بر زبان من آمده زبانه شد
سلی کدازده‌های خورشان روانه شد
گفتم به خاک، نام تو را ده جانگلی سرود
گفتم به نام تو را ده عاشقانه شد
گفتم به یاد نام تو را ده گشت گردباد
گفتم به رود نام تو را ده بیکرانه شد
گفتم به راه نام تو را ده رفت و رفت و رفت
گفتم به لحظه نام تو را ده جاودانه شد.

گفتم به لحظه نام تو را، جاودانه شد؛ سرود قربان و لیلی؛ چاپ اول؛ قطع وزغی؛ ۱۶۰ صفحه؛ ۱۰۰۰ نسخه؛ نشر آفاق، تهران؛ ۱۳۸۲ ه.پ.؛ ۸۰ تومان

این کتاب مجموعه هفتاد غزل از یک شاعر است که همه حال و هوای گیجانه‌ای دارند. سروده‌ها سخن یک انسان جوانی کمال‌اند که مشغول بامشغولان از کمال و زیبایی مطلق باطنش کمال و زیبایی مطلق‌اند؛ «امروزه خاک و افلاک، چیزی فراز او ادراک»

یکی از بیشترین مضامین این سروده‌ها انتظار است؛ «خبر، رسیدار گرفته، ز مسیگر کرده‌ای ای وایسین سیده که تأخیر کرده‌ای بزم مردانه‌امی تو تمام در خنجا از زیستن تیار میر سیر کرده‌ای.» نمونه‌هایی از مولویه‌ها و مرثیه‌ها را نیز در قالب غزل در این مجموعه می‌توان دید.

کتابخانه شماره ۱۶۶ شنبه ۱۸ خرداد ۱۳۸۲ **۱۹**

خاطره از نام‌آوران تاریخ ایران منتشر شده که هر کدام دهها نقد، مصاحبه و گفت‌وگو را به همراه آورده است، اینجین است کتاب «جام شکسته» از حبیب‌الله مهدی که در روزهای نخست انقلاب بست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به او تعارف شد در سال‌های پس از آن عهد تا به کار تاریخ واداشت و بیست سالی مدیات بنیاد تاریخ معاصر را به عهده داشت.

کتاب حاضر براینده است از روزهای نخست شکل‌گیری نهضت اسلامی تا سال‌های میانی آن و نقشی که خود نویسنده در شکل‌گیری آن ایفا نموده است. در این کتاب نویسنده به بازمانی خاطرات خود پیرامون بازدم خرداد سال ۱۳۲۲، هم‌زمان و بنیاد ایشان و وقایعی که منتهی به جریان جنبش سلسلحانه در دهه پنجاه و مسجد حبیبیه ارشاد و نقش دکتر شریعتی در آن برچسب است. متن مصاحبه زیر پیرامون کتاب جام شکسته بلند نخست خاطرات وی صورت گرفته که از سوی مرکز اسناد انقلاب اسلامی به بازار عرضه شده است.

خاطره‌نویسی در ایران در طی نیم قرن اخیر هر از چندگاهی سیر صعودی یافته و این مفاسد در این نیم قرن هر دهه سرعت جمع‌آوری اطلاعات و داده‌های تاریخی را ساده‌تر و پربارتر می‌سازد به نحوی که در وقایع و رخداد‌های مهم در فاصلهٔ این پنجاه سال از بازگویی نشن‌های اول و دوم به شدت احساس هشتم و نهم هم دست یافته‌ام و این مهم ما را به اشرف در زوایای دورتری باری رسانده است، اینکه چرا چنین بازگویی در ده ساله اخیر این چنین رشد محسوسی داشته است شاید به واسطه توسعه و سرعت اطلاعات و فناوری مربوط به این حوزه از علوم انسانی بوده است و اگر خطا نکرده باشیم در همین دوره دسال اخیر بیش از ۵۰ مصاحبه‌خواه که در روزهای نخست انقلاب بست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به او تعارف شد در سال‌های پس از آن عهد تا به کار تاریخ واداشت و بیست سالی مدیات بنیاد تاریخ معاصر را به عهده داشت. کتاب حاضر براینده است از روزهای نخست شکل‌گیری نهضت اسلامی تا سال‌های میانی آن و نقشی که خود نویسنده در شکل‌گیری آن ایفا نموده است. در این کتاب نویسنده به بازمانی خاطرات خود پیرامون بازدم خرداد سال ۱۳۲۲، هم‌زمان و بنیاد ایشان و وقایعی که منتهی به جریان جنبش سلسلحانه در دهه پنجاه و مسجد حبیبیه ارشاد و نقش دکتر شریعتی در آن برچسب است. متن مصاحبه زیر پیرامون کتاب جام شکسته بلند نخست خاطرات وی صورت گرفته که از سوی مرکز اسناد انقلاب اسلامی به بازار عرضه شده است.

گفت وگي با عبدالمجيد معاديخواه

جام شکسته از نزدیک

نمی‌کنم، اما بازگان که همه قضایای گذشته را قاعدتاً دیده، چشمو فراموش کرده که چه املا تجید امام، موضوعی اش درگیری با آمریکا بود! یکی از اساتذی که اساساً در خاطرات روحانیون و کسانیکه دست‌اندرکار انقلاب بوده‌اند، یعنی جریان حاکم امروز) این است که وقتی خاطرم می‌گویند گروه‌های دیگر را خیلی محرو می‌کنند، اگر کسی ابتدا به تاریخ معاصر نباشد، چندان اشکالی ندارد؛ ولی یک روحانی مثل شما که بیست سال مدیر بنیاد تاریخ معاصر است، باید به نظر می‌رسد که چنین کاری را نکنند، من کتاب شما را که مطالعه کردم فکر کردم ۷۵ درصد به این بخش یعنی نقش روحانیت در انقلاب پرداخته، ۲۵ درصد مربوط به گروه‌هایی بود که در انقلاب مربوط می‌شد. خودتان چه ازوای این کار دارید؟

خاطرات من اگر همین نسبت باشد این انتقاد به من وارد است و شما درست می‌گویید اما وقتی رسیدم به فضای سال ۵۰ من فقط فشار حرکت‌های مسلحانه عوض کرد، با وقتی به قضیه دکتر شریعتی رسیدم، آنچه که در خاطرم بوده از نظر دکتر شریعتی، اوردام، اما تصور من این است که از سال ۲۲ که من خاطرات خود را به آن اختصاص دادم، مبارزه اینکه شروع شد که در یک فضای ضد درصدا ساکت- تمام حرکت‌های گذشته به بن‌بست رسیده بودند، هیچ چیزی را حداقل ما نمی‌دیدیم که نشان از حضور یک جریان مخالفی در صحنه باشد؛ در چنین فضایی مدعی از قم بلند شد و یک حرکتی را با یک قلمرو و دامنه خیلی گسترده‌ای در داخل ایران به وجود آورد تا سال ۲۲. از سال ۲۲ تا ۵۰ شاهدی بودی سکت حتمی که امام در نجف بودند، این دوره سکت حتمی نبود، بعد از قضیه ترور حسعلی منصوره به تاج بود، رسید، اما ما نوعی سکت راه راه پدوم آبریم تا سال ۵۰ که یک مرتبه موج حرکت‌های مسلحانه فضای دیگری راه به وجود می‌آورد و بعدش مقطع حبیبیه ارشاد و دکتر شریعتی می‌رسد و زمانی که ایشان در صحنه هستند، سال ۲۲ تا ۲۴ و ۲۵ بلکه تا سال ۵۰، جریان‌های دیگر و تأسیس‌ها، شناخت.

نهضت آزادی من سهم نداشت؟

نهضت آزادی را روشنم که قبل از اینکه حرکت از قم شروع شود، مجموعه نهضت آزادی قادر به ایجاد موجی در سراسر کشور نبودند، یعنی هر که از اتصال حرکت با جریان انقلاب به یک نوبت می‌کشیدند طاقانی قبل از آنکه این فضا به وجود آید، بعد از این فضا، دستانتاش از زمین تا آسمان فرقی که آمد، همین یک چیز دشواری برای نسل امروز است که، این فضا و دلیل بنده معتقدم که داستان حرکتی که من شروع کردم و در نجف بودند، یعنی نگاه طرأرازمی مبارزه به حرکت بر داشته شد. یعنی نگاه طرأرازمی مبارزه به آنها همانی بود که به کل نهضت و مبارزه بود. قسمت گروه‌های مسلح هم که هر رسم نقشتان را در عوض کردن فضا، در حدی که در خاطرم بود، بیان کردم ولی واقعیت اینکه اینجا با آهنگ مسافره یک نهضت وارد جریان شدند.

با حامد الگار می‌گوید، امام تا قبل از ایران جنب مشکلی، با آمریکا نداشته است و سلاحت تأثیریک عده جوان ناگهان مخالف آمریکا شد، این از بازگان بعد بود. هیچ کسی مانند مهندس بازگان امام را نمی‌شناخت و وقتی یک هجرتین کتابی را اشاره می‌کند، کسی که گفت آننگیز است. من در خاطرات خودم، هر آنگاه که نیاز بود که به مواردی اشاره کنم من تا این‌انها تمام رفیع شدم، به آن وارد شدم برای من این خاطره عیناً سخی است که در دادگاه امیر انتظام بیان کردم و در واقع من در خاطرم یک قضایای اولیه‌ام که یک مرتبه امام فاز مبارزه را از دیگری به شاه، به درگیری با آمریکا کشانده و بعد از آن تجید امام پیش آمد و سپس خیلی مسائل دیگر، این می‌انتخاب چیزی را در یاد من زنده کرد که شخصی مثل بازگان این واقعیت به این روشنی را نمی‌بیند، آن وقت به اصلاح یک پروتی در اینجا باشد، نکته دیگری را که باید اضافه کنم که در این خاطرات بی تأثیر هم نبود، این است که من یک علیرخواستی به امیر انتظام به‌هکام و آن علیرخواستی را در یک فرصتی انجام داده‌ام داستان به این شکل بود که در روزی از زندان اوین به مناسبت گفت‌وگو با گروه فرهنگی امیر انتظام در زندان اوین مواجه شدم، در آن بازجویی با یک شرایط بسیار بد بود، در یک چالش کلاه‌کنده‌ای می‌آمدم، خست و متکوب شده بودم، گروهک فرانس‌ی‌ها این طور دستور داشتند که در بازجویی‌ها هیچ نکته‌ای در بازجویی‌ها اشاره نکنند و بازجویان ما شدیداً با مشکل برخورد کرده بودند.

من چهل روز از نماز مغرب تا نماز صبح با آنها گفت و گو کردم، در یکی از آن شب‌ها در نزدیک سلول یکی از آنها با امیر انتظام مواجه شدم، ایشان با من برخورد خوبی نکردند، بنده هم مثقالاً با ایشان در تنهی کردم که به نظر کار فلفظی بود، اما ایشان در خاطرات خودشان نکاتی را منوجه بنده کردند که به نظرم مسافانه نیست اما این را مردود نمی‌دانم که فضای گفت‌وگوی ما بسیار تند بود و قطعاً من هم تنه‌های خودم.

اگر مایل باشید برمی‌گردم به آن نکته‌ای که، پیرامون آقای بازگان در کتابتان اشاره کردید، به نظر می‌رسد که نقل دادگاه، امیر انتظام بیشتر یک قضیه حساب شخصی بود تا تاریخ نویسی، آیا این ازوای ما می‌باید؟

در اینجا یک فرصتی فراهم شد تا من دادگاه را از این نظر توضیح بدهم که حضور من در دادگاه به عنوان مشکلی با امیر انتظام نبود، حضور من در آنجا به عنوان شاهد بود، برای اینکه مهندس بازگان در دادگاه امیر انتظام، شهادتی به نفع ایشان دادند که خوب طبعاً کار تبلیغاتی بود، من در موقع بازآمان تعصبی که نسبت به انقلاب داشتم در برابر کار تبلیغاتی ایشان، یک کار تبلیغاتی دیگر کردم، به‌عنوان شاهد، نقضای صحبت کردم و در واقع حرف من بود که بازگان با همه ویژگی‌های مثبتشان، می‌توانند کار سیاسی هم بکنند و نمونه‌هایی هم آوردم که یکی‌اشی مربوط می‌شد به قضیه رابطه امام با آمریکا که ایشان معتقد بودند که امام آدمی است که اصلاً با آمریکا کاری ندارد و وقتی وارد ایران شد تحت تأثیر جوان‌ها موضع خودش را عوض کردند، من گفتنم اگر یک جوانی این حرف را بزند، من خیلی متعجب

اینکه نشان داده شود کجا این نوع کرنش را به کار بردام!

عباس امیر انتظام و بخشی که به محاکمات ایشان پرداختید و مواجه‌ای که با مهندس بازگان داشتید، بیبنید اینجا وقایعی هست که از خاطره گذشته به مناسبت یک بحث دیگری پیش آمده که متعلق به بعد از انقلاب است، فضای آن روزی که در یک اختلافی فریاد امام در این جامعه بلند شد و بازتابی که مطین این فریاد در جامعه آن روز داشته است را بازگو می‌کند. من کوشش کردم برای کسانی که آن روز را مشاهده کرده‌اند از خاطره خودم روایت کنم، در این قسمت که صحبت از لایحه‌ای است که اجماع نخبگان آن روز، این لایحه را نوعی کاپیتولاسیون تلقی می‌کردند، این قضیه ذهن من را به یک رخدای که بعدها اتفاق افتاد کشاند. به عبارت دیگر، اگر فرض کنیم یک فردی

♦ جام شکسته، می‌تواند تفسیرهای مختلفی داشته باشد و من ابهام را در این نوع نام‌گذاری‌های مربوط به زندگی نامم و... مفیدی می‌دانم

را که فضایی با جریانی را مشاهده کرده که همه نخبگان جامعه از نوع رابطه و تعامل رژیم گذشته با آمریکا تلخکام و عصبانی بودند، بعد یک مرتبه ذهنش به فضای که غیر از این رفته است، بیان کند، اینجا عده‌ای دادم که اگر روزی رسید و این امکان به من دست داد خاطرات مربوط به جمهوری اسلامی و یک سلسله مسائلی را که در واقع یک فضای دیگری را نشان می‌دهد، خواهم نوشت، منتها من در اینجا یک فرصتی برام فراهم شد که یک گوشه‌ای از همان فضا را که باید یک روزی پردازش شود، به آن اشاره کنم. پرسش بنده دقیقاً این است که چرا یک مقاطع خاصی از تاریخ، ۵۰ را بر می‌زند؟ یعنی چرا تاریخ خاطرات آن در دهه ۲۰ به پایان رسانده‌ام؟ یعنی چرا شما خاطراتی مربوط به سال ۱۵۸ را بر می‌گزینید که حرف‌ها و حدیث‌های زیادی در مورد آن است و ناگهان در یک مقطع خاصی آن خاطره می‌رسد. این حال آنکه عده تحولات تاریخ انقلاب اسلامی از سال ۲۰ آغاز می‌شود، این کسی برای من مهم بود.

می‌ترام بگویم اینجا یک استنباط بیشتر نیست، بنای کار من این نبود که به هر مناسبتی یک گزینی به صحرای کربلا بزنم، این استنباطی این بوده که در واقع نوعی موضع گیری‌های دوستان برای من حل شده بود و گویند نامم مانده است، به‌عنوان مثال چشمو می‌شود که آقای مهندس بازگان در مصاحبه

آقای معادخواه دوست دارید چه سؤالی را از شما بپرسم؟ هیچ‌اشما می‌توانید هر سؤالی را که دوست دارید

از من بپرسید. **فقر می‌کنم اولین سؤالی که به ذهن هر خواننده آشنا به تاریخ معاصر برسد تا من کتاب است، نام «جام شکسته» چرا از این نام استفاده کردید؟**

این جام شکسته، می‌تواند تفسیرهای مختلفی داشته باشد و من ابهام را در این نوع نام‌گذاری‌های مربوط به زندگی نامه و خاطره و... مفیدی می‌دانم، یک توضیحی از جام شکسته در مقدمه آوردم که فقط این نیست که چرا اسم جام شکسته را انتخاب کردم، اما این توضیح هم هست، یعنی این جور فرض کردم کسی که امروز می‌خواهد به گذشته برگردد و دوره‌ای را با دیدگاه خودش گزارش کند، این مثل کسی است که آینه‌ای بیند، بشکند و این تمام ریزه‌های شکسته را کنار هم بگذارد و آینه درست کند، تاریخ و خاطرات هم برای من همینگونه بود سعی کردم که تاریخ گذشته خودم را با همان حال و هوا و اعتقادات خودم بنویسم.

کار سختی است اما من این کار را کرده‌ام، آینه‌ای را درست کرده‌ام، برای نسل فعلی که بشود ریح قرن را دید، اما غیر از این هم تفسیرهایی می‌تواند انجام شکسته داشته باشد، اینکه هر کسی خود استنباط خودش را ارائه دهد.

اینطور به نظر می‌رسد که وقتی شما به خاطرات خود می‌پردازید به خاطرات دوسه ده اخیر هم اشاره کنید، بیشتر کسانی که منتظر کتاب خاطرات شما بودند، فکر می‌کردند که شما به همه قسمت هم خواهید پرداخت، چرا از ریح خاطرات خود را تا سال‌های دهه چهل محدود کردید؟

باز هم یکی از تفسیرهای جام شکسته، همین نصف شدن‌های یک نیم قرن است، یعنی آنچه که من در خاطرات می‌ترام داشته باشم، حدود نیم قرن است، یک نیم قرن از رامن خودم از بازگویی آن خوددای کردم، چون فکر می‌کنم که نمی‌شود بدون ملاحظه کاری خاطرات این ریح قرن را منتشر کرد، بنی ریح قرنی که مربوط به جمهوری اسلامی و زمان حال می‌شود، قبل از انقلاب اسلامی را به نظرم می‌شود به لحاظ نشریح کرد، اگر کسی خودش مشکل خاصی نداشته باشد، من تصور می‌کنم که مشکلی برایش پیش نیاید، اما از روزی که جمهوری اسلامی تأسیس شد، دیگر تاریخی نیست، یعنی یونده‌ای است که بسیاری از بخش‌های آن بنه‌کاره است و هنوز به پایان نرسیده است، کسی که وارد این حوزه و این مقطع از تاریخ می‌شود مطمئناً دچار مشکلات و ملاحظاتی می‌شود که من ظالمًا و عدلاً آن را برای تاریخ معاصر مفید نمی‌دانم، من بیشتر تمایل دارم که داستان جمهوری اسلامی را همان گونه که داستان انقلاب را گفتنم، بازگویم اگر هر وقت احساس کنم که چنین مشکلی نیست بنده هم مشکلی برای گفتنش نخواهم داشت. علاوه‌ها همیشه که به جلد دوم و سوم خاطرات هم بپردازم؟

جلد دوم و سوم همین داستان انقلاب است. در خاطرات شما، یک جاهایی از اوایل انقلاب را آوردید و کلیت آن را حذف کردید، جاهایی که دوست داشتید، آن را بزرنگ کردید خودم احساس کردم که خاطراتان تقریباً گزینشی است. من خودم غیر از این فکر می‌کنم، من آنجایی که خاطره‌نشتی از نهضت آزادی داشتم، مثبت گفتیم، مگر

یکی از شخصیت‌هایی که در تاریخ معاصر به نظر من مهم است که به آن پردازی مطلق بکنی است. خاطرات انقلاب اسلامی استادفراهی است که ایشان چگونگی مرادفای یا انقلابیون نداشته، کسانی که به این بحث می‌روند،متفکانه که مسائرو این‌تسب که ثانی بحرف می‌کنند،یکی دو جا از کتاب شما دو مورد بنامی صحبت می‌کنند. در مورد نقش ایشان و روابط او با آیت‌الله شریزمداری وروایتان احمدبنی‌احمداست شما بگذر از نقش مطلق بقایای اطلاع دارید؟

من در خاطره خودم،متأسفانه هیچ مطلبی ندارم. ایشان راحی یک بار هم ندیدم. اما آن چیزی که به خاطرهم مربوط می‌شد در آن فضای که صدای امام از قم بلندشده،در آن فضا یا چشم‌پوشی از نهفت آزادی که دلیل جداگانه‌ای دارد،بین سیاستمدارها کسی را که آن موقع اشخاصی می‌شنیدیم که همخوانی و همصدایی نشان می‌داد.

این سندی که راجع به آقای شریزمداری آورید بگذر صحت دارد؟منبع آن از کجاست؟چون من برای نخستین بار بوده که به چنین سندی برخورد کردم

آنبار در واقع به مرصع‌های رسیدیم که یک‌هجرتی درواکنش به بازداشت امام پیش آمد.هجرتی تاریخی که همه‌مطالاز همه‌جای ایران به تهران آمدند.در مسائلیه آن قضیه چیزی در نظر من مربوط به ارتباط ثانی و شریزمداری بود در آن فضا چیزی مطرح شد که رژیم می‌خواست انتخابات آزاد را برگزار کند. در فضای بعد از بازود خرداد، انتخاباتی بود که رژیم می‌خواست انجام دهد و خود این بحث جاری می‌شد که آیا بهتر نیست برای آزادی مبارزه در این انتخابات شرکت می‌سود که آقای ثانی و اینها هستند.

کمیته پشت آن «توجهی شرکت در انتخابات» به نظر من،مشورتم هم مسائله‌ای که دربارهٔ انتقال تولیت مطرح گردیده،هم برای من فریب‌آمده در آنجا شما ایشان را به همراه جعفر بهبهانی در ردیف سیاستمداران سنی دانستید و ادعا کردید که علی‌امینی در دوران نخست‌وزیری خیلی به جریان سوم بها می‌داد و سعی می‌کرد که جریان سوم از جمله نهفت آزادی و بازگنان و خلیل ملکی را وارده مرصع سیاسی کند، توید من در این است که شما نهفت و بازگان را جزو جریان سوم دانستید؟

استادی که مربوط به خلیل ملکی منتشر شد،مؤید همین نکته است و می‌گوید که دوران علی‌امینی نوعی میدان دادن به این جریان بود و چون اصلاحات آمریکایی مد نظر بود، این جریان می‌توانست دفاعی مطمئنی علیه کمونیست‌ها باشد و قدر مسلم این است که ورود علی‌امینی به مرصع سیاست‌مطلب دربار نبود و این سیاست با نوعی تحمیل از سوی آمریکا به حایران شده و خود شده‌حقت شده. دربار هم در واقع تسلیم وضع موجود شد تا بالاخره شاه موفق شد که به آمریکایی‌ها بقبولاند که «آن اصلاحاتی که شما می‌خواهید،من خود انجام می‌دهم» و اساساً انقلاب سفید شده تا نظر به همین منظور بود و همینکه هم نیکل گرفت… در دولت امینی تقریباً یک فضای نسبتاً آزادی برای نهفت آزادی هم به وجود آمد که اینها فعالیت خود را داشتند.
این را می‌پذیرم اما اینکه جریان بازگان را جریان خط سوم می‌دانیم، تردید دارم که دوست گفته باشید؟
نه،نهفت آزادی بحث خودش را دارد،بالاخره خواستگاه و هدف در واقع نهفتی است که به لحاظ سیاسی به دکتر مصدق وفادار بود و در عین حال برای اسلام یک ثوابتی‌های قابل بودعی بازوهای مذهبی در این نهفت ریشه‌دار بود.

یازتاب

پاسخ دبیرخانه

مطف به مطلب مندرج در صفحه ۴ کتاب هفته شماره ۱۶۳ تحت عنوان «کتابداران استان تهران و افزایش دستمزدها»خواستند است پاسخ این دبیرخانه را به شرح زیر در آن نشریه ووبین درج فرمایید.

در خصوص مطلبی که از قول جمعی از کتابداران کتابخانه‌های استان تهران بیان شده و در آن بر افزایش حقوق کلیه کتابداران به میزان ۱۵۰هزار تومان تأکید شده است، به اطلاع می‌رساند:

افزایش حقوق کتابداران مبتنی بر مصوبه هیأت انعام کتابخانه‌های عمومی بوده، بلکه بر اساس توافق‌ی که بین دبیرخانه هیأت انعام معاونت طرح و برنامه ریزی صورت گرفته انجام پذیرفته است.

۳-سقف تعیین شده بر اساس نظام‌نامه یا استان‌ها برای کارکنان قراردادی و به صورت ۵۰درصد از طرف دبیرخانه و وزارتخانه و ۵۰درصد استان‌ها صورت گرفته که به طور معمول پس از کسریبیمه و مالیات حدود ۱۰تا ۱۱۰هزار تومان به همکاران فوق تعلق می‌گیرد.

۳- استان تهران در خصوص پرداخت به کارکنان قراردادی چه در گذشته و چه در حال حاضر رعایت قانون کار را نموده است، لیکن از نظر اطلاع‌رسانی در مورد موضوع فوق در قیاس با استان‌های دیگر همکاران محترم کتابخانه‌ها را توجیه نموده است.

منصوره حسینی

مدیر روابط عمومی هیأت انعام کتابخانه‌های عمومی کشور

حد اقل ، چکیده سخنران اول

خبر نشست هفتم مرکز نشر میراث مکتوب ذیل عنوان ابررسی افکار و عقاید قاضی سعیدقمی، از خواندم متوجه شدم که به جای درج چکیده سخنران محترم فقط چکیده سخنان دکتر یوسف‌نای نامر جلسه درج فرموده بودند و حتی از درج نام دکتر نجفقلی حبیبی ریاست محترم دانشگاه علامه طباطبائی که سخنران اصلی بودند و سال‌ها در احیای آثار قاضی سعید قمی - به قول قدما دود چراغ میل فرمودند- خودداری شده بود و در مورد دیگر سخنرانان، جناب دکتر غلامحسین دینانی از استان‌ها برحسنت فلسفه و اندیشه‌صوفی سها آقای کریمی زنجانی اصل فقط به ذکر نام بسنده فرموده بودند. اگر بنا به لایلی، همچون کتبوصححه برای درج چکیده سخنرانی‌ها امکان نیست، مستعدی است حداقل چکیده سخنران اول را با ذکر نام نامی سخنران درج فرمایند.
چشمشدا کیقرتر

مشاور علمی مرکز نشر میراث مکتوب

مجزوز آن صادر شد

آقای محمدعلی سبیلور در مصاحبه‌ای با خبرگزاری مهرمدعی شده که وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی از چاپ مجدهذی‌کی از ترجمه‌هایش مناعت می‌کند. در تماسی که با وی گرفته شد،خوبی توضیح بیشتری ندیم، چراکه کتاب مزبور در تاریخ ۱۳۷۳توسط ناشر تحویل دبیرخانه هیأت نظارت شده و در تاریخی که وی مصاحبه کرده هنوز جوابی به ناشر اعلام نشده، از او سؤال شد از کتابی که ارشاد مناعت کرده پاسخ داده من حدود شش ماه است که کتاب را به ناشر داده‌ام و اخیراً یکی از دوستان که دوست ناشر است به من گفته که ارشاد مناعت کرده است. وقتی آقای سبیلور آگاه شد که کتاب فقط کمتر از یک ماه است که تحویل ارشاد شده و اصلاحاتی به کسی داده نشده که مال بر موقوفات یا محارقت باشد، مناسفت شد. ضمن اینکه یک روز قبل از درج مصاحبه در روزنامه‌ها زکات برسی کتاب تمام شده و مجوز آن صادر شده بود.قصی است چنان‌چه کتابی مجوز چاپ نام داشته باشد برای چاپ‌های بعدی نیاز به اخذ مجوز از ارشاد ندارد. در این مورد نیز ناشر در فرم مربوطه، نوبت چاپ را چاپ اول درج کرده است.

دیرخاتره هیأت نظارت

کتاب

کتبیه‌های پهلوی اشکانی

کتبیه‌های پهلوی اشکانی (پارتی) **دکتر دودم، دکتر داریوش اکبرزاده؛**
چاپ اول، ۲۰۰۰ نسخه، مؤسسه انتشاراتی پازینه، ۲۰۰۰ ویرال.
کتبیه‌های پارتی در ادامه روند چاپ کتبیه‌های ایرانی منتشر شده است که جلده نخست آن با عنوان کتبیه‌های پهلوی به چاپ رسیده. عناوین کتبیه‌ها عبارت‌اند از: کتبیه اردشیر نقش رستم، شاپور نقش رجب، شاپور حاجی‌آباد، شاپور بی‌شاپور، شاپور تنگ برانی، هرمزد نقش رستم، کال چنگال، سربل ذهاب، اردوان شوش، بزرتی هرکول عراق، چرم نیشه اورمان، آرمازی گرجستان، شاپور کعبه زرتشت و بالاخره کتبیه ترسه پاپیکولی عراق.
در این کتاب برای نخستین بار از شیوه طراحی گرافیکی کتبیه‌های استفاده شده است و ضمن آوردن متن کتبیه در مقابل هر یک از آونویسی، حرف نویسی و برگردان آنها نیز آمده است.

دامنی شعر

حشبن نامه سیمین بهبهانی منتشر شد.

این جشن نامه که بزنی با دامنی شعر و ناگنگاری شده است، به کوشش علی دهباشی گردآوری شده و توسط مؤسسه انتشارات نگاه راهی بازار نشر شده است.

در بخش نخست این مجموعه پس از یادداشت علی دهباشی و گاهشمار زندگی در بخش نخست این مجموعه، آثاری از محمد گلبن، محمدعلی سبیلور، مهین بهرامی، جواد مجایی، سیمین دانشور، سیدعلی صالحی، رضا پراهنی، کاوه کره‌زین، محمد حقوقی، منوچهر آشتی و جمیع دیگری از نامبرداران مرصع هنر و ادب گرد آمده است.
گفت‌وگرهای فرزانه میلانی و دکتر صدرالدین الهی با سیمین بهبهانی نیز در این بخش می‌خواند.

به چشم می‌خورد.

سروده‌هایی درباره سیمین بهبهانی» با آثاری از مهین خدیوی، اسماعیل خویی، منصور اوچی، حمید مصدق و... بخش دوم کتاب حاضر است و گزیده‌هایی از اشعار سیمین بهبهانی با بخش این کتاب ۸۶۸ صفحه‌ای است.

منابع

خبر

توزیع کتاب در اولویت

فعالیت‌های فرهنگی بم

همایش ملیروان کل فرهنگ و ارشاداسلامی با موضوع چگونگی جلب مشارکت‌های بخش خصوصی حوزه فرهنگ و هنر برای فعالیت‌های فرهنگی و هنری و مشارکت در بازسازی بیم نیمه اول اسفند در کرمان و بم برگزار می‌شود.

حجت‌الاسلام علی ملازوی، مدیر کل فرهنگ و ارشاداسلامی کرمان با اعلام این مطلب در تشریح اهداف و فعالیت‌های گزیده‌مدت ستاد و هنگی زارلم بم گفت: تأمین نیازهای روانی و روحی، تأسیس مجتمع فرهنگی و هنری، اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری، تأسیس کتابخانه و مسجد جامع، ایجاد ۴ کتابخانه موقت و راه‌اندازی یک کتابخانه سیار از سوی هیأت انعام کتابخانه‌های عمومی کشور از اهداف گزیده‌مدت این ستاد است.

مدیر کل فرهنگ و ارشاداسلامی کرمان اشاره به تشکیل کمیته کارشناسی برای نظارت بر فعالیت‌های فرهنگی و هنری بم افزود: توزیع کتب، محصولات فرهنگی و نشریات در میان مردم، توسعه کتابخانه‌های عمومی، تأکید بر سساله فضاهای مذهبی و امانت‌دار و برگزاری مجالس سوگاری و عزیمه در ماه محرم از اولویت‌های کمیته کارشناسی است.

آثار تاریخی طلائقان

چهارمین کتاب از سری انتشارات افاره کل میراث فرهنگی استان تهران تحت عنوان آثار تاریخی فرمانرواهای حوزه استان با نام آثار تاریخی طلائقان، منتشر شد. این کتاب شامل جغرافیای تاریخی و معرفی محوطه‌های باستانی و بناهای تاریخی- فرهنگی طلائقان، در قلع وزیری با ۱۵۵ صفحه، مصور به زیر طبع ارائه شده است. در حقیقت آخرین اطلاعات علمی و پژوهشی و حاصل انجام پروژه بررسی و شناسایی آثار تاریخی- فرهنگی طلائقان است.

مؤلف این اثر زائر باوقی استان‌شناس، عضو هیأت علمی سازمان میراث فرهنگی و مدیر کل میراث فرهنگی استان تهران در این کتاب پس از مقدمه و ذکر موقیعت و اهمیت جغرافیای طلائقان، قسماقت کنشوری، پیشینه جغرافیایی و تاریخی این شهرستان را آورده و در ادامه به معرفی ضروری و مستند یک‌یک آثار تاریخی فرهنگی طلائقان پرداخته است. در این کتاب علاوه بر ارائه آخرین اطلاعات مربوط به آثار تاریخی منطقه و وضعیت حفاظتی و مرمتی آنها،شبه باستان‌شناسی و فهرست کل آثار تاریخی، فرهنگی طلائقان نیز درج شده است.

دایرةالمعارف مدارس

و بناهای مذهبی ایران

مجموعه جدید دایرةالمعارف بناهای تاریخی ایران در دوره اسلامی با عنوان مدارس و بناهای مذهبی توسط انتشارات صیویه موهو منتشر شد. این کتاب سومین جلد از مجموعه دایرةالمعارف بناهای تاریخی ایران است که به معرفی بناها و اماکن تاریخی این دور، اسلامی می‌پردازد. کتاب «مدارس و بناهای تاریخی» که توسط کاظم ملازاده و مریم محمدی تألیف و تدوین شده شامل معرفی تکبیه، حسینیه، قنقاره، دکنگه، مدرسه و مصلی است. در پیشگفتار این کتاب آمده است: در این کتاب، تنها آن دسته از بناها مورد توجه قرار گرفته‌اند که در دیدگاه و معماری و تاریخی حایز اهمیت هستند و در معرفی نیز صداهند. معماری آنها مورد توجه بوده است. در سوس جلد از دایرةالمعارف بناهای تاریخی ایران در دوره اسلامی، اطلاعات بسیار کاملی در خصوص مدارس و معابدی از بناهای مذهبی ایران ارائه شده که می‌تواند برای محققان معماری اسلامی، تاریخ هنر، تاریخ و ایرانشناسی قابل اهمیت باشد.

منتشر شد

کتاب هفته شماره ۱۶۶، شنبه ۱۸ خرداد ۱۳۹۲ **۲۱**

کتاب تئاتر

ارتباط شناسی کارگردان

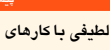
سازمان مطالعه و تدوین کتاب های علوم انسانی دانشگاهها (سمت) به ناژگی «کارگردانی نمایشنامه»، تحلیل، ارتباط شناسی و سبک» را منتشر کرده است. این اثر تألیف منصور پراهمی و علی اکبر خلزاده است که به شمارگان ۲۰۰۰ نسخه، به قیمت ۳۳۵۰ تومان و در ۷۱۶ صفحه منتشر شده است.

رقص روی لیوان ها

رقص روی لیوان ها، عنوان نمایشنامه‌ای از امیررضا کوهستانی کارگردان جوان شیرازی است که سال پیش در مجموعه تئاتر شهر اجرا شد. این اثر اکنون به همت انتشارات نمایش در ۳۰۰ نسخه، به قیمت ۱۱۰۰ تومان عرضه شده است.

بیش ازخبر

لطیفی با کارهای تازه

با یک لطیفی که درس خوانده دانشکده سینما و تئاتر است در حال حاضر هم‌تیمی برای مردانی که نمایی، و «بچن زنگانه را آماده چاپ می‌کند. وی به همراه هزاره شعبی سرسزمینی دوره تخصصی و «تکوله‌های پیشرو» را نیز آماده چاپ دارد. لطیفی اکنون مشغول آماده‌سازی کتابی است به نام «گفت وگو با جهل» که مجموعه ده گفت‌وگو با ده مفکر و نویسنده معاصر ایرانیاست.

زنگ ۷۷

مهار ریشه‌یابان

با علیرضا کوشک جلالی: نویسنده و کارگردان ایرانی ساکن آلمان

پنج سال تحقیق برای نوشتن یک نمایشنامه

تحقیق در این وادی.

امروزه در غرب گرایش به تفکر مولوی بسیار است. در واقع نمایشنامه‌ای که این بار تفکر قرار شود، در دنیای غرب، بسیار مورد استقبال قرار می‌گیرد. جدیداً از زمان موسیو پراهمی و گل های قرآن، که یک فرانسوی آن را نوشته، برای تئاتر مردم، این زمان جریان درستی سپر پهلوی با یک مرد مسلمان است و فرد اصلی داستان نیز مولانا، حین اقتباس این سوال برایش پیش آمده که من یک مسلمانم چرا به سراغ ون گوگ رفته‌ام و او که مردی اروپایی و سرسپرده دینی دیگر، به سراغ مولانای ایرانی مسلمان آمده، چرا.

عوبت سلا که درگیر این تفکر هستنده، نوشتن را امری خفیه‌ای می‌داند یا آنها تکرار معلوم تعبیه؟ نوشتن آزمایش‌های این دو دست‌آورد وقتی دربارهٔ آقندر تکرار نوشتن می‌کنم که این نوشته در خواب هم رهیم نمی‌کنند، اما اتفاق اصلی در خواب بر می‌خیزد. دچار التهاب، اضطراب و هذیان گویی می‌شوم آقندر که زخم می‌گوید: «ای داد بی داد باز وقت ز ایمان است» ولی بعد از اینکه نوشته می‌شود آرام می‌شوم، آرام، آرام.

یعنی تمام تجربه‌ها و بین‌سسته‌های کلیه قصه در یک لحظه کشف شده و بعد تکرار شروع می‌شود؟ می‌آید. مرصوف می‌کنند، نوشته می‌شود و می‌رود. بعد هم تیتراژ من می‌ماند و آنسردگی به جا مانده‌اش. در آلمان کتابی به زبان فارسی چاپ کرده‌اید؟ اگر قرار به فارسی نوشتن یادش، ترجیح می‌دهم برای تودای که در ایران هستند نویسم یا آنها که هنوز بسیاری از مشکلاتشان را حتی با خودشان هم حل نکرده‌اند.

کلاً رابطه‌تان با روشنفکران ایرانی ساکن اروپا چطور است، انگار نمی‌خواهید درباره‌اش حرف بزنید؟ آخرین نویسم، بگویم و برای کم بزنید؟ در آنجا تعدادی نشر فارسی به طور فعال کار می‌کنند چطور تابه حال سراغ آنها نرفته‌اید؟

من می‌گویم اگر فرار است با ایرانی‌ها ارتباط داشته باشم، آنها اینجا هستند، آنجا آلمان است و من فرار است یا آلمانی‌ها سر و کار دارند باشنم.

با مثالی از کارهایتان، بیشتر توضیح دهید؟ نمایشنامه‌ای نوشته‌م به نام «باد زرده که درباره خودکشی ون گوگ است». برای نوشتن این نمایشنامه بیش از پنج سال تحقیق کردم. اما تمام این تحقیق هازمانی منجم شد که صحنه صحبت کردن ون گوگ با معشوقه‌اش شکل گرفت. آنجا که از پدر دختر می‌خواهد به هر اندازه که قدرت

تحلیل داغی شمع بر کف دست خود را تائب بیابورد. با دخترش حرف بزند و یا آنجا که گوش خود را بریده و به یک روسپی هدیه می‌کند.

در «سرخ» و «عاهیل و قایل» هم موضوع بر محور خودکشی است…

اینها یک سه گانه هستند در واقع در هر سه تایی این نوشته‌ها پرستی مطرح می‌شود اینک چرا یک هر مند خودکشی می‌کنند؟

«عاهیل و قایل» را خوانده‌تان به فارسی برگردانده‌اید؟ اصلاً به فارسی نوشتن

شما که گفتید تنها به آلمانی می‌نویسید.

این نوشته بیشتر دربارهٔ برخورد تلخ روشنفکران ایرانی ساکن اروپا با یکدیگر است، به همین دلیل ترجیح دادم به فارسی نوشته شود.

بیشتر به فارسی مطالعه می‌کنید یا آلمانی. آلمانی، اما جدیداً احساس می‌کنم از تصوف و عرفان ایرانی خالی هستم و بسیار شدیداً نشسته غور و

این سوی آینه

نازنین مهدی‌با

با افسانه قلی زاده، چهره‌پرداز

حاشیه تئاتر یعنی چه؟!

دوست داشتید…؟

دخترچه ممنوع، آلباندیس، پاس.

ششدهام داستان کوتاه هم نوشته‌اید؟

حدود دو سال‌های ۷۰ یکسری داستان کوتاه در مجله کیهان بچه‌ها از من منتشر شد.

تا به حال ستاد جشنواره فجر، جاودای را برای اهالی چهره‌پرداز در نظر نگرفته و در واقع بیشتر به عنوان حاشیه تئاتر از آن یاد می‌شود نظر شما در این باره چیست؟

ما اگر بچهره‌های مرکز تعداد معدودی هستیم. هر وقت کارگردانی بخواد یکی را به عنوان طراح انتخاب می‌کنند و بقیه به شکل دیگری همراهی اش می‌کنند. البته قبلاً هر گرمویی که مرکز در اختیار گروه می‌گذاشت با آنها کار می‌کرد اما کنون کارگردان‌ها خودشان انتخاب می‌کنند. اما من نمی‌دانم میاسنگاران جشنواره دربارهٔ گرمی چه چه فکری کرده‌اند که می‌گویند «حاشیه تئاتر». اصلاً حاشیه تئاتر یعنی چه؟

افسانه قلی زاده که از مطرح ترین طراحان ماسک و گرمی در

حال حاضر است، اول فروردین ۱۳۲۱ به دنیا آمده و بعد از تحصیل بازیگری تئاتر از سال ۱۳۶۲ با همین مهن فعالیت در عرصه گرمی و آغاز می‌کند. وی از سال ۱۳۶۹ به بعد مشغول تدوین در نمایشکده‌های چون سورود، آزاد اسلامی، الزهرا بود و در حال حاضر نیز استاد چهره‌پردازی دانشکده صدا و سیماست. قلی زاده یکی از پرکارترین چهره، پردازه‌های جشنواره بیست و دوم فجر بوده است. به همین بهانه گپی زده‌ایم که می‌خوانید.

چند ساعت در طول روز را مطالعه می‌کنید؟

به دلیل شرایط کاری‌ام خیلی کم. البته اگر مطالعه هم بکنم بیشتر دیدن تصویرهای گرمی، طراحی لباس و کلا هر تصویری است که در ارتباط با کارم باشد.

به ناژگی دو کتاب «گرمی» منتشر کرده‌اید. کمی از این کتاب‌ها بگویید.

اولی «آموزش مکانیة ای گرمی» است که با سرمایه مؤسسه فرهنگی «ختری ریحانه» منتشر شده و دیگری «آموزش گرمی» است که به همراهی خواهرم فرزانه قلی زاده توسط انتشارات ورق چاپ شده است. البته یکسری مقالات دربارهٔ گرمی نیز در مجلاتی چون چهره از من چاپ شده است.

وقتی از یک کارگردان پیشنهاد می‌گیرید، بیشتر به متن متکی هستید

نوبت ۱۶۶، شنبه ۱۸ بهمن ۱۳۸۲

آنچه که در روزوز سال ۵۷ در حال هوای سیاسی کشور مشهود و قابل لمس بود این بود که دیگر رژیم پهلوی نمی‌توانست همچون گذشته «الذوم بلدوره» کند و به سان چند سال قبل «مؤفرمان یزدان، چو فرمان

شاه» باشد. هر چه به ماههای اول فرزده می‌شد، معلوم بود که بوی ارحمان، رژیم بلند شده و ۱۷ شهریور و حوادث متعاقب آن، آن کرد ما امروز آن را به نام ۲۲ بهمن می‌نامیم.

اگر تا دیروز رژیم فقط به خاطر داشتن و یا خواندند یک کتاب خصمی را دستگیر می‌کرد، حالا به محضه‌ای افتاده بود که نمی‌دانست چگونه از آن خارج شود و شاخص‌ترین وجه انقلاب در آن روزها شاخصه فرهنگی‌اش بود و کتاب حرف اول و آخر را می‌زد.

از هر گروه و دسته‌ای که می‌خواست، می‌گذاشتی کتاب بپا کنی، گروه‌های چپ که بسیار ناشناخته و مجهول بودند، به من بافکاری ملت ایران، فرصت خوبی را به دست آورده بودند و در این میان حزب توده نعل وارونه می‌زد تا خباثت‌های تاریخی خود را توجیه کند و تا آنجا پیش رفت که خود را سال‌ها در دست امام

هر کتابی که در این سال‌ها مجال و فرصت چاپ یافته بود، فرصت چاپ یافت و به دست مردم رسید. از رساله حضرت امام راحل گرفته تا کشف الاسرار و ولایت فقیه، نطن‌های مدرس و مصدق در مجلس، شرح روزگاری شهیدای پانزده خرداد به نام «حسامه آفرینان» و زاده‌های محرم، برنامه زقلاقی فداییان اسلام، سیاست موازنه منفی حسین آنتوان، خلاصه مدافعات مصدق در محکمه نظامی، در خدمت و خباثت روشنگران، فاطمه فاطمه است. حسین وارث آدم، اسلام‌شناسی، مدافعات مهدیس بازگان در دادگاه نظامی و ده‌ها و صد‌ها کتاب دیگر از همین صنف و سطح آبروی جلد سفید، وکنک جیب چاپ کتاب‌های

راسته کتابفروش‌ها

تصیرالله حدادی

تب تند

مستعز از سوی برخی از ناشران بزرگ آن روزگار بود که برای زودن نهمت همکاری با رژیم، دست به این کار زده بودند. از جمله این کتاب‌ها چاپ کتاب احمد آرامش از سوی انتشارات حومه و نشر کتاب بود که به نام هفت سال در زندان آریامه به بازار آمد.
به‌شدت گریز انقلاب و فرار شاه و ورود امام (ره) و از سرگیری چاپ روزنامه‌ها فقط یک چیز تمامی زندگی مردم ایران را تشکیل می‌داد «خبر» و از آنجا که کتاب می‌توانست مهمترین نقش را داشته باشد، در کنار روزنامه‌های آزاد شده، از بند استبداد، بهترین منبع خبرگیری از گذشته بود.

هر که هر کتابی را به چاپ می‌رساند، دو اتفاق حتمآرخ می‌داد اولاً در کمتر از نصف روز تمامی آن به فروش می‌رسید و دوم، یکی دو روز بعد انواع و اقسام «درو جلد سفید» آن به بازار می‌آمد و اصلاً نمی‌شد تشخیص داد مثلاً از فلان کتاب نسخه چند به چاپ رسیده است.

در یکی از روزهای انقلاب به خوبی به یاد دارم، رویه‌ی روزنامه‌ها، جوان هفده هجده ساله‌ای عکس عجب گزافه را به فروش می‌رساند و نقش یک پرچم رنگ رنک بر روی کلاه عجب گزافه‌اش از آن داشتند که طرف‌داران گروه‌های چپ آن را به چاپ رسانده‌اند و عجب آن بود که برخی بدون آن که بلداند او کیست، آن عکس را می‌خریدند!

به همین مجموعه آثار لنین و مانو که به فراوانی و ارزانی و چاپ شوروی سابق - البته لنین - با نام انتشاراتی میرو پرورگیس در دسترس همه بود و به همین طریق مائویست‌ها، که آثار او را عرضه می‌کردند. همه این تلاش‌ها، از سوی افراد و احزاب مختلف سرآمد همه آنها کتاب‌های حضرت امام و زنده‌یاد دکتر شریعتی بود.
عشق ملت برای مطالعه کتاب‌های شریعتی سری‌ناب‌تر و برتر است. حریت انگیز بود و آن میل و تمنا برای مطالعه و فرآوری.

روی پیشخوان

با پیروزی انقلاب مطالعه کتاب هر از چند گانه به صورت و شکلی درآمد. روزگاری کتاب‌های تاریخی، روزگاری بعد زمان، بعدها کتاب‌های سیاسی چهره‌های مختلف و امروز مطالعه گریزی و وسوسه‌انگیزانگان کتاب به پانصد، هزار و هزار و پانصد نسخه.

ای مطالعه و روی آوری مردم در دوران انقلاب به کتاب «تب تند» بود که زود عرق می‌گردد و امروز نیازی به مطالعه نیست؛ من که خود شاهد فروش شمارگان صد هزار نسخه‌ای از دهها کتاب در دوران انقلاب بودم، امروز در پاسخ این سوال مآلدهام که چرا مردم این میزان به کتاب و کتابخوانی می‌افتند شده‌اند؟ این «تب تند» طی سال‌های پس از انقلاب هر از چندگاهی رخ می‌نمود و برخی از کتاب‌هایس از دوم خرداد، کم و بیش وضعیت روزهای انقلاب را تداعی کردند، اما دو سه سالی است که بیگانگی با کتاب، وضعیت را فراهم آورده است که تاریخ نشر ایران، کمتر شاهد آن بوده است.

من نمی‌دانم چاپ یک کتاب در هزار و یا کمتر نسخه از آن، آیا اصلاً حربه اقتصادی وارد یا نه، اما می‌دانم برای هر هفتاد هزار نفر یک نسخه کتاب یعنی «هیچ»!

اگر تا دیروز می‌شد هر قرن صد راه چاپ یک کتاب شده، امروز تقریباً این امرحال است و چاپ کتاب به انواع و اقسام از یکی و دسیس گرفته تا پرینت و نمونه گرفتن از اینترنت و اماکنهم، نشان از آن دارد که کتاب به هر شکل و صورت دست یافتنی است، اما چرا مطالعه گریزی؟

با هر کدام از دوستان اهل فن که صحبت می‌کنم، هر کدام دلایلی چند ارائه می‌دهند، اما هیچ کدام مرا قانع نمی‌سازد.

امیدوارم حالا که در ربع حیات انقلاب اسلامی با می‌گذاییم، و زمانی فراهم آید، همچون روزهای پرشوق انقلاب، که بر اساس نیاز و بافکاری بود، بار دیگر شوق و تمنا به مطالعه به میان مردم ما باز گردد. بگوئیم آن روزها را بار دیگر زنده کنیم.

چهاردها و پنجاها

غلامحسین یوسفی

غلامحسین یوسفی سال ۱۳۰۶ در مشهد متولد شد

و پس از تحصیلات دوره متوسطه در رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه تهران مشغول تحصیل و در سال ۱۳۳۰ موفق به اخذ دکترا شد.
حسین لکنه حقوق قضایی و علم سیاسی را نیز تا مقطع لیسانس پی گرفت. سه سال پس از اخذ دکترا اولین کتاب خود را که برای تدریس کلاس اول دبستان بود، تدوین کرد.
دیرین چند زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه مشهد به تدریس مشغول شد.
اما کتاب فخری سستانی، یعنی در شرح احوال، روزگار و شرفنامه که در سال ۲۰۰۴ تألیف و منتشر کرد و بود، سال بعد به عنوان کتاب برگزیده سال در حوزه تحقیق شناخته شد.
دکتر یوسفی برای تحقیق و مطالعات بیشتر عام کشوری فرانسه و انگلستان شد. پس از چندی راهی آمریکا شده و به تدریس در دانشگاه‌های آنجا مشغول گردید.
از دیگر فعالیت‌های دکتر یوسفی در دهه چهل کتاب «بولسمل، دمان خراسان» بوده که در سال ۶۵ به بازار آمد.
در همین دوران کتابی برای تدریس از فایزنه قلموس بن و دشمنگیر تلخیص و منتشر کرد.

دکتر یوسفی به دلیل تسلط به زبان عربی کتاب «التصغیر فی احوال الصحابه»، «تقریر الصحه» این مطالب و با طعنت لحنه امروزی را در نامه سال‌های ۱۳۷۱ تدوین و منتشر کرد.
در زمینه رسم با همکاری دکتر محمد دیرینایی کتاب «مصعب الکاتب» خلیف گرمانی را در سال ۶۲ به دست چاپ سپرد.
در حوزه سندی شناسی نیز ایوانستان سعیدی را در سال ۵۸ و گلستان سعیدی را در سال ۶۸ منتشر کرد.

آنچه در کارنامه دکتر یوسفی در دهه پنجاه و شصت به چشم می‌خورد نمونه اهل خراسان، شامل مجموعه مقالات او و کتاب «دو جلوی ادب‌داری اهل قلم» و نقد و معرفی اشعار بزرگ ایران بود.
گرچه یکی از آفرینش‌ها در دهه دهه که شامل مجموعه مقالات ادبی ایشان می‌شود، دو سال‌هایی منتشر شد که جامعه در باب انقلاب بود اما این اثر در سال ۸۰ از سوی نشر علم تجدید چاپ گردید.
تألف زره شامل یادداشت‌های ادبی تاریخی روزهای روشن و دیشمه روشن، در حوزه پرورش فرهنگی و ادبی از دیگر آثار اوست. وی در حوزه ترجمه نیز سستی توانا داشت و کتاب «من و شعر» اثر نزار قبادی را با همکاری دکتر یوسف آیکار و کتاب «انساب عالی و فضایل ادبی» و «شبه‌های نقد ادبی» آثار نوریه دوجور را با همکاری محمدعلی صدیقی ترجمه و منتشر کرد که کتاب دوم در سال‌های اخیر تجدید چاپ شده است.
اما من شما را دوست می‌دانم» اثر ژیلبر سیرون و تحقیق درباره سعیدی، اثر هژماری مامه دو کتابی بودند که با همکاری دکتر محمدحسین مهدوی ترجمه و منتشر شد. این دو کتاب انسان دوستی در اسلام، اثر مارسل بوآزار را نیز ترجمه کرده بودند.
برگزیده‌ای از شعر غریب معاصره از دکتر مصطفی بادوی را نیز با همکاری دکتر یوسف آیکار به بازار فرستاد و از زره زندگی نیز کتاب «جست‌نمایی از ادبیات ویر» و از ترجمه و منتشر کرد.
دکتر یوسفی در سال ۱۳۶۹ گذشت و در جوار حرم حضرت رضا در مشهد به خاک سپرده شد.

کتابخانه
صاحب امتیاز: <p>خانه کتاب ایران</p>
مدیر مسؤول: احمد مسجد جامعی <p>سرمدیروز علی اصغر رمضانبیروز</p>
انور فتوی: کلدیگ گرافیک <p>لیتوگرافی و چاپ: ایرانتیپ</p> <p>نشانی: خیابان قائم مقام فراهانی</p> <p>اول فجر (جنب)، شماره ۹، طبقه دوم</p> <p>صلوبق پستی: ۱۳۷۵۰۳۱۳</p> <p>تلفن: ۸۸۶۰۱۹۹، ۸۸۶۰۵۶۳</p> <p>نشانی اینترنتی:</p> <p>http://www.ketabehfath.com</p>

قرن حیات عرفانی اسلامی را در طی صحنه‌ای بی‌شمار و پرمنظر الحیا کرده است.

در این اثر، تیوغ عرفانی روزبهان عرصه با بعدالطبیعه مصروف را

درونورده و از آن برده گرفته است. پیش از این متن عبورالمشقین تالفاذه‌ای ما را با این تصویر آشنا کرده بود.

ترجمه مقدمه فرانسوی کتاب را دکتر محمدعلی امیرعمری قلم

فرانسه به فارسی برگزادند و کتاب حاضر در ۵۸۴ صفحه فارسی و ۴۰۰

صفحه متن فرانسوی، با جلد گالینگور و قیمت ۶۳۰۰ تومان از سوی

انتشارات ظهوری با همکاری الجمن ایرانیشناسی فرانسه در تهران چاپ

و منتشر شده است.

بر روی جلد کتاب نام نویسنده کتاب محمدرحیم اخوت است اما نویسنده یا

شکردی مدرن مقدمه‌ای به قلم پرورین دخت تشریحی پیرامون چگونگی شکل گرفتن

اثر و چاپ آن روایت می‌کند. شروع مقدمه چنین است: من این زمان را نمی‌دانم

چی را چند سال پیش نوشته‌ام، باید سال ۷۵ بود باشد. من که نه باید بگویم ما،

چیزی است که دو نفری مان نوشته‌ایم. اصل کاری هایش را از نوشته، من هم دستی

به سر و گوشش کشیده‌ام. بعضی جاهاش را هم که پیداست خودم نوشته‌ام، با

این همه اگر قرار است مسؤولیتی باشد، همه‌اش به عهده من است.

زمان نام‌ها و سایه‌ها را انتشارات آکه به قیمت ۱۹۵۰ تومان منتشر کرده است.

مسعود خیام: نویسنده

من کار ترم دارم، منهای چاپ نشده، الان زیر چاپ است، یکی از کتاب های در دست انتشار، گلستان سعدی است برای کودکان و جوانان که یک نوع نوپژوهانی گلستان سعدی به زبان امروز است. البته این کتاب لیکاز تر خواهد بود. من کل گلستان را بازنویسی کردم اما بخش هایی از این اثر را نمی توان برای جوانان آورد.

مجموعه‌های پنجم گلستان را باید نوجوانان بعداً در سنین بالای بخوانند. گلستان کنج بزرگی است که با دیدن آن کشف کرد و در اختیار چه‌ها قرار داد. کتاب دیگری دارم که مجموعه‌ای از قصه و نقد...است. با عنوان چهار سرباز در مویزباناس، - مویزباناس بلواری در پاریس است- این کتاب هم در دست ابتکار نو است، این کتاب شامل مقالات ادبی است. یک بخش مربوط به شامل می شود. بخش دیگر نضرت رحمانی و گلشنری که به نوعی مرثیه‌ای است برای این عزیزان از دست رفته.

در ارتباط با اسم این کتاب هم باید بگویم، یک قصه در این کتاب هست که چهار سرباز در بلوار مویزباناس با یکدیگر صحبت می‌کنند. در نتیجه این اسم را برای کتاب انتخاب کردم. کتاب دیگری هم هست به نام پیام آروز آلله که در وقف شده. می‌شود این کتاب را یک بار همان شایسته دانست، به هر حال این زبان قرار است به دست مؤسسه انتشارات نگاه چاپ بشود. این زمان در دو سطح مختلف می‌گذرد، یک سطح آن راجع به پیامبر دروغین است که ظهور می‌کند. در پی آشتن یک سربزمین است که در نهایت موفق نمی‌شود. سطح دیگر زمان روایی از زندگی روزمره انسان هاست که در دفعه اقتصاد، علم، هنر، سیاست و... دارند.

سعید سعیدیور: مترجم

یک مجموعه از شعرهای تکاور یاز هست که ترجمه‌اش را انجام دادم و تمام شده است. این کتاب منتحی است از شعرهای بین سال‌های ۱۹۵۷ تا ۱۹۸۷ میلادی، که حدود پنجاه قطعه می‌شود. البته برخی از شعرها، بلندتر است مثلا در حجم چهار صفحه و برخی هم در حد یک صفحه. این شعرهای غایی و کوتاه هستند. این کتاب را انتشارات مروارید، به صورت متن وزیاته چاپ و منتشر می‌کند. کتاب تازه شجریل نثار شده است و فاعلتاً باید بزودی کار را شروع بکنند. البته غریز این گزیده‌ای از شعرهای شاملو را به انگلیسی برگرداندم که حدود یکی - دو سال می‌شود و قرار است در خارج از کشور چاپ و منتشر می‌شود. البته مقدمات آن کار باید فراهم بشود و قرار شده یک دفتر مجتر آن را چاپ بکنند. در ارتباط با نام کتاب ترجمه اعجاز یاز هم شاید لازم باشد توضیح بدهم که هنوز مشخص نشده است. احتمال دارد عنوان یکی از شعرهای کتاب را که به فارسی در آوردم، روی کتاب بگذارم. بهمان دلیل از گذاشتن همه من گویش سیار، چونان که به باران، یکی - دو عنوان تشنگ دیگری هم منظره هست، تا بینم که سرانجام کدام راجع تشخیص داده می‌شود.

فرزان سجودی: مترجم

از کارهای قبلی من اخیراً نشانه شناسی کاربرد یی در نامه قصه منتشر کرد. از همان برنامه‌های قبلی که نظریه ادبی را نشتر آهنگ دیگر

روایت اول شخص

زیر چاپ دارد که مدتی است تمام کارهایش انجام شده است و بزودی به بازار می‌آید. این کتاب ترجمه‌ای از هانس برتزر است.

از دیگر کارهای نشانه‌شناسی تاتار و درام است که انتشارات قطره در دست چاپ دارد. از نظر من کار تمام شده و این ناشر مشغول تدارک فنی کتاب است. کتاب نظریه ادبی از همان مجموعه‌ای است که انتشارات راتلج منتشر کرده مثل نظریه ادبی، فلسفه، نشانه‌شناسی و... این کتاب از همان سری است. ممکن است کتاب فلسفه این انتقارانی را از سوی نشر آهنگ دیگر منتشر کنم. من الان مشغول کاری در حوزه ترجمه هستم. تحت عنوان ویکنشتاین: نظریه و هنر که این کتاب دیدگاههای ویکنشتاین را در باب خود مفهوم نظریه یعنی تئوری به مفهوم عام کلمه، و بعد کاربرد این مفهوم در هنر را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. این کتاب مجموعه‌ای از مقالات است که ناشر آن راتلج است و ریحارد آن و ملاکوم تروی (TURVEY) در نظری آن را جمع آوری و چاپ کرده‌اند. البته این مقالات هیچکدام به قلم ویکنشتاین نیست. مثلاًلی است که دیگران در شرح آرای ویکنشتاین نوشته بودند. ویکنشتاین معتقد است که تئوری متعلق

محمدحسین سروری: مترجم

آنچه که در دست دارم و نزدیک به اتمام است، «روانشناسی ارگونومیک» است. کتاب دیگر روانشناسی قضایی است که این کتاب در همین روزها از چاپ خارج می‌شود.

این دو کتاب هر دو ترجمه شده است. نویسنده کتاب روانشناسی قضایی فرانسوا کلف فرانسوی است و از روانشناسان حقوقدان معروف اروپاست. این کتاب بزه و جرائمی را که از سوی افراد مختلف و در سنین مختلف سر می‌زند، بررسی می‌کند و نتیجه می‌گیرد همه افرادی را که مرتکب جرمی می‌شوند نمی‌توان افرادی چوب زدند. بلکه باید بعد از دورخی روانی افراد را از بعد روانشناسی مطالعه کرد تا احساس و رفتار یی که از آنان سر می‌زند مشخص شود و باید به وضع آنها توجه کرد. نویسنده راهکارهایی را

که به نظرش می‌رسد مطرح می‌کند. از جمله ارزیابی شخصیت افراد با استفاده از فیلم‌هایی که در دنیا مرسوم است و در نهایت پیشنهاد موضوع را تلقین می‌کند که انسان جلاوطن‌کلی هست و فقط برای هر خطا هم ممکن است دلیلی وجود داشته باشد که باید ریشه‌یابی کرد، در مجموع نویسنده برای انسان ارزش و اعتبار خاصی قائل است. نویسنده این دیدگاهها را که ریشه‌دار است و افراد شایسته‌ای در طول تاریخ در سطح جهان و اروپا در این زمینه تلاش‌هایی کردند و نویسنده فوق دنبال آن موضوعات را گرفته و مدتی فراهم کرده که قابل استفاده دانشجوین علم قضا خواهد بود. این کتاب را انتشارات نگاه منتشر می‌کند.

کتاب اروانشناسی ارگونومیک هم اثر لویلا بود که ارگونومی علم جدیدی است که این روزها مطرح شده و توجه به مهندسی است. این نوع مختلف دارد. در رابطه با استفاده انسان از ابزارها و وسایل صنعتی یا توجه به ارگونومی هر فرد که چگونه باید باشد. یعنی آن وسایلی که مورد استفاده قرار می‌گیرد باید متناسب با ارگونومی بدن انسان باشد که ضایعاتی در بدن نداشته باشد. این علم علاوه بر این روانشناسی شخصیت روانشناسی فنی و... می‌پردازد، علم جدیدی است که تازه وارد شد می‌کند و در دانشگاه تویختنی در گروه ارشد درمانی رشته ارگونومیک برای کارشناسی ارشد و دکترا تفریسی می‌شود. کتاب دیگری هم دارم که به نام «خطرات یک الایج» که بزودی زیر چاپ می‌رود. این کتاب را انتشارات مهاجر منتشر می‌کند. نویسنده این کتاب از نویسندگان نامدار فرانسه به نام دیون کتسن دوسگور است. تخصص این نویسنده داستان‌نویسی برای کودکان است و به نظر من این کتاب برای بزرگسالان هم مناسب است. کتاب دیگری زیر چاپ دارم که انتشارات دوازده منتشر می‌کند و اسم کتاب هم «ویلهلم رایش» است. پیامبر جدیدی است که در مقابل فریود ظهور کرده و برخی از نظریات فریود را نیز سوال می‌برد و حرف‌های جدیدی مطرح می‌کند.

فلانکتر است همان نویسنده‌ای که رمان سلطه است را نوشته بود. من تا الان پنج رمان از این نویسنده ترجمه و منتشر کرده‌ام. چشم دریاها هم کار جدیدی از این نویسنده است. داستان چشم دریا پیرامون کشش معروفی است به نام اباناریا که در قرن هفدهم از هلند به اندونزی می‌رفته و به گل می‌نشیند و گنجی که در کشتی هست، غارت می‌شود و... یکی از راولیان داستان شیطان است و نویسنده می‌خواهد نشان بدهد که انسان‌ها در جایی که قانون نیست و به اختیار خودش حرکت می‌کند دچار چه وسوسه‌هایی می‌شود و چه شیطان‌هایی در قلب واقعیت هست. این رمان برخورد شخصیت‌ها در شرایط خاص را تصویر می‌کند، در جزیره‌ای دور افتاده که هیچ فریادرسی نیست و هر کسی باید خودش تصمیم بگیرد. این رمان را هم زبین منتشر می‌کند.

محمدحسین سروری:

مترجم

آنچه که در دست دارم و نزدیک به اتمام است، «روانشناسی ارگونومیک» است. کتاب دیگر روانشناسی قضایی است که این کتاب در همین روزها از چاپ خارج می‌شود.

این دو کتاب هر دو ترجمه شده است. نویسنده کتاب روانشناسی قضایی فرانسوا کلف فرانسوی است و از روانشناسان حقوقدان معروف اروپاست. این کتاب بزه و جرائمی را که از سوی افراد مختلف و در سنین مختلف سر می‌زند، بررسی می‌کند و نتیجه می‌گیرد همه افرادی را که مرتکب جرمی می‌شوند نمی‌توان افرادی چوب زدند. بلکه باید بعد از دورخی روانی افراد را از بعد روانشناسی مطالعه کرد تا احساس و رفتار یی که از آنان سر می‌زند مشخص شود و باید به وضع آنها توجه کرد. نویسنده راهکارهایی را

که به نظرش می‌رسد مطرح می‌کند. از جمله ارزیابی شخصیت افراد با استفاده از فیلم‌هایی که در دنیا مرسوم است و در نهایت پیشنهاد موضوع را تلقین می‌کند که انسان جلاوطن‌کلی هست و فقط برای هر خطا هم ممکن است دلیلی وجود داشته باشد که باید ریشه‌یابی کرد، در مجموع نویسنده برای انسان ارزش و اعتبار خاصی قائل است. نویسنده این دیدگاهها را که ریشه‌دار است و افراد شایسته‌ای در طول تاریخ در سطح جهان و اروپا در این زمینه تلاش‌هایی کردند و نویسنده فوق دنبال آن موضوعات را گرفته و مدتی فراهم کرده که قابل استفاده دانشجوین علم قضا خواهد بود. این کتاب را انتشارات نگاه منتشر می‌کند.

کتاب اروانشناسی ارگونومیک هم اثر لویلا بود که ارگونومی علم جدیدی است که این روزها مطرح شده و توجه به مهندسی است. این نوع مختلف دارد. در رابطه با استفاده انسان از ابزارها و وسایل صنعتی یا توجه به ارگونومی هر فرد که چگونه باید باشد. یعنی آن وسایلی که مورد استفاده قرار می‌گیرد باید متناسب با ارگونومی بدن انسان باشد که ضایعاتی در بدن نداشته باشد. این علم علاوه بر این روانشناسی شخصیت روانشناسی فنی و... می‌پردازد، علم جدیدی است که تازه وارد شد می‌کند و در دانشگاه تویختنی در گروه ارشد درمانی رشته ارگونومیک برای کارشناسی ارشد و دکترا تفریسی می‌شود. کتاب دیگری هم دارم که به نام «خطرات یک الایج» که بزودی زیر چاپ می‌رود. این کتاب را انتشارات مهاجر منتشر می‌کند. نویسنده این کتاب از نویسندگان نامدار فرانسه به نام دیون کتسن دوسگور است. تخصص این نویسنده داستان‌نویسی برای کودکان است و به نظر من این کتاب برای بزرگسالان هم مناسب است. کتاب دیگری زیر چاپ دارم که انتشارات دوازده منتشر می‌کند و اسم کتاب هم «ویلهلم رایش» است. پیامبر جدیدی است که در مقابل فریود ظهور کرده و برخی از نظریات فریود را نیز سوال می‌برد و حرف‌های جدیدی مطرح می‌کند.

حماسه سازان گمنام کرد

حماسه سازان گمنام کرده اثری از حبیب‌الله تابانی است که از سوی نشر آزاد مهر بزودی چاپ و منتشر می‌شود.

راه میانبر

پنجاه و پنج داستان کوتاه ریموند کارورو با عنوان «راههای میانبر» با برگردان اسدالله امرایی از سوی انتشارات نقش ونگار در سیصد و پنجاه صفحه صفحه بزودی چاپ و منتشر می‌شود.

پس از ۱۱ سپتامبر

یادداشت‌های پس از ۱۱ سپتامبر عنوان کتابی از مسعود بهنود است که نشر علم بزودی چاپ و منتشر می‌کند.

زندگی هدایت

«زندگی صادق هدایت» عنوان کتابی از آنتیا بهار است که نشر کت توسعه کتابخانه‌های ایران از این هفته راهی بازار کتاب خواهد کرد.

نقدتقریه مرد هنرمند

«قرآنی نقادانه از زمان چهره مرد هنرمند در جوانی» اثر جیمز جویس با ترجمه منوچهر بدیعی و ویراستاری حسین پاینده از سوی نشر روزنگار بزودی به بازار می‌آید.

وزم ویزم

«وزم و بزم و کوچ» مجموعه اشعاری از هادی گل‌زاده است که انتشارات لحظه بزودی آن را چاپ و منتشر خواهد کرد.

جامعه نمایش

«جامعه نمایش» عنوان کتابی از گزی ذبور است که با ترجمه بهروز صفدری از سوی انتشارات آگه بزودی چاپ و منتشر می‌شود. جامعه نمایش، تفسیرهایی در باب جامعه نمایش و پیشگفتار چهارمین چاپ انبیاپایی جامعه نمایش، سه متن جداگانه اما مکمل یکدیگرند که ترجمه فارسی آنها در یک جلد گنجانده شده است.

جن

«جن جنوبی» اثری از فرادآبادی است که نشر آرویح آن را در این هفته راهی کتابفروشی‌ها می‌کند.

ویران آینه

دومین رمان حسین ستاییز نویسنده انیمه غایب، بزودی از سوی نشر چشمه منتشر می‌شود. این رمان با عنوان «ویران می‌آید»، چون رمان قبلی ستاییز پیرامون زندگی و وفدغه‌های نسل امروز در کلان‌شهری چون تهران جریان دارد.

جوان خدام

«جوان خدام» رمان معروف نئودور داستایوفسکی با ترجمه‌ای تازه از رضا رضایی از سوی نشر ذات بزودی چاپ و منتشر می‌شود.

همچنان

هادی گل‌زاده که پیش از این کتاب‌های بیگاری، عطش و... را به چاپ سپرده بود، تازه‌ترین کتاب خود «همچنان» شامل مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاه را توسط انتشارات لحظه در دست چاپ دارد.

خواب

عبدالرضا شهبازی، شاعر جوان دومین دفتر از اشعار خود را با نام نامی خواهم کسی خواب‌های مرا ببیند» از سوی انتشارات داستان سرا بزودی چاپ و منتشر خواهد کرد.

کزاره‌های ادبیات

«کزاره‌های در ادبیات معاصر ایران- داستان» و «کزاره‌هایی در ادبیات معاصر ایران - شعر» عنوان دو کتاب به قلم فخر علی تسلییمی است که نشر اختران بزودی چاپ و منتشر می‌کند.

کالاپاکوس

«کالاپاکوس»، آخرین رمان کرت ونه گونت (کورت ونه گانت) با طعرت تلخ و گزنده اثری شگفت و خواندنی است که علی اصغر بهرامی آن را به فارسی برگردانده است. این رمان نگاهی زندانه و پسمادرنیستی به جهان معاصر و آینده بشریت دارد. کالاپاکوس نام مجمع الجزایری در اقیانوس آرام و نزدیک بخش غربی آمریکای جنوبی، همان جایی است که چارلز داروین به سال ۱۸۳۵ نظریه تکامل خود را پدید آورده است.

رویکرد وروش در اقتصاد

ارویکگرد و روش در اقتصاد عنوان کتابی در حوزه اقتصاد به قلم فریروز رئیس داناست که نشر آگه در دست چاپ و انتشار دارد.